

Bestemmingsplan

Herinrichting Bemmelse Waard

Gemeente Lingewaard

Datum: 29 september 2016
Projectnummer: 110781
ID: NL.IMRO.1705.101-VG01

INHOUD

TOELICHTING

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	4
1.3	Vigerende bestemmingsplannen	4
1.4	Leeswijzer	5
2	Het plan	6
2.1	Aanleiding	6
2.2	Ligging	6
2.3	Herinrichtingsplan Bemmelse Waard	8
3	Haalbaarheid van het plan	19
3.1	Rijksbeleid	19
3.2	Provinciaal en regionaal beleid	26
3.3	Gemeentelijk beleid	33
3.4	Milieu	38
3.5	Flora en fauna	60
3.6	Water	62
3.7	Archeologie en cultuurhistorie	69
3.8	Overige aspecten	75
3.9	Verkeer en parkeren	76
3.10	Economische uitvoerbaarheid	76
4	Juridische vormgeving	77
4.1	Algemeen	77
4.2	Bestemmingen	77
4.3	Opbouw regels	78
5	Procedure	84
5.1	Voorontwerpbestemmingsplan	84
5.2	Ontwerpbestemmingsplan	84

Bijlagen

1. MER

MER Herinrichting Bemmelse Waard, gemeente Lingewaard, 4 januari 2016, SAB, kenmerk 110781

Onderzoeken die als bijlage in het MER opgenomen zijn en ook in onderhavig bestemmingsplan worden genoemd:

- **Akoestisch onderzoek** (*Opgenomen als bijlage 6 van het MER*)
Akoestisch onderzoek Herinrichting zandwinning Bemmelse waard, Ecopart, 31-7-2015, kenmerk 16009, v.1.1.
- **Luchtkwaliteitonderzoek** (*Opgenomen als bijlage 7 van het MER*)
Onderzoek luchtkwaliteit herinrichting Bemmelsewaard, toets Wet luchtkwaliteit PM10, PM2,5 en NOx, Buro Blauw, kenmerk BL2015.7678.01-V02, 8 oktober 2015.
- **Natuurtoets** (*Opgenomen als bijlage 12 van het MER*)
Natuurtoets bestemmingsplan Herinrichting Bemmelse Waard, Bureau Waardenburg, 22 oktober 2015, kenmerk 11-191.
- **Onderzoek rivierkundige effecten** (*Opgenomen als bijlage 9 van het MER*)
Inrichtingsplan Bemmelse Uiterwaard Rivierkundige Beoordeling, Royal Haskoning, 9 maart 2015, definitief rapport.
- **Onderzoek kweleffecten** (*Opgenomen als bijlage 10 van het MER*)
Briefadvies hydrologisch onderzoek Bemmelse Waard, Grontmij, kenmerk 332382/GM-0105404, 16 augustus 2012.
- **Archeologisch onderzoek** (*Opgenomen als bijlage 5 van het MER*)
Archeologisch vooronderzoek & advies, Bemmelse waard (Gemeente Lingewaard), een bureauonderzoek, ArGeoBoor, kenmerk: rapport 1259, versie 2, 23 januari 2014.
- **Aanvullende archeologische memo** (*Opgenomen als bijlage 17 van het MER*)
Aanvulling op ArGeoBoor rapport 1259. Bemmelse waard (Gemeente Lingewaard). Een bureauonderzoek, ArGeoBoor, drs. L.C. Nijdam, 18 november 2015.
- **Waterbodemonderzoek** (*Opgenomen als bijlage 18 van het MER*)
Verkenkend waterbodemonderzoek Bemmelse Waard, definitief, Grontmij Nederland B.V., Arnhem, 21 december 2015, kenmerk GM-0175522, revisie D0

2. Analyse externe veiligheid

Externe veiligheid buisleidingen MRA, Analyse t.b.v. toetsing, aan het Bevb, SAVE, kenmerk 111038-241309.01, 6 februari 2012.

3. Advies externe veiligheid

Advies voorontwerp bestemmingsplan Bemmelse Waard, Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM), 18 november 2013, kenmerk: 131114-0021.

4. Reactienota voorontwerpbestemmingsplan

Reactienota voorontwerpbestemmingsplan 'Herinrichting Bemmelse Waard', SAB, 7 december 2015

5. Reactienota ontwerpbestemmingsplan

Reactienota ontwerpbestemmingsplan 'Herinrichting Bemmelse Waard' SAB, 11 juli 2016

6. Inrichtingsplan

Uitwerking voorkeursmodel Bemmelse Waarde, BWZ Ingenieurs, juni 2016

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de afgelopen jaren is de Bemmelse Waard opnieuw ingericht. Door een samenwerking met de in de uiterwaard aanwezige bedrijven K3Delta BV, Wienerberger BV en Staatsbosbeheer heeft de Dienst Landelijk Gebied (DLG) met deze herinrichting de benodigde veiligheidsdoelstelling in het kader van Ruimte voor de Rivier bereikt.

Naast de veiligheidsopgave speelde samenwerken met de omgeving, natuurontwikkeling, behoud van bedrijven en woningen, stimuleren van vervoer over water en behoud van de recreatieve functie van het gebied een belangrijke rol.

De herinrichting is in 2010 van start gegaan en inmiddels opgeleverd. In het gebied zijn twee oude fabrieksterreinen opgeruimd en is er voor de beide bedrijven één nieuw terrein aangelegd aan de Waal. Naast dit terrein is een overslaglocatie aangelegd om transport over het water (de Waal) zoveel mogelijk te faciliteren. Achter het fabrieksterrein is een grote geul aangelegd en is een extra waterplas gerealiseerd. De grondstoffen zand en grind liggen onder water en worden door K3Delta BV gewonnen en veredeld in de zandscheidingsinstallatie op het fabrieksterrein. Het beheer van het ingerichte deel van de uiterwaard wordt gevoerd door Staatsbosbeheer.

Het deel wat nu is ingericht omvat ongeveer 70 procent van de totale uiterwaard. De resterende gronden (circa 60 hectare) zijn nog in agrarisch gebruik. Samen met de partners Lingewaard Natuurlijk, Doornik Natuurakkers, Natura Saned, Staatsbosbeheer en K3Delta BV is het plan ontwikkeld om de gronden die in eigendom zijn van de initiatiefnemers te gaan betrekken bij het inrichtingsplan. Met het betrekken van deze gronden wordt het mogelijk om een aantal maatschappelijk gewenste doelstellingen gerealiseerd te krijgen. Dit zijn natuurontwikkeling (de agrarische gebieden worden omgevormd naar natuur), cultuurhistorie (de Ambtswaard wordt volledig ingericht ten dienste van weidevogels en de aanwezige kolken worden opgeknapt) en recreatie (er komen meer wandelroutes, een paardrijdroute en diverse voorzieningen als bankjes en uitkijkplaatsen). Daarbij wordt opgemerkt dat het hoofddoel van de voorgenomen inrichting het creëren van nieuwe en het verbeteren van de bestaande natuurwaarden betreft. De genoemde doelstellingen worden mogelijk gemaakt door een uitbreiding van de ontgronding van circa 12 hectare (bruto) aansluitend aan de bestaande waterpartijen. Door deze ontgronding worden de bestaande waterpartijen meer met elkaar verbonden.

Deze ontwikkelingen passen niet in het vigerende bestemmingsplannen voor de Bemmelse Waard, te weten het bestemmingsplan 'Bemmelse Waard' uit 2008 en het bestemmingsplan 'Bemmelse Waard, herziening overslaglocatie' uit 2009, dat enkel ziet op de overslaglocatie. Om die reden is het nodig een nieuw bestemmingsplan vast te stellen. Dat is het voorliggende bestemmingsplan 'Herinrichting Bemmelse Waard'. In dit bestemmingsplan is de gehele Bemmelse Waard en voorzien van een regeling die past bij de beoogde situatie. In de navolgende paragrafen en hoofdstukken wordt dit bestemmingsplan toegelicht.

1.2 Plangebied

De Bemmelse Waard is een uiterwaardgebied aan de noordoever van de Waal in de gemeente Lingewaard. Het gebied wordt ten noorden begrensd door de Waaldijk. Ten noorden hiervan ligt de kern Bommel en ten noordoosten Haalderen. Aan de westzijde liggen Lent alsmede de nieuwe Nijmeegse woonwijk de Waalsprong. Aan de zuidzijde, aan de overzijde van de Waal, bevindt zich de Ooijpolder (de gemeente Ubbergen). Op onderstaande kaart is de ligging van het bestemmingsplangebied weergegeven.

De uiterwaard is door een zomerkade, de Defensiedijk, gescheiden van het zomerbed van de Waal. Op deze dijk is een weg gelegen die dit bedrijfsterrein ontsluit. Op het bedrijfsterrein is naast K3Delta BV tevens een steenfabriek gevestigd. Aansluitend aan het bedrijfsterrein is in 2012 de overslaglocatie in gebruik genomen. Verder vindt in de Bemmelse Waard zandwinning plaats en heeft het gebied een natuurfunctie en wordt er extensief gerecreëerd.

Ook bevinden zich in de Bemmelse Waard, langs de toegangsweg naar het fabrieksterrein, enkele buitendijkse woningen.

Globale ligging van het plangebied (rood)

Bron: Akoestisch onderzoek EcoPart

1.3 Vigerende bestemmingsplannen

Het plangebied ligt binnen de grenzen van twee bestemmingsplannen, te weten 'Bemmelse Waard' en 'Bemmelse Waard, herziening overslaglocatie'. Het bestemmingsplan 'Bemmelse Waard' is vastgesteld op 31 januari 2008 door de gemeenteraad van Lingewaard. Het bestemmingsplan 'Bemmelse Waard, herziening overslaglocatie' is vastgesteld op 8 oktober 2009 door de gemeenteraad van Lingewaard.

Het merendeel van de gronden hebben binnen deze bestemmingsplannen de bestemmingen Agrarische - Landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden, Water, Natuur, Bos en Bedrijf (- Overslag). De gronden zijn overwegend bedoeld voor de uiterwaarden met natuur, bos en agrarische functies waar bouwgrondstoffen gewonnen mogen worden, alsmede de bedrijfsfuncties en het fabrieksterrein.

1.4 Leeswijzer

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De toelichting is opgebouwd uit vijf hoofdstukken. Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 het plan beschreven, hierbij komen zowel de huidige als toekomstige situatie aan bod. Hoofdstuk 3 gaat in op de haalbaarheid van het plan. Hierbij komen het beleid en de aspecten als milieu, flora en fauna en archeologie aan de orde. In hoofdstuk 4 wordt de opzet van het plan en de wijze van bestemmen behandeld. Hoofdstuk 5 ten slotte is gereserveerd voor de resultaten van de procedure die voorliggend bestemmingsplan doorloopt.

2 Het plan

2.1 Aanleiding

In 2010 zijn Dienst Landelijk Gebied, Staatsbosbeheer, Wienerberger en Zand- en grindmaatschappij DOS gestart met de herinrichting van de Bemmelse Waard gelegen in de gemeente Lingewaard. De herinrichting vormt de invulling van de Planologische Kern Beslissing (PKB) Ruimte voor de Rivier en omvat veiligheid in combinatie met delfstoffenwinning en natuurontwikkeling. Het huidige herinrichtingsplan omvat circa 70% van het totale grondoppervlak van de Bemmelse Waard en is inmiddels uitgevoerd.

In november 2011 is er door de betrokken partijen een voorkeursmodel voor de eindinrichting van de gehele Bemmelse Waard uitgewerkt. Daaraan voorafgaand zijn twee modellen uitgewerkt (model 'grote eenheden' en model 'geulenpatroon'). Beide modellen zijn getoetst op aspecten die van belang zijn in het kader van de natuurwetgeving, cultuurhistorie en voor de betrokken beheerpartijen. De uitkomsten van deze studie zijn verwerkt in een voorkeursmodel en vervolgens in het uiteindelijke inrichtingsplan. Het inrichtingsplan¹ is opgenomen als bijlage bij dit bestemmingsplan.

Het inrichtingsplan zorgt voor meer eenheid in de uiterwaard. Door het grootste deel van de agrarische gronden om te vormen naar natuur (alleen de gronden die niet in eigendom zijn worden vooralsnog niet omgevormd naar natuur) kan het beheer in de gehele uiterwaard uitgevoerd worden. Het beheer komt onder de verantwoording van Staatsbosbeheer, maar zal voor een belangrijk deel lokaal worden georganiseerd door de inzet van lokale agrariërs.

2.2 Ligging

2.2.1 De Gelderse Poort

De Bemmelse Waard vormt een onderdeel van een groot natuurontwikkelingsgebied De Gelderse Poort. De Gelderse Poort ligt in de vierhoek Arnhem-Nijmegen-Kleef-Emmerich. Voor zover het Nederlandse deel betreft wordt de Gelderse Poort beleidsmatig verdeeld in de Ooijpolder (het zuidwestelijke deel) en de Gelderse Poort Oost (het noordoostelijke deel). Het rivierenlandschap in de Gelderse Poort krijgt een natuurlijke uitstraling. In 1996 is de eerste stap gezet met het Landinrichtingsplan Ooijpolder. De ambitie van deze landinrichting is om de Ecologische Hoofdstructuur te versterken door natuurbehoud en grootschalige natuurontwikkeling gericht op het ontwikkelen van een aan de rivier gebonden ecosysteem. De Bemmelse Waard ligt in de gemeente Lingewaard en vormt tezamen met de Millingerwaard, de Gendtse Waard, de Klompenwaard, de Erlecomse Waard en de Groenlanden een onderdeel van de Herinrichting Ooijpolder.

Naast deze natuurlijke ambitie speelt de veiligheid bij hoog water een steeds grotere rol bij de (her)inrichting van uiterwaarden van de rivierengebieden. Recente hoogwaterperiodes (1993/1995) en een verwachte toename van de waterafvoer in de toe-

¹ Inrichtingsplan Bemmelse Waard, BWZ Ingenieurs, juni 2016.

komst maken de veiligstelling tegen hoge waterstanden noodzakelijk. Hiervoor zijn rivierverruimende maatregelen nodig, zoals verwoord in de PKB Ruimte voor de Rivier en de beleidslijn Grote Rivieren (vertaald in het Barro). Voor de Bemmelse Waard zijn de rivierverruimingstaakstelling reeds gehaald. In de Visie WaalWeelde en het Delta-programma zijn verder in algemene zin de uitbreiding van het bergend vermogen van uiterwaarden als positief en wenselijk beoordeeld.

de Gelderse Poort + ligging Bemmelse Waard

2.2.2 De Bemmelse Waard

Rond 1700 was er nog geen sprake van de Bemmelse Waard en lag Bommel direct aan de Waal. De latere Bemmelse Waard lag toen aan de overkant in de Ooijpolder en werd de Ooijrijkse Waard genoemd. Vanwege het grote gevaar voor dijkdoorbraak is in 1649 de Waalstroom verlegd door het aanleggen van de Bommelsche Dam. Hierdoor werd het grootste gedeelte van de Ooijrijkse Waard bij de uiterwaard van Bommel betrokken. De open strang langs de Bemmelse Dijk is een relict van de voormalige Waalboog bij Bommel. Dit betekent dat het dorp Oud Doornik vroeger aan de andere zijde van de rivier lag ten opzichte van Bommel. Nu is dit een archeologische vindplaats.

Door de dynamiek van de Waal werd de hoofdgeul noordwaarts verlegd en ontstond aan de westzijde van de waard een nieuwe meander, waarbinnen de Ambtswaard is ontstaan. Door de aanleg van kribben en bekading in het begin van de 20ste eeuw kreeg de Bemmelse Waard haar huidige omvang en de rivier een vaste bedding. Grote delen van de uiterwaard werden al voor 1950 afgegraven ten behoeve van de baksteenindustrie. In de 19de eeuw werden de eerste veldovens gebouwd langs de Bommelsche Dam en bij de Ambtswaard. De vergravingen zijn later als grasland in gebruik genomen. De uiterwaard is relatief vlak met een gemiddelde maaiveldhoogte van 9,5 meter + NAP. In de afgelopen decennia is door zandwinning in de voormalige bedding rond de Ambtswaard een tweetal diepe zandwinplassen ontstaan.

In de jaren '50, tijdens de koude oorlog, is een waterlinie aangelegd ter verdediging van ons land uit het oosten; de zogenaamde IJssellinie. In de Bemmelse Waard zijn nog onderdelen van deze linie aanwezig, met name de defensiedijk die grotendeels op de zomerkade en de Bemmelsche Dam is aangelegd. Rond de defensiedijk bevinden zich restanten van commandoposten en de caissonhaven, van waaruit de Waal kon worden afgedamd.

De Bemmelse Waard is in de huidige situatie een gebied waar recreatie, landbouw, zandwinning, natuur en een steenfabriek en overslaglocatie naast elkaar aanwezig zijn.

Het huidige karakter van de uiterwaard wordt bepaald door een half open coulissen-landschap met doorzichten naar de rivier. De coulissen worden gevormd door oobossen die zich spontaan langs de oude ontgrondingen hebben ontwikkeld.

Een kenmerkend punt is het fabrieksterrein van Wienerberger BV en de zandscheidingsinstallatie van K3Delta BV en daarnaast de aangelegde overslaglocatie. Transport per as naar het fabrieksterrein vindt plaats via de oostelijke defensiedijk (Buitenpolder). Ook zijn in het oosten van het gebied langs de defensiedijk/Buitenpolder enkele woningen gelegen. Het betreft enkele burgerwoningen en enkele bedrijfswoningen van de steenfabriek welke (deels) in gebruik zijn als kantoor. In het uiterste oosten van het plangebied is een atelier gevestigd. Aan de Waaldijk 24, gelegen buiten het daadwerkelijke natuurontwikkelingsgebied, is een horecabedrijf gevestigd met een daarbij behorende bedrijfswoning.

Een groot deel van de uiterwaard is tot op heden in gebruik als landbouwgrond, met name grasland en plaatselijk maïsland.

In de dijkzone is de herkomst van het water goed herkenbaar. De oude strang volgt de dijk en de kolken bij Doornik en Ronduit hangen duidelijk samen met dijkdoorbraken. Het overige water in de dijkzone is door ontkleining ontstaan.

De westelijke zandwinplas wordt gebruikt als zwemplas. Hiervoor zijn parkeervoorzieningen langs de toegangsweg aangebracht. Doorgaand gemotoriseerd verkeer wordt met een landbouwsluis richting de Ambtswaard geweerd. Rond deze zandwinplas vindt extensieve dagrecreatie plaats. Langs de oevers van de putten en de strang wordt gevist. Incidenteel trekt de strang grote groepen schaatser vanuit de omgeving. Op de defensiedijk is sprake van routegebonden fiets- en wandelrecreatie, maar ook schoolverkeer. Doorgaand gemotoriseerd verkeer op de defensiedijk/Buitenpolder is ter hoogte van de steenfabriek niet mogelijk en ook niet gewenst.

2.3 Herinrichtingsplan Bemmelse Waard

2.3.1 De inrichting

Het deel van de uiterwaard dat nu ingericht is omvat ongeveer 70% van het totale grondoppervlak. Van het resterende deel kan ongeveer 60 hectare aan agrarische gronden omgevormd en betrokken worden bij de inrichting van de uiterwaard. Dit betreffen gronden die in eigendom zijn van de initiatiefnemers. De samenwerkende par-

tijen hebben het plan opgevat voor een integrale inrichting van de Bemmelse Waard, welke recht doet aan de doelstelling om een beter klimaat voor weidevogels te creëren, aan de wens om lokale betrokkenheid bij het beheer, het behoud en de versterking van cultuurhistorisch landschap en het verbeteren van de recreatieve waarden van het gebied voor de omgeving. Om deze doelstellingen financieel mogelijk te maken wordt de bestaande ontgronding uitgebreid met circa 12 hectare. Ook wordt zo voldaan aan de maatschappelijke wens om duurzame bouwgrondstoffen te winnen in aansluiting op de bestaande winlocaties.

Er is een definitief herinrichtingsplan voor de Bemmelse Waard gemaakt. Dit inrichtingsplan is op onderstaande afbeelding aangegeven. In het inrichtingsplan wordt recreatie, cultuurhistorie en natuur gecombineerd.

Nieuw inrichtingsplan

(Bron: Uitwerking voorkeursmodel Bemmelse Waard, BWZ Ingenieurs, juni 2016)

In het inrichtingsplan is ruimte opgenomen voor extra ooibossen in de uiterwaard. Door de bestaande ooibossen met elkaar te verbinden ontstaat een duidelijke en sterke bosverbindingszone aan de noordkant van de plassen. Deze ooibosontwikkeling komt mede ten goede aan de bever voor voedsel en leefgebied.

Op enkele locaties in het plangebied zal ontgronding in aansluiting op de bestaande wateren gaan plaatsvinden. De totale uitbreiding van de ontgronding bedraagt circa 12 hectare ten opzichte van de vigerende ontgrondingsvergunning. Dit is een brutooppervlak, dus inclusief inrichting van de oeverzones. Door de oevers flauwer en afwisselend af te werken worden interessante leefgebieden gecreëerd voor flora en fauna.

De noordelijke plas wordt richting de oostzijde vergroot en verbonden met de centrale plas. De uitbreiding is vormgegeven middels vier uitlopers, in lijn met de stromingsrichting (zie afbeelding hiernaast). Met deze uitlopers wordt extra oeverlengte met flauwe oevers gecreëerd. In het verlengde van de landtong ligt een eiland op ongeveer 50 meter afstand van de oever. Op dit eiland worden zodanige inrichtingsmaatregelen genomen dat deze geschikt is als broedplaats voor sterns.

De Ambtswaard wordt aan de oostzijde deels afgegraven en aan de westzijde wordt opgaande vegetatie verwijderd en het talud verflauwd. Het weidevogelgebied neemt daardoor iets af, maar door aangepast (mozaïek)beheer en inrichting neemt de kwaliteit toe. Naast de Ambtswaard wordt ook de zuidwesthoek van de Bemmelse Waard optimaal beheerd voor weidevogels, waardoor de totale oppervlakte met een beheer gericht op weidevogels circa 40 ha wordt.

Om de natuurwaarden te verhogen wordt een deel van de recreatieplas verondiept en de oever met een flauwer talud afgewerkt. Er is bewust voor gekozen om alleen een deel van de plas te verondiepen en de resterende (diepe) oppervlakte onaangetast te laten. Hierdoor blijft het zelfreinigend vermogen van de plas behouden en zijn de overige functies (zwemmen, duiken, vissen) gewaarborgd.

Op het voormalige installatieterrein wordt, in lijn met de oostelijke uitlopers van de noordelijke plas, een patroon van eilanden en geulen aangelegd. Zowel de geulen als de eilanden variëren in hoogte (diepte) en breedte wat een zeer afwisselend beeld oplevert en geschikt leefgebied voor bevers en vissen vormt.

De agrarische percelen aan de noord- en oostzijde van de Polder worden omgevormd naar natuur en toegevoegd aan het beheersgebied en op natuurlijke wijze beheerd. Ook de percelen tussen de Waal en de zomerdijk worden toegevoegd aan de begrazingseenheid. Speciaal voor weidevogels blijven twee percelen akkerland ingepast in deze zone.

De navolgende tabel geeft een overzicht van het verschil tussen de huidige en toekomstige verdeling in oppervlakte van beheer- of vegetatietypen.

	Verschil
Overig	-5
Agrarisch grasland:	- 40
Weidevogel grasland:	+40
Procesnatuur met jaarrondbegrazing:	+3
Bos:	+5
Moeras:	+5
Water:	+12
Bouwland (maïs):	- 20

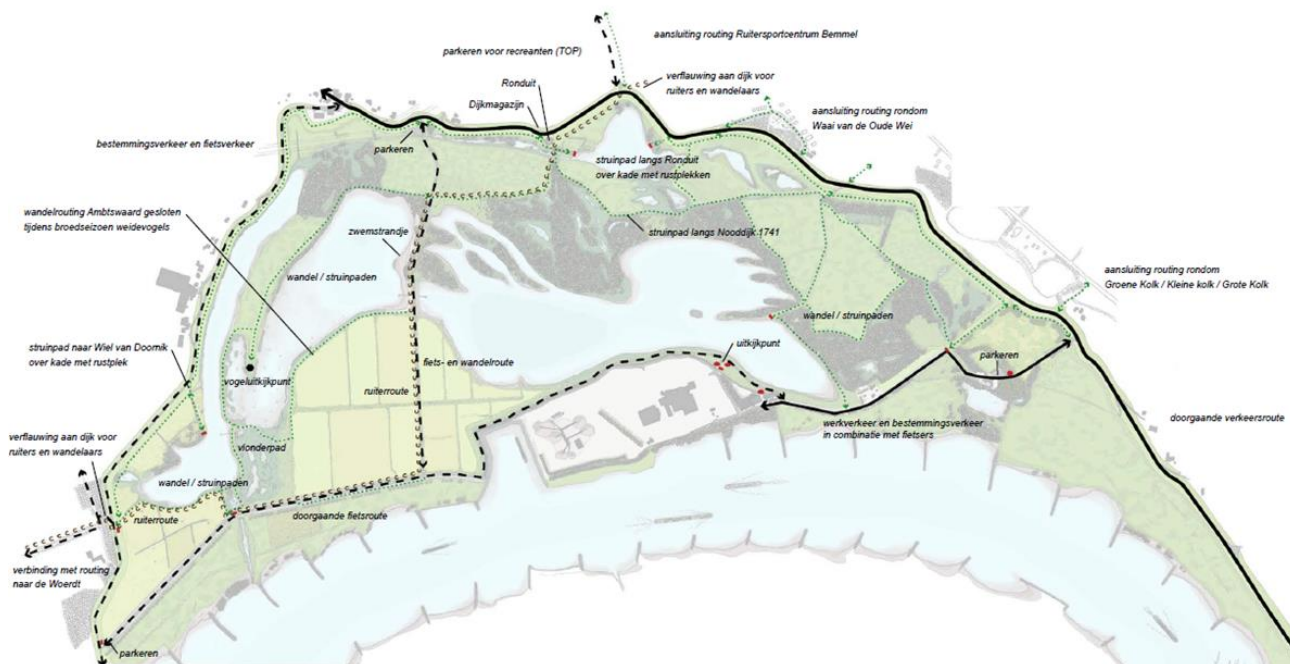
Samenvatting oppervlaktewijzigingen

(Bron: Natuurtoets Waardenburg)

In het inrichtingsplan is daarnaast aandacht voor het zichtbaar maken van de rijke cultuurhistorie in het gebied in het landschap. Het gaat in het inrichtingsplan met name om het zichtbaar maken van (cultuurhistorische) elementen die hun functie verloren hebben of door de jaren heen vergeten zijn. Zo worden bijvoorbeeld de wielen beter zichtbaar en bereikbaar gemaakt. Dit gebeurt door op het tracé van de oorspronkelijke dijk die is weggespoeld een lage kade te leggen waarover gelopen kan worden. In bijlage 3 is een kaart en toelichting opgenomen van de zichtbare cultuurhistorische elementen.

Door middel van rustplaatsen en informatievoorzieningen wordt het verhaal van de locatie verteld. Op deze manier is voor de bezoekers te zien hoe en waarom het landschap de huidige vorm heeft gekregen. Deze worden gecombineerd met de vaste recreatieve routes voor wandelaars en fietsers die in de Bemmelse Waard aanwezig zijn. Verder komt in het westelijk deel een uitkijkpunt vanwaar uitzicht is over de Ambtswaard en het gebied rondom het verdronken dorp Doornik.

Op navolgende afbeelding is de recreatieve ontsluiting van de Bemmelse Waard weergegeven in de nieuwe situatie. Deze afbeelding is eveneens als bijlage 4 bij dit MER gevoegd. Ten westen van de recreatieplas is een uitzichtpunt voorzien. Daarnaast komen er een aantal struinpaden in het noordelijk deel van de uiterwaard en een ruiterroute door het gebied te lopen. Deze volgt overigens nagenoeg geheel de bestaande paden.

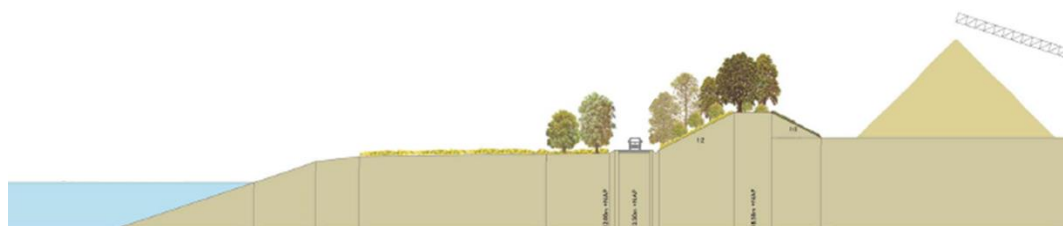

Recreatieve routing

(Bron: Inrichtingsplan, BWZ Ingenieurs, juni 2015)

Tot slot is het fabrieksterrein aan de noord- en zuidzijde ingepast door de aanleg van een groenrand. Aan de zuidzijde betreft het een grondwal met bomen erop. Deze is ook voor een deel langs de overslaglocatie aangelegd om ook de inijk vanaf de overkant van de rivier zoveel mogelijk te verzachten. De groenzone aan de zuidkant bestaat uit een strook aan de zuidzijde van het fabrieksterrein van ongeveer 300 meter lang. De zone is in de lengterichting opgebouwd uit drie verschillende delen van verschillende maaiveldhoogte en bijbehorende beplantingen. Hierna is een principeprofiel afgebeeld van de groenzone aan de zuidkant van het fabrieksterrein. Alsmede het beeld dat ontstaat na vijf tot tien jaar na aanplant.

De groenzijde aan de noordkant betreft de aanplant van bomen over een lengte van 225 meter.

Principeprofiel

Beeld zuidzijde over 5 tot 10 jaar na aanplant

In het eindbeeld van de Bemmelse Waard zijn alle plassen met elkaar verbonden door een open verbinding of duiker. Door ooibosontwikkeling aan de noordzijde van de plassen worden de huidige bospercelen met elkaar verbonden en ontstaat een grotere eenheid. De afwisseling van (ondiep) water en gevarieerd ooibos maakt dat er interessante natuurwaarden ontstaan.

De agrarische gebieden in de noord- en oostzijde van de uiterwaard worden grotendeels omgevormd naar natuur en ingericht voor begrazing. Hierdoor kunnen in een brede zone paarden en runderen door het gebied lopen.

De Ambtswaard, welke cultuurhistorisch waardevol is, blijft behouden, maar zal in oppervlak iets afnemen. Het weidevogelbeheer in de Ambtswaard wordt veiliggesteld en geoptimaliseerd door aangepast beheer en inrichting. De zuidwesthoek van de polder wordt eveneens ingericht ten behoeve van weidevogels.

Het gebied is recreatief toegankelijk. Op verschillende plekken staan bankjes om te genieten van de omgeving en van de oude rivierstrang en de verschillende wielen in het gebied, die worden opgeschoond en beter zichtbaar worden gemaakt.

(Bron: Beheer- en onderhoudsplan, BWZ Ingenieurs, juni 2014)

In de eindsituatie komt de circa 60 hectare omgevormde grond, net als het deel van de Bemmelse Waard dat nu ingericht wordt, in beheer bij de betrokken natuurorganisaties. Ten behoeve van het beheer is een beheer- en onderhoudsplan opgesteld na herinrichting. De wijze van het beheer en het gewenste resultaat is daarin als volgt

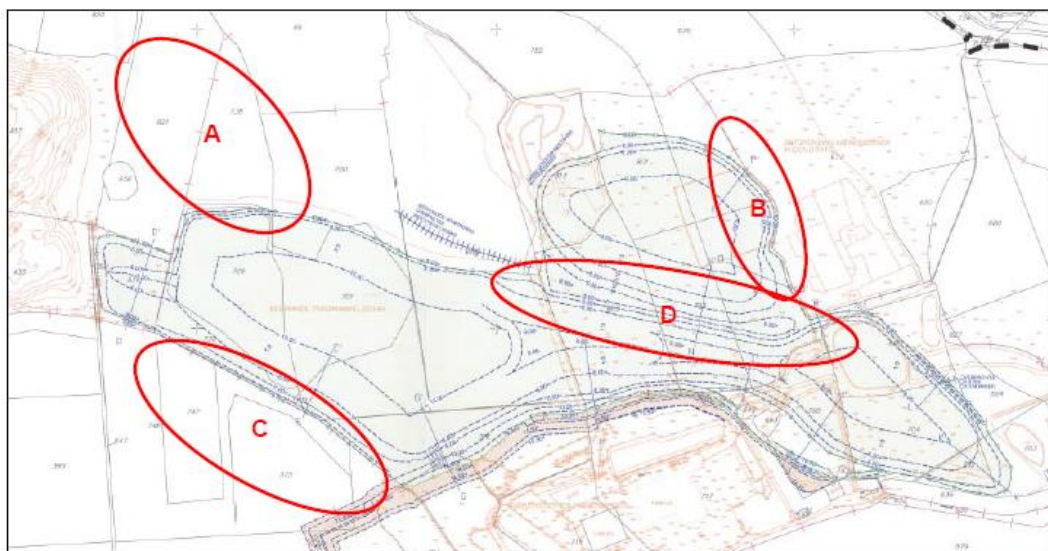
omschreven: 'Biologisch dynamisch weidebeheer in de Ambtswaard en het resterende gedeelte natuurlijke begrazing en (tijdelijk) botanisch beheer'.

2.3.2 De ontgroning

De bestaande ontgroning wordt uitgebreid met circa 12 hectare ten opzichte van de vigerende ontgrondingsvergunning. Dit betreft een bruto-oppervlak, dus inclusief inrichting van de oeverzones. Het winnen van extra zand zorgt voor de financiële middelen om de volledige herinrichting van de Bemmelse Waard te financieren.

Locatie

Op onderstaande afbeelding zijn de locaties aangegeven.

Globale locaties van de geplande uitbreidingen (Bron: rapport Fugro Geoservices.)

- Locatie A betreft een relatief ondiepe uitbreiding richting het noorden.
- Locatie B betreft een verlegging van de oever van de zandwinning richting het oosten.
- Locatie C betreft een verlegging van de oever van de zandwinning richting het zuiden.
- Op locatie D is in de huidige vergunning een scheiding (overlaat) tussen twee plassen voorzien. Deze scheiding komt te vervallen door van de twee plassen één te maken.

De geometrie van deze uitbreidingen zijn weergegeven in de navolgende tabel.²

Winlocatie	Toekomstig maaiveldniveau (m t.o.v. NAP)	Insteek talud* t.o.v. NAP)	Putdiepte (m t.o.v. NAP)	Taludhelling van maaiveld tot insteek	Taludhelling van insteek tot putbodem
A	+10,0	+6,0	-8,0	1v : 4h	1v : 3h
B	+9,0/+7,0 **	+6,0	-9,0	1v : 5h	1v : 3h
C	+10,0	+6,0	-15,0	1v : 7h	1v : 3h
D	+10,0 / +9,5	+6,0	-9,0	1v : 3h / 1v : 5h	1v : 3h

* Niveau vanaf waar met de zandzuiger gewonnen wordt.

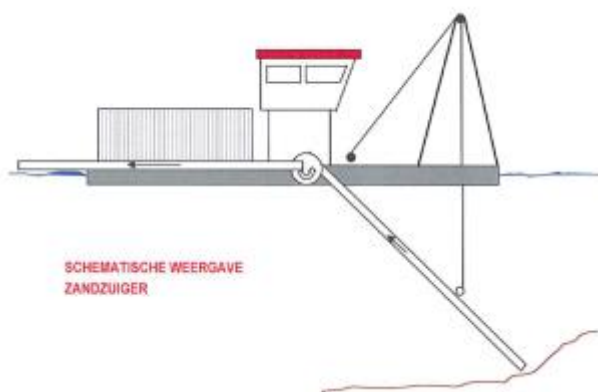
** Het maaiveld ligt op NAP +9,0 m. Tot aan de insteek bevindt zich een platbodem op het niveau NAP +7,0 m variërend van 5 tot 50 m breedte.

² In de tabel staat (als voorbeeld) 1v : 4h voor 1 meter verticaal : 4 meter horizontaal.

Ingevolge artikel 10, zesde lid, van de Ontgrondingenwet wordt een vergunning niet verleend of gewijzigd indien de beoogde ontgroning in strijd is met een ruimtelijk besluit, tenzij die strijd naar verwachting zal worden opgeheven. De huidige ontgrondingsvergunning past binnen de mogelijkheden die het vigerende bestemmingsplan 'Bemmelse Waard' biedt voor dergelijk gebruik. Om de uitbreiding van circa 12 hectare alsmede de totale ontgrondingsmogelijkheden binnen het vigerende bestemmingsplan af te stemmen op de voorgenomen ontwikkeling, vindt er een aanpassing plaats van de gronden die op de verbeelding worden aangeduid ten behoeve van de ontgroning.

Werkwijze

Als eerste wordt de bovengrond (roef) en klei verwijderd ter hoogte van het nieuwe water. Gedurende deze werkzaamheden worden graafmachines en dumpers ingezet. De bovengrond zal worden gebruikt voor de afwerking van de oevers. De verwijderde klei wordt, afhankelijk van de kwaliteit gebruikt voor hercultivering, dijkverbouwing of de keramische industrie (steenfabrieken). Deze grond blijft dus binnen de herinrichtingslocatie. Omdat er wordt gewonnen vanuit bestaande winningen, hoeft er niet eerst een startgat gegraven te worden. De zandwinning zal er worden uitgevoerd met een elektrisch aangedreven zandzuiger. Bij dit soort zandzuigers wordt de zandpomp door een elektromoter aangedreven, welke wordt gevoed vanaf de wal via een drijvende elektriciteitskabel. Het zand wordt via een drijvende leiding getransporteerd naar de verwerkingsinstallatie. De drijvende leidingen waardoor de specie wordt getransporteerd zijn van kunststof in verband met slijtage, kosten en hanteerbaarheid. Tevens wordt de geluidsbelasting met meer dan 20% gereduceerd ten opzichte van stalen leidingen. Het materiaal wordt in de verwerkingsinstallatie verwerkt (sorteren en wassen) en het uiteindelijke product wordt hoofdzakelijk per schip afgevoerd. Vanuit de mogelijke toepassingen is er een indeling te maken in de volgende producten: vulzand, industriezand (beton- en metselzand) en grind.

De winning gebeurt parallel aan het talud met een drijvende zandzuiger. Een zandzuiger is een ponton met een grote pomp en een zuigpijp die de specie opzuigt en via drijvende leiding naar de verwerkingsinstallatie transporteert. De zandzuiger kan zich alleen verplaatsen met behulp van ankerkabels en lieren. De plaatsbepaling van de zuiger

gebeurt met GPS (satelliet plaatsbepaling). Plaatsbepaling gebeurt iedere dag voor aanvang werkzaamheden en verplaatsing tijdens het winnen. Verder is de zandzuiger uitgerust met een dieptemeter. Hiermee wordt continu de diepte van de zuigmond en de afstand van de zuigmond tot de vergunningslijn bepaald. Periodiek worden er door afwisselend een extern bureau en de provincie Gelderland controle peilingen verricht. Afhankelijk van de bodemslag is de zuigmond uitgerust met hulpstukken. Bij een losse grondsoort wordt volstaan met alleen korf die voorkomt dat te grote stenen en bolders in de zandpomp terecht komen. Bij een vaste grondslag wordt gebruik gemaakt van waterdruk. Met een jetpomp wordt onder hoge druk water door norsels gespoten die de specie los woelen.

Bij het nieuwe inrichtingsplan wordt ongeveer 2 mio m³ zand afgevoerd. Dat is een voorraad voor ongeveer zes jaar.

De bestaande winning heeft flauwe taluds tot een aantal meter waterdiepte. Hierna gaan de taluds naar beneden met een hellingshoek van 1:3. De te realiseren diepte van de plassen wijzigt niet in de nieuwe situatie.

2.3.3 Zandclassificeerinstallatie

Op het fabrieksterrein staat een zandclassificeerinstallatie die gebruikt wordt voor de verwerking van grondstoffen die vrijkomen bij de ontgroning in het plangebied. Zolang deze ontgroning in de Bemmelse Waard duurt kunnen ook grondstoffen van buiten de Bemmelse Waard in deze installatie verwerkt worden. Na afronding van de ontgroning in de Bemmelse Waard zal de verwerking van zand in de classificeerinstallatie stoppen. Wel blijven de overslaglocatie en het fabrieksterrein gehandhaafd, evenals de opslag van zand onder water.

2.3.4 Overslaglocatie

Het is de bedoeling dat de overslaglocatie ook voor de aan- en afvoer van bouwgrondstoffen ten behoeve van riviergebonden op- en overslag, verwerking van zand in de bestaande installatie en aanvoer van klei voor de steenfabriek gebruikt gaat worden. Hiervoor wordt een ponton en een kraan in gebruik genomen. De kraan op het ponton in de overslaglocatie wordt gebruikt voor het overhevelen van grondstof vanuit het schip in vrachtwagens en vice versa. Vrachtwagens zullen het transport verzorgen tussen de overslaglocatie en het fabrieksterrein. Indien er zand van elders wordt aangevoerd kan dat in de centrale plas worden opgeslagen. Dit gebeurt door middel van een bakkenzuiger in de haven. De bakkenzuiger verpompt het zand uit het schip met een kunststoffen leiding naar de centrale plas. De bakkenzuiger werkt in plaats van de kraan en heeft maximaal eenzelfde vermogen als de kraan.

2.3.5 Planologische regeling

De herinrichting dient vertaald te worden naar een planologische regeling. Dit houdt in dat al het (nieuwe) water de bestemming 'Water', dan wel de bestemming 'Natuur' en 'Bos' krijgt. Ook deze bestemmingen kunnen worden gebruikt ten behoeve van de waterdoeleinden. Naast de gronden die kunnen worden ontgrond op basis van de vigerende ontgrondingsvergunning krijgen de gronden waarop de uitbreiding van de ontgroning is voorzien eveneens een specifieke aanduiding ten behoeve van de ontgroning. De Ambtswaard en de twee agrarische percelen aan de noordzijde en twee agrarische percelen langs de Waal krijgen hoofdzakelijk de natuurbestemming (op de gronden na die niet in eigendom zijn en vooralsnog hun agrarische bestemming blijven behouden). Zowel binnen de natuurbestemming als de bestemming 'Bos' is het mogelijk wegen en paden aan te leggen in overeenstemming met het inrichtingsplan. De groene inpassing aan de zuidzijde van het bedrijfsterrein wordt eveneens planologisch geregeld. Daarnaast wordt de mogelijkheid om een drijvende zandscheidingsinstallatie in de overslaglocatie in gebruik te nemen uit het plan gehaald.

Relatie met natuurcompensatie overslaglocatie

In het kader van de realisatie van de nieuwe overslaglocatie zoals geregeld in het bestemmingsplan Bemmelse Waard, herziening overslaglocatie, is een natuurcompensatiegebied ten noorden van de overslaglocatie aangeduid.

Dit natuurcompensatiegebied is overgenomen in het voorliggende aangepaste inrichtingsplan Bemmelse Waard, zoals hiervoor besproken.

2.3.6 Planning en tijdspad

In deze paragraaf wordt de planning en het verwachte tijdspad van onderhavig plan toegelicht.

Procedureel

- Herziening bestemmingsplannen en ontgrondingsvergunning:
 - publicatie ontwerp bestemmingsplan en ontwerpvergunning: eind 2015.
 - vaststelling bestemmingsplan en publicatie definitieve ontgrondingsvergunning: najaar 2016.
- De watervergunning is inmiddels verleend.
- De Natuurbeschermingswetvergunning is in oktober 2015 aangevraagd en in juli 2016 verleend.
- Er is ook revisie omgevingsvergunning milieu aangevraagd. De ontwerpbeschikking is in juli 2016 gepubliceerd.

Werkzaamheden

De planning gaat ervan uit dat er na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan zal begonnen met de werkzaamheden. Dit is afhankelijk van eventueel bezwaar en zal naar verwachting begin 2017 of medio 2017 zijn.

Inrichtingsmaatregelen

De volgende werkzaamheden worden uitgevoerd in 2017:

- omzetting agrarische gronden naar natuur;
- inrichting Ambtswaard ten behoeve van weidevogels;
- aanleg wandelroutes;
- aanleg vlonderpad;
- plaatsing vogelkijkpunt;
- aanleg ruiterroute;
- plaatsen bankjes met informatievoorziening;
- herstel van één van de tankkazematten;
- opschonen strang en wielen;
- kaden oude voormalige tracé Waaldijk aanleggen;
- aanplant ooibos en beplanting fabrieksterrein.

Grondverzet

Het ontgraven van de bovengrond en de klei op de locaties van het nieuwe water gebeurt in een periode van circa 6 maanden in 2017.

Zandwinning

Als gevolg van het inrichtingsplan neemt de hoeveelheid winbaar zand toe met een periode van circa 6 jaar. De huidige vergunning loopt tot begin 2020, samen met de nieuwe hoeveelheid loopt de periode van winning binnen de uiterwaard tot begin 2026.

Fabrieksterrein, overslaglocatie en opslag onder water

De activiteiten op het fabrieksterrein, de overslaglocatie en de opslag van zand binnen een gedeelte van de centrale plas kennen geen eindtermijn. Na afronding van de ontgroning in de Bemmelse Waard zal de verwerking van zand in de classificeerinstallatie stoppen.

3 Haalbaarheid van het plan

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 *Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, 2011)/ Beleidslijn Grote Rivieren (2006)*

De Beleidslijn grote rivieren is op 14 juli 2006 in werking getreden. Doel van de beleidslijn is om door het treffen van maatregelen meer ruimte te creëren voor de rivier, de duurzame bescherming van mens en dier tegen overstroming bij hoogwater en het beperken van materiële schade. De beleidslijn bevat een kader voor het beoordelen van de toelaatbaarheid – vanuit rivierkundig én ruimtelijk oogpunt – van nieuwe activiteiten in het rivierbed van de grote rivieren. De beleidslijn is van toepassing op de Waal en zijn uiterwaarden.

De Beleidslijn grote rivieren bestaat uit vier delen: een beleidsbrief, beleidsregels, een handreiking en een set kaarten. Met de Beleidslijn wordt ernaar gestreefd de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen een “bergend” regime en een “stroomvoerend” regime. Voor de uiterwaarden in het plangebied geldt het “stroomvoerend” regime. Dit houdt in dat er stringente beperkingen gelden voor de uitbreiding van bestaande niet-riviergebonden activiteiten. Er geldt onder andere dat toename van de oppervlakte van bebouwing slechts onder voorwaarden is toegestaan en niet meer dan 10% mag bedragen. Bij agrarische bedrijven kan door de waterbeheerder een grotere toename worden toegestaan.

Nieuwe niet-riviergebonden activiteiten zijn binnen dit regime alleen mogelijk als er sprake is van het hergebruiken van bestaande gebouwen of als er met rivierverruiming

ruimingsmaatregelen per saldo meer ruimte voor de rivier wordt geboden. Hierbij is sprake van grote, ingrijpende ontwikkelingen, die in dit bestemmingsplan niet mogelijk worden gemaakt.

De nadere uitwerking van de Beleidslijn grote rivieren vindt plaats langs twee lijnen: de concrete regulering van afzonderlijke activiteiten via de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving en de ruimtelijke doorwerking van het beleid via de Wro. Het Waterbesluit geeft in artikel 6.12 eerste lid als hoofdregel dat voor activiteiten in het rivierbed een waterwetvergunning is vereist. Daar waar voor activiteiten in het rivierbed een watervergunning vereist is gelden ook de in de Beleidslijn grote rivieren opgenomen beleidsregels als afwegingskader voor de vergunningverlening.

Op 30 december 2011 is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) in werking getreden. Hierin is de ruimtelijke doorwerking van het beleid opgenomen. Er worden algemene eisen gesteld aan de inhoud van nieuwe bestemmingsplannen die betrekking hebben op gronden gelegen in het rivierbed. In de Nota van toelichting bij het Barro staat aangegeven dat een goede inhoudelijke en procedurele afstemming tussen de rivierbeheerder en de betrokken gemeente gewenst is.

De herinrichting van het plangebied betreft, zoals eerder gesteld, de verwezenlijking en het beheer van natuurterreinen. Bovendien tasten de wijzigingen die voorliggend bestemmingsplan voorstaan niet het veilige en doelmatige gebruik van de Bemmelse Waard aan als gebied aangewezen als ruimte voor de rivier. Om die reden is voorliggend bestemmingsplan in overeenstemming met de regels uit paragraaf 2.4 (Grote Rivieren) van het Barro.

In de paragraaf over de Grote Rivieren in het Barro wordt een koppeling gemaakt met de Waterwet. Het gehele plangebied wordt volgens de Waterwet en het Waterbesluit aangemerkt als een oppervlaktewaterlichaam. In het artikel 6.12 van het Waterbesluit is het bouwen en het realiseren van werken en het plaatsen van materialen aan een watervergunning gebonden. In het bestemmingsplan wordt bij deze watervergunning aangesloten.

Na de inwerkingtreding van het Barro eind december 2011 is deze aangevuld met een regeling die betrekking heeft op rijksvaarwegen (paragraaf 2.1). De Waal wordt aangemerkt als een rijksvaarweg en moet om die reden worden voorzien van een vrijwaringszone ten behoeve van de instandhouding van de nabijgelegen vaarweg en de oeverbescherming. Deze zone wordt in voorliggend bestemmingsplan juridisch vastgelegd.

Hiernaast is het plangebied aangemerkt als stroomvoerend deel rivierbed (artikel 2.4.4). Hiervoor geldt dat in een nieuwe bestemmingsplan uitsluitend de volgende wijzigingen toegestaan zijn:

- a de aanleg of wijziging van waterstaatkundige kunstwerken;
- b de verwezenlijking van voorzieningen voor een betere en veilige afwikkeling van de beroeps- of recreatievaart;
- c de bouw of wijziging van waterkrachtcentrales;
- d de vestiging of uitbreiding van overslagbedrijven of het realiseren van overslagfaciliteiten, uitsluitend voor zover de activiteit gekoppeld is aan het vervoer over de rivier;

- e de aanleg of wijziging van scheepswerven voor beroeps- of pleziervaartuigen;
- f de verwezenlijking en het beheer van natuurterreinen;
- g de uitbreiding of wijziging van bestaande steenfabrieken;
- h de verwezenlijking van voorzieningen die onlosmakelijk met de waterrecreatie zijn verbonden;
- i de winning van oppervlaktedelfstoffen;
- j de verwezenlijking van voorzieningen van groot openbaar belang die niet buiten het rivierbed kunnen worden gerealiseerd;
- k activiteiten van een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang voor bestaande grondgebonden agrarische bedrijven die niet buiten het rivierbed kunnen worden gerealiseerd;
- l een functieverandering binnen de bestaande bebouwing;
- m activiteiten die onderdeel uitmaken van de lijst van maatregelen opgenomen in de Bijlage bij de planologische kernbeslissing Ruimte voor de Rivier en waarvan de uitvoering wordt gefinancierd door Onze Minister.

Onderhavig bestemmingsplan betreft de activiteiten zoals genoemd onder sub f, sub i en sub l en past hiermee binnen de bepalingen van het Barro voor het stroomvoerend deel van het rivierbed.

3.1.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Een actualisatie van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid is nodig gebleken omdat de verschillende beleidsnota's op het gebied van ruimte en mobiliteit gedateerd zijn door nieuwe politieke accenten en veranderende omstandigheden zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen onder andere omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau.

De visie is vernieuwend in die zin dat ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur sterker dan voorheen met elkaar verbonden worden. De structuurvisie vervangt daarvoor de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de Mobiliteits-Aanpak, de Structuurvisie voor de Snelwgomgeving en de ruimtelijke doelen en uitspraken in de PKB Tweede structuurschema Militaire terreinen, de Agenda Landschap, de Agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta. De Structuurvisie Nationaal Waterplan blijft in zijn huidige vorm als uitwerking van de SVIR bestaan. In de structuurvisie schetst het Rijk de ambities voor concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid tot 2040 (lange termijn) en doelen, belangen en opgaven tot 2028 (middellange termijn).

De centrale visie wordt uiteengezet in drie hoofddoelstellingen voor de middellange termijn (2028), namelijk "concurrerend, bereikbaar en leefbaar & veilig". Voor de drie rijksdoelen zijn de onderwerpen van nationaal belang benoemd waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. De drie hoofddoelstellingen en 13 nationale belangen zijn:

Concurrerend

Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland. Hiervoor zijn de volgende nationale belangen benoemd:

- *nationaal belang 1*: een excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren;
- *nationaal belang 2*: ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie;
- *nationaal belang 3*: ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen;
- *nationaal belang 4*: efficiënt gebruik van de ondergrond.

Bereikbaar

Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waar- bij de gebruiker voorop staat. Hiervoor zijn de volgende nationale belangen benoemd:

- *nationaal belang 5*: een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor- en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen;
- *nationaal belang 6*: betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem van weg, spoor- en vaarweg;
- *nationaal belang 7*: het instandhouden van de hoofdnetwerken van weg, spoor- en vaarwegen om het functioneren van de netwerken te waarborgen.

Leefbaar & veilig

Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn:

- *nationaal belang 8*: verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
- *nationaal belang 9*: ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling;
- *nationaal belang 10*: ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
- *nationaal belang 11*: ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten;
- *nationaal belang 12*: ruimte voor militaire terreinen en activiteiten;

De rijksverantwoordelijkheid voor het systeem van goede ruimtelijke ordening is zonder hoofddoelstelling, als afzonderlijk belang opgenomen:

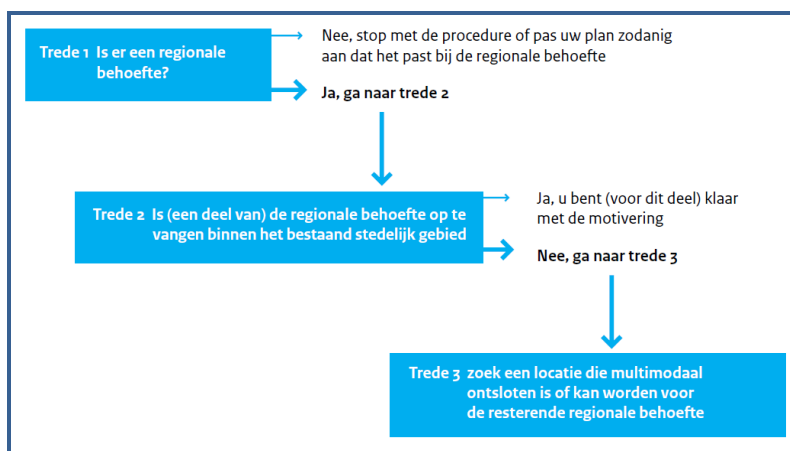
- *nationaal belang 13*: zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Voor alle nationale opgaven worden rijksinstrumenten ingezet, waarbij financiering slechts één van de instrumenten is. Ook decentrale overheden en marktpartijen dragen bij aan de realisatie van nationale opgaven.

De SVIR is van beperkte betekenis voor onderhavig bestemmingsplan. Met het plan wordt bijgedragen aan de rijksdoelen genoemd onder 'Leefbaar & veilig' ten aanzien van waterveiligheid, behoud en versterking van cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten en het netwerk voor flora en fauna. Het bestemmingsplan draagt dan ook bij aan de realisatie van het nationale beleid.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

In het nationale ruimtelijke beleid is in 2012 de Ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze houdt in dat overheden nieuwe stedelijke ontwikkelingen moeten motiveren met oog voor de onderliggende vraag in de regio, de beschikbare ruimte binnen het bestaande stedelijke gebied en een multimodale ontsluiting. Het volgende stroomschema wordt hierbij gehanteerd:

Stroomschema Ladder duurzame verstedelijking

Bij elk project dient allereerst te worden bepaald of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling. Dit is gedefinieerd als 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. Hiernaast dient te worden beoordeeld of het project ook gezien zijn schaal en aard moet worden getoetst aan de Ladder. Uit jurisprudentie is namelijk inmiddels gebleken dat bij kleinschalige projecten, zoals de bouw van enkele woningen, geen toetsing vereist wordt. Als bij het project kan worden aangetoond dat geen sprake is van een stedelijke ontwikkeling en/of het een kleinschalig karakter heeft, dan is het niet nodig de Ladder te doorlopen.

Onderhavig plan betreft de uitbreiding van de bestaande ontgrondingen in de Bemmelse Waard met 12 ha, gevolgd door een landschappelijke herinrichting van de Bemmelse Waard. Ten slotte wordt binnen het bestaande bedrijfsterrein de bedrijfsvoering enigszins verruimd c.q. verbreed.

Een ontgroning kan niet worden beschouwd als een stedelijke ontwikkeling. Wellicht is sprake van een bedrijfsmatige functie, maar ontgrondingen kunnen niet worden beschouwd als een stedelijke voorziening. Hiernaast is de ontgroning tijdelijk, waarna het gebied haar eindbestemming krijgt (natuur, groen en water). Om voorgaande reden is het niet zinvol of noodzakelijk de Ladder voor duurzame verstedelijking verder te doorlopen.

3.1.4 *Natuurwetgeving: Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998*

Bij planvorming moet rekening worden gehouden met bestaande natuurwaarden. Natuurbeschermingswetgeving vanuit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn is in de Nederlandse situatie gescheiden in soortenbescherming en gebiedsbescherming. Het wettelijke kader voor de soortenbescherming in Nederland is de Flora- en faunawet, die bescherming biedt aan vrijwel alle voorkomende diersoorten en sommige plantensoorten. Deze wet is altijd van toepassing. Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de bepalingen van de Flora- en faunawet; voorafgaand aan de ontwikkeling dient te zijn getoetst of er sprake is van effecten op meer strikt beschermde soorten. Is dit het geval, dan moet een ontheffing worden aangevraagd. Voor sommige strikt beschermde diersoorten zijn aan het toekennen van deze ontheffing strenge eisen verbonden.

Gebiedsbescherming vindt plaats in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en daarmee de Natura 2000-gebieden. Dit zijn de Vogelrichtlijngebieden en (na aanwijzing) de Habitatrichtlijngebieden. Het plangebied betreft een Natura 2000-gebied. De bescherming van de natuurwaarden heeft gevolgen voor het gebruik in en rondom dit gebied. Activiteiten, plannen en projecten moeten vooraf worden getoetst op hun effecten op de natuur, waarbij ook de externe werking van een ingreep op het beschermde gebied en de aanwezige waarden getoetst dient te worden. De afstand van de externe werking is afhankelijk van de ingreep. Als er sprake is van ingrepen die een (significant) effect hebben op het betreffende beschermde gebied zal er een vergunning moeten worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. In de meeste gevallen is dit de provincie.

In paragraaf 3.5 zijn de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving beschreven.

3.1.5 *Ontgrondingenwet*

Voor de uitbreiding van de bestaande ontgroning is een vergunning nodig als bedoeld in artikel 3 van de Ontgrondingenwet (Ow). Voor de ontgroning zijn Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland het bevoegd gezag (artikel 8 lid 2 Ow). Het bestemmingsplan is een toetsingsgrond voor de aanvraag om de ontgrondingsvergunning.

De ontgrondingsvergunning op grond van de Ontgrondingenwet loopt gelijk op met het onderhavige bestemmingsplan.

3.1.6 *Nationaal Waterplan*

In december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan heeft betrekking op het gehele watersysteem, zowel oppervlaktewater, grondwater als de bijbehorende waterkeringen, oevers en dergelijke. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen. Het plan is zelfbindend voor het rijk, dit is onder meer vastgelegd in het Beheer- en

Ontwikkelplan voor de Rijkswateren. Wel vraagt het kabinet de andere overheden het nationale waterbeleid zoveel mogelijk door te vertalen in hun plannen.

Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

In het Nationaal Waterplan is opgenomen dat voor de buitendijkse gebieden, als onderdeel van de ruimtelijke hoofdstructuur, de beleidslijnen gelden waarmee de gemeente rekening moet houden bij het al dan niet toestaan van ruimtelijke ontwikkelingen en het ontwerpen van aanvullende gevolgenbeperkende of beschermende maatregelen. In paragraaf 3.1.1 is ingegaan op deze beleidslijn. Geconcludeerd is dat voorliggend bestemmingsplan past binnen deze beleidslijn en andere daarmee samenhangende wetgeving. Daarmee is de voorgestane ontwikkeling tevens passend binnen het Nationaal Waterplan.

Verder wordt in het Nationaal Waterplan aandacht besteed aan de beschermingszones. De beschermingszone als vastgelegd in het Barro (zie paragraaf 3.1.1) is meegenomen in voorliggend bestemmingsplan. Ook daarmee is voorliggend bestemmingsplan in lijn met het Nationaal Waterplan.

3.1.7 Waterbeleid 2ste eeuw

In Nederland verscheen in het najaar van 2000 het rapport "Waterbeleid voor de 21ste eeuw", een advies van de Commissie Waterbeheer 21ste eeuw (Commissie WB21). Deze door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en de Unie van Waterschappen ingestelde commissie doet aanbevelingen over hoe in de komende eeuw met water moet worden omgegaan. De Commissie WB21 stelt dat de 21^e eeuw om een andere aanpak van het waterbeleid vraagt dan de 20ste eeuw.

Er moet minder accent op het technische beheer komen te liggen. Het water moet niet langer als vijand, maar veel meer als bondgenoot worden gezien. Het waterbeheer dient te worden gebaseerd op:

- stroomgebiedsbenadering;
- ruimte geven aan water;
- vasthouden en tijdelijk bergen van water, alvorens af te voeren;
- kansen benutten voor meervoudig ruimtegebruik;
- geen afwenteling van problemen in het watersysteem zelf, noch van bestuurlijke verantwoordelijkheden of kosten;
- te ontwikkelen normenstelsel per stroomgebied.

Bij grootschalige en/of ingrijpende locatiebesluiten dienen de kwantitatieve en kwalitatieve gevolgen voor het watersysteem te worden onderzocht aan de hand van een zogenaamde watertoets. Zo nodig moeten compensatiemaatregelen worden getroffen. Het huidige regime van schadevergoeding door de Rijksoverheid moet worden vervangen door een verzekeringsstelsel voor schade door regenval en, eventueel, overstrooming van boezems. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat en de provincie dienen op respectievelijk nationaal en regionaal niveau een sterkere regierol te vervullen.

Ruimte voor water heeft een positieve invloed op de natuurontwikkeling, de landbouw en de ruimtelijke kwaliteit in zowel stedelijk als landelijk gebied.

In voorliggend bestemmingsplan wordt de mogelijkheid gecreëerd om de Bemmelse Waard verder in te richten met natuurontwikkeling (omzetten agrarische gronden naar natuur). Daarnaast worden ook doelstellingen op het gebied van cultuurhistorie (de Ambtswaard wordt volledig ingericht ten dienste van weidevogels en de aanwezige kolken worden opgeknapt) en recreatie (er komen meer wandelroutes, een paardrij-route en diverse voorzieningen als bankjes en uitkijkplaatsen). De doelstellingen worden mogelijk gemaakt door een deel ontgroning aansluitend aan de bestaande waterpartijen (circa 12 hectare). Voorliggend plan past daarmee binnen de kaders die het rijksbeleid stelt.

3.1.8 Beleidslijn grote rivieren

Doelstelling van de Beleidslijn grote rivieren is om de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een 'bergend' regime en een 'stroomvoerend' regime. Voor het plangebied geldt uitsluitend het 'stroomvoerend' regime. Dit houdt in dat er stringente beperkingen gelden voor de uitbreiding van bestaande niet-riviergebonden activiteiten. Nieuwe niet-riviergebonden activiteiten zijn binnen dit regime alleen mogelijk als er sprake is van het hergebruiken van bestaande gebouwen of als er met rivierverruimingsmaatregelen per saldo meer ruimte voor de rivier wordt geboden.

De juridische vertaling van de regimes is verwerkt in de Beleidsregels grote rivieren. De Beleidsregels grote rivieren zijn beleidsregels in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Deze moeten worden gehanteerd bij de beslissing tot verlening van een watervergunning. De watervergunning waar de beleidsregels betrekking op hebben is opgenomen in artikel 6.12, eerste lid Waterbesluit.

3.2 Provinciaal en regionaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Gelderland

De Omgevingsvisie Gelderland is vastgesteld 9 juli 2014 en samen met de Omgevingsverordening vanaf 18 oktober 2014 in werking getreden. De Omgevingsvisie richt zich formeel op de komende tien jaar, maar wil ook een doorkijk bieden aan Gelderland op een langere termijn. Veel maatschappelijke vraagstukken zijn zo complex dat alleen een gezamenlijke inzet succesvol kan zijn. In de omgevingsvisie zijn de opgaven voor Gelderland daarom in nauwe samenwerking met partners uitgedacht. Daarbij kijken de provincie en partners vanuit een integraal en internationaal perspectief naar Gelderland. Met deze bestuurlijke strategie kunnen voor Gelderland toekomstbestendige keuzes gemaakt worden.

De provincie heeft in de Omgevingsvisie twee doelen gedefinieerd. Het zijn doelen die de rol en kerntaken van de provincie als middenbestuur benadrukken.

Een duurzame economische structuurversterking.

Een gezonde economie met een aantrekkelijk vestigingsklimaat vraagt om sterke steden en een vitaal landelijk gebied met voldoende werkgelegenheid. Het streven is om de concurrentiekracht van Gelderland te vergroten door het duurzaam versterken van de ruimtelijk-economische structuur. De komende jaren zullen minder in het teken staan van denken in termen van 'groei' en meer in termen van 'beheer en ontwikkeling van het bestaande'.

Het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving.

Dit doel betekent vooral:

- ontwikkelen met kwaliteit, recht doen aan de ruimtelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van de plek; uitgaan van doelen, niet van regels;
- zorg dragen voor een compact en hoogwaardig stelsel van onderling verbonden natuurgebieden en behoud en versterking van de kwaliteit van het landschap;
- een robuust en toekomstbestendig water- en bodemsysteem voor alle gebruiksfuncties; bij droogte, hitte en waterovervloed;
- een gezonde en veilige leefomgeving.

Om deze doelen in beleid te vertalen, hanteert de provincie drie aandachtsgebieden: Dynamisch, Mooi en Divers Gelderland. Ontwikkelingen in Gelderland wil de provincie benaderen vanuit elk van deze drie perspectieven, die elkaar aanvullen:

- 1 Dynamisch: de (ruimtelijk-economische) ontwikkelingen en de geleiding daarvan op provinciaal niveau.
- 2 Mooi: de Gelderse kwaliteiten die bescherming nodig hebben en ruimte voor behoud door ontwikkeling.
- 3 Divers: het herkennen van de regionale verschillen in maatschappelijke vraagstukken en opgaven en het koesteren van de regionale identiteiten.

Het streven van de voorgenomen ontwikkeling is erop gericht om door natuurontwikkeling en agrarisch natuurbeheer, de natuurwaarden van deze gebieden te versterken.

3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsvisie Gelderland is in september 2014 vastgesteld en samen met de Omgevingsvisie vanaf 18 oktober 2014 in werking getreden.

De provincie beschikt over verschillende instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsveror-

dening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. De voor het plan van belang zijnde onderwerpen worden hierna kort behandeld.

Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

Het provinciale beleid voor de EHS wordt met de Omgevingsverordening Gelderland vervangen door het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. Het Gelders Natuurnetwerk bestaat enerzijds uit alle gebieden met een natuurbestemming binnen de voormalige Gelderse EHS en anderzijds uit het zoekgebied van 7.300 ha voor 5.300 ha nieuwe natuur. In een bestemmingsplan worden in een gebied gelegen binnen het Gelders Natuurnetwerk geen bestemmingen toegestaan waardoor de kernkwaliteiten van het gebied significant worden aangetast. Nieuwe ontwikkeling zijn slechts onder bepaalde voorwaarden toegestaan.

De Groene Ontwikkelingszone bestaat uit alle gebieden met een andere bestemming dan natuur binnen de voormalige Gelderse EHS. Het beleid met betrekking tot de Groene Ontwikkelingszone is gericht op het versterken van de ecologische samenhang door de aanleg van ecologische verbindingzones, waaronder landgrensoverschrijdende klimaatcorridors. Uitbreiding van een landelijke ontwikkeling dat betrekking heeft op een gebied behorende tot de Groene Ontwikkelingszone kan worden toegestaan, indien is aangetoond en verzekerd dat de activiteit ruimtelijk aanvaardbaar is en landschappelijk wordt ingepast en de activiteit de kernkwaliteiten van de Groene Ontwikkelingszone per saldo versterkt.

Het streven van de voorgenomen ontwikkeling is erop gericht om door natuurontwikkeling en agrarisch natuurbeheer, de natuurwaarden van deze gebieden te versterken. Omdat het gaat om natuurontwikkeling worden geen permanente negatieve invloeden op het Gelders natuurwerk en de Groene ontwikkelingszone verwacht. Maar zal de ontwikkeling zorgen voor een verbetering van de natuurwaarden en landschappelijke kwaliteiten ter plaatse.

Nationale landschappen

Het Rijk heeft twintig karakteristieke gebieden in Nederland aangewezen als Nationaal Landschap, maar liefst zeven liggen er in Gelderland. De Nationale Landschappen zijn de symbolen bij uitstek van het Gelderse cultuurlandschap. Ze geven op (inter)nationale schaal een afspiegeling van de landschappelijke diversiteit.

Het ruimtelijk beleid is erop gericht om de kernkwaliteiten van deze gebieden te behouden en verder te ontwikkelen. Behoud wordt bereikt middels een regel in de verordening die bepaalt dat alleen activiteiten zijn toegestaan die de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap behouden of versterken.

Hiervan kan worden afgeweken als er geen reële alternatieven zijn, er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er compenserende maatregelen worden getroffen ter waarborging van de kernkwaliteiten Nationale Landschappen.

Het plangebied ligt in deelgebied 'Ooijpolder en Rijnstrangen' van het Nationaal Landschap 'De Gelderse Poort'. De kernkwaliteiten in dit deelgebied zijn onder meer:

- gave gradiënten van kom-oeverwal-uiteerwaard-rivier en dynamiek van de rivieren;
- overwegend open landschap met in de kom afwisseling van weidebouw, oude strangen en kleiputten met ooibos; oeverwal afwisselend open en kleinschalig met afwisseling van bouwland, grasland, boomgaard;
- vrij uitzicht vanaf de dijk over het binnendijkse landschap, over de rivieren, en naar de stuwwallen van Nijmegen en Montferland;
- cultuurhistorische kwaliteiten verweven in het landschap, zoals talrijke historische boerderijen, plaatselijk op terpen, en relictten van de IJssellinie.

Het streven van de voorgenomen ontwikkeling is erop gericht om door natuurontwikkeling en agrarisch natuurbeheer, de natuurwaarden van deze gebieden te versterken. De ontwikkeling zal ook bijdragen aan een verbetering van de landschappelijke kwaliteiten ter plaatse.

3.2.3 Gebiedsplan Natuur en Landschap

Op de kaart behorende bij het Gebiedsplan Natuur en Landschap Rivierenlandschap is de Bemmelse Waard grotendeels aangewezen als natuur (bestaand en nieuw) en gedeeltelijk ten behoeve van agrarische activiteiten. Bij het opstellen van het inrichtingsplan is hiermee rekening gehouden. Voorliggend bestemmingsplan is dan ook in overeenstemming met het Gebiedsplan.

3.2.4 Waterplan Gelderland 2010-2015

In het Waterplan staan de doelen voor het waterbeheer, de maatregelen die daarvoor nodig zijn en wie ze gaat uitvoeren. Het Waterplan Gelderland 2010-2015 is in 2014 overgegaan in de Gelderse Omgevingsvisie.

Voor oppervlaktewaterkwaliteit, hoogwaterbescherming, regionale wateroverlast, wartertekort en waterbodems gelden provinciebrede doelen. Voor een aantal functies, zoals landbouw, natte natuur, waterbergingsgebieden en grondwaterbeschermingsgebieden, zijn specifieke doelen geformuleerd.

Voor de realisatie van bepaalde waterdoelen zijn ruimtelijke maatregelen nodig. Hier voor krijgt het Waterplan Gelderland op basis van de nieuwe Waterwet de status van structuurvisie. In het Waterplan Gelderland is beschreven welke instrumenten uit de Wet ruimtelijke ordening de provincie wil inzetten.

In de laatste decennia van de 20ste eeuw is het regionale watersysteem met veel technische ingrepen aangepast aan droge voeten voor wonen, werken, transport en een moderne gemechaniseerde landbouw. Hierdoor is de ruimte voor het watersysteem geminimaliseerd. Ecologie en klimaatverandering maken nieuwe ingrepen in het watersysteem noodzakelijk. Daarbij is kiezen voor een ruimtelijke oplossing het duurzaamst. Bij het oplossen van regionale wateroverlast wordt gekozen voor het langer vasthouden van regenwater daar waar het valt en voor het realiseren van meer bergingsruimte in het watersysteem. Langer vasthouden leidt tot een betere aanvulling van het grondwatersysteem. Meer bergingsruimte leidt tot een langere afvoertijd met een minder hoge piekafvoer.

Bij ingrepen in het watersysteem kunnen synergievoordelen behaald worden:

- vasthouden van regenwater ter plekke levert een bijdrage aan het verminderen van de effecten van droogte en verschaft vluchtplaatsen voor waterdieren bij extreme omstandigheden;
- vasthouden van water levert een bijdrage aan verdrogingsbestrijding;
- vasthouden van regenwater ter plekke levert meer infiltratie en daarmee meer voeding van het grondwatersysteem;
- meer ruimte voor waterberging in het watersysteem levert door combinatie met maatregelen als natuurvriendelijke oevers, aanleg van stapstenen, verlengen van de afvoerlengte door hermeandering met natuurlijke processen van zandtransport een bijdrage aan realisatie van ecologische doelen vanuit de KRW.

De provincie verwacht bij ingrepen in het watersysteem dat deze zodanig plaatsvinden dat deze een bijdrage leveren aan een combinatie van bovengenoemde onderwerpen. Bij het werken aan het watersysteem is rekening houden met de landschappelijke context en de cultuurhistorische betekenis. Het kan sterk bijdragen aan een landschap met een hoge kwaliteit.

Hoogwaterbescherming gaat wat betreft de provincie samen op met Natura2000 en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Als onderdeel van een duurzame strategie voor hoogwaterbescherming wil de provincie graag onderzoeken hoe het preventieve beleid kan worden aangevuld met gevolgbeperkende maatregelen. Het Rijk is primair verantwoordelijk voor de formulering en financiering van het hoogwaterbeschermingsbeleid. Met name wat betreft de hoogwaterveiligheid voorbij 2100, is een belangrijk deel van de inzet van de provincie in deze beleidsperiode gericht op de beïnvloeding van het Rijksbeleid.

Voor de natte natuur is de opgave om de optimale waterhuishoudkundige omstandigheden te herstellen of te behouden. De Streekplanuitwerking Kernkwaliteiten en Omgevingscondities van de Gelderse Ecologische Hoofdstructuur is bepalend voor de daar na te streven natuurdoelen. Het zijn natuurgebieden of wateren die door het Rijk zijn aangewezen als Natura 2000-gebied (voorheen Habitat en Vogelrichtlijngebied), gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet en parels uit de Streekplanuitwerking. Niet alle verdroogde Natura 2000-gebieden en gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet worden in de planperiode aangepakt. Een aantal zal moeten wachten tot na 2015.

Voorliggend plan houdt rekening met de doelstellingen die in het Waterplan staan aangegeven in combinatie met de ligging in Natura 2000-gebied. De herinrichting is juist gebaseerd op natuur- en landschapsontwikkeling, waarbij ook waterberging een rol speelt. Deze integrale herinrichting van het gebied draagt dan ook bij aan de doelstellingen uit het provinciale beleid.

3.2.5 Regionaal Plan 2005-2020 Stadsregio Arnhem Nijmegen

De Stadsregio Arnhem Nijmegen legt in dit plan de gemeenschappelijke beleidsambities vast voor de ontwikkeling van de regio. Het Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN) zet met dit plan in op het verbeteren van de bestaande kwaliteiten in stad en land boven nieuw ruimtebeslag. Er worden vier doelstellingen onderscheiden:

- versterken van het economisch vestigingsklimaat;
- verbetering van de bereikbaarheid;

- vergroten van de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van het landelijk gebied voor de natuur en voor de recreatie;
- verbeteren van de kwaliteit van het wonen in stad, dorp en landelijk gebied, waarbij de relatie met landschap, bereikbaarheid en voorzieningen kwaliteitsfactoren zijn.

In de regio is voor een integrale benadering voor het landelijk gebied gekozen, waarbij stedelijke en landelijke gebruiksfuncties geïntegreerd worden. Zo ontstaat een 'landschapspark' waar diverse ecologische, economische en sociaal-culturele elementen verbonden worden. Om de toegankelijkheid van het landelijk gebied te verbeteren wordt een regionaal samenhangend recreatief netwerk ontwikkeld. Door de Bemmelse Waard liggen enkele fiets- en wandelroutes, waardoor het gebied ook deel uitmaakt van dit netwerk.

Het ontwikkelen van plekken waar cultuurhistorie zichtbaar wordt gemaakt, is ook onderdeel van het landschapspark. In de Bemmelse Waard liggen enkele cultuurhistorische objecten, waaronder oude schoorstenen, een oude defensiedijk, huize Kamtsjotka en tankkazematten. Daarnaast is de Bemmelse Waard ook onderdeel geweest van de Maas-IJssellinie, wat inhoudt dat het een onderdeel uitmaakte van de militaire verdedigingslinie langs de Maas en de IJssel die als voorverdediging voor de Grebbelinie bedoeld was. Hiervan zijn nog verscheidene restanten overgebleven, zoals een aantal tankkazematten. Door monumentale en verhalende aspecten inhoudelijk en kwalitatief met elkaar te verbinden wordt de identiteit van de regio versterkt en kan tevens aangesloten worden bij recreatieve en toeristische behoeften.

In onderhavig plan worden diverse functies met elkaar gekoppeld. Bouwgrondstoffenwinning gaat hand in hand met natuur- en landschapsontwikkeling. Door daarbij recreatieve voorzieningen mogelijk te maken als paden en een uitzichtpunt wordt de beleefbaarheid van het gebied versterkt. De bestaande archeologische en cultuurhistorische waarden worden bewaard en beschermd wat ook ten goede komt aan de beleefbaarheid van het gebied.

3.2.6 Visie WaalWeelde

De Visie WaalWeelde vormt een toekomstplan voor de Waal en haar oevers. Het is een document dat tot stand is gekomen dankzij samenwerking tussen de vijftien Waalgemeenten, waterschap Rivierenland, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, de ministeries van V&W, LNV en VROM en de provincie Gelderland.

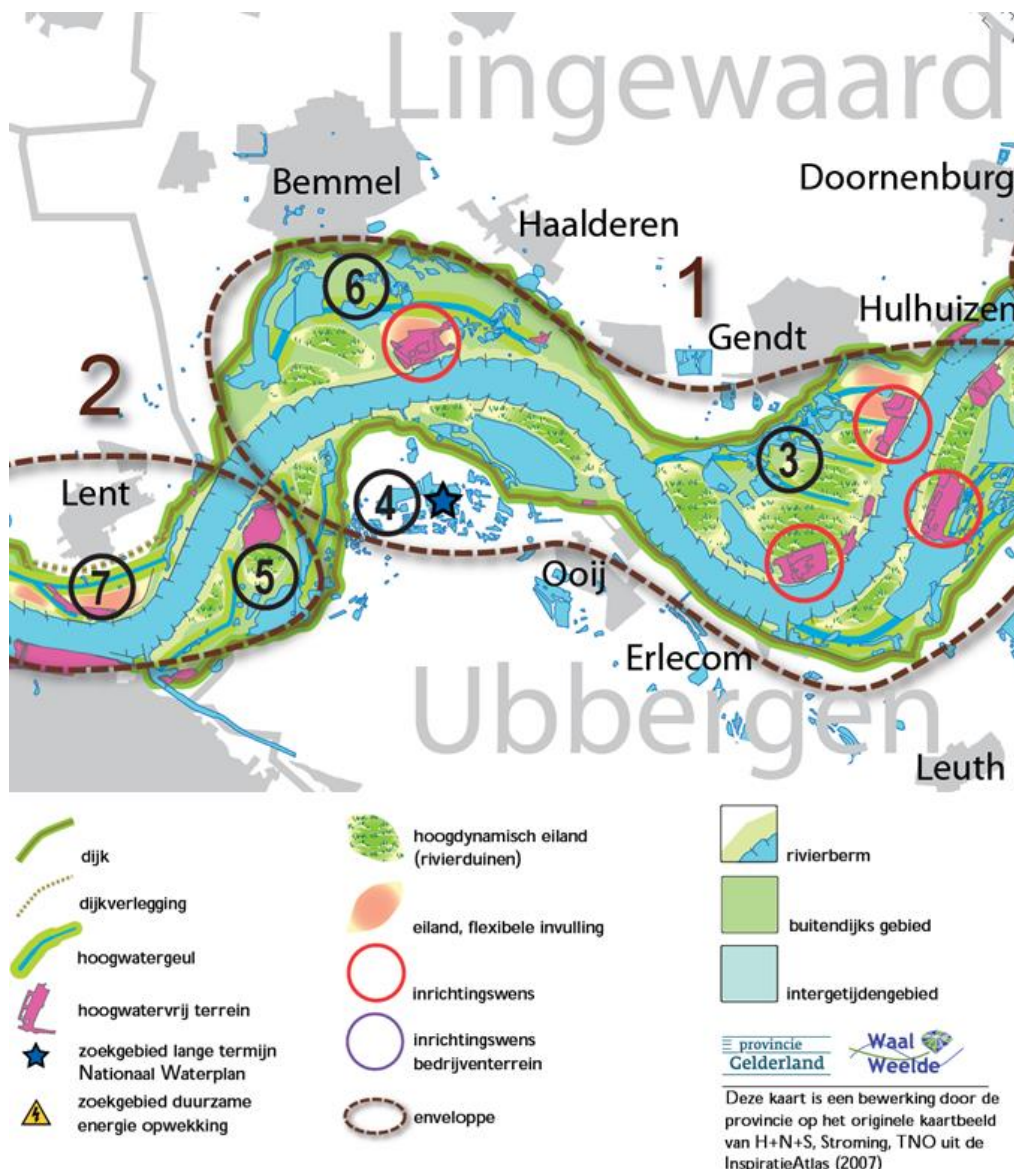
De Visie geeft het samenhangende beeld van het WaalWeelde-gebied en geeft aan waar ruimte is voor maatregelen om de beleids- en gebiedsopgaven te realiseren, waarbij in ieder geval de ruimtelijke kwaliteit en de opgaven voor waterafvoer en natuur zijn gewaarborgd.

De Visie WaalWeelde is geen juridisch document en heeft geen officiële status. De visie heeft echter wel een officieuze bestuurlijke status: de partijen hebben afgesproken dat dit het beeld is waaraan ze gezamenlijk gaan werken.

In de visie zijn zeven opgaven gedefinieerd, die worden verbonden door het integrale begrip 'ruimtelijke kwaliteit'. Dit vormt de overkoepeling van de sectorale doelen, de paraplu waar de opgaven onder vallen. De 7 opgaven zijn:

- waterafvoer/veilig wonen en werken
- natuurontwikkeling

- economie (watergebonden bedrijventerreinen, overslag);
- wonen;
- toerisme en recreatie;
- cultuurhistorie;
- energie en klimaat.

Kaartbeeld Visie WaalWeelde (Ruimtelijk Investeringsprogramma WaalWeelde), nummer 6 staat voor het deelgebied 'Bommelsche Polder'.

Tussen deze is een algemene prioritering vastgesteld, beredeneerd vanuit de urgentie van de opgaven. Deze volgorde is echter geen dogma; afwegingen per project blijven maatwerk. De prioritering is als volgt:

- 1) wateropgave
- 2) natuuropgave
- 3) economie (watergebonden bedrijventerreinen, overslag)
- 4) recreatie/toerisme, cultuurhistorie, energie/klimaat, wonen.

Wat betreft economie wordt een gezond economisch klimaat, passend bij het werklandschap van de Waal, nagestreefd. Op de buitendijkse bedrijventerreinen zitten daadwerkelijk riviergebonden bedrijven, volgens de definitie uit de Beleidslijn Grote Rivieren. Wanneer economische ontwikkeling de waterafvoer of natuurontwikkeling remt, wordt gecompenseerd binnen het project/binnen de enveloppe/tussen enveloppen.

Diverse vormen van ontgrondingen kunnen een belangrijk instrument vormen voor het realiseren aan natuurdoelstellingen, doordat dit als motor fungeert voor de gewenste gebiedsontwikkeling langs de Waal. Bij ontgrondingen wordt getoetst op de ruimtelijke kwaliteit ten aanzien van de eindinrichting.

Wat betreft toerisme en recreatie staat het vergroten van de mogelijkheden voor beleving van de Waal en haar uiterwaarden voorop. Hiervoor wordt de toegankelijkheid van de uiterwaarden vergroot. Ontwikkelkansen voor recreatie worden in zoveel mogelijk WaalWeelde-projecten meegenomen, onder andere in delfstofwinprojecten.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 *Structuurvisie Lingewaard 2012 - 2022*

Op 31 mei 2012 is de Structuurvisie Lingewaard 2012 - 2022 vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Lingewaard. Deze structuurvisie beschrijft op hoofdlijnen de ruimtelijke visie, ambities en opgaven voor het hele grondgebied van Lingewaard.

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening zijn gemeenten verplicht een of meerdere structuurvisies vast te stellen. Er is aandacht besteed aan de bijzondere ligging van Lingewaard tussen rivieren en twee steden. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in de toekomst wil de gemeente duurzame keuzes maken en stimuleren. Daaronder verstaat de gemeente onder meer zuinig ruimtegebruik, een goede afstemming tussen bouwontwikkelingen en het aanbod aan wegen en openbaar vervoer, ruimte maken voor ontwikkelingen op het gebied van duurzame energie, en respect voor het natuurlijk en cultuurhistorisch erfgoed, het Betuwse landschap en het relatief groene karakter van onze gemeente tussen twee steden in.

Hoofdkeuzes van regionale betekenis:

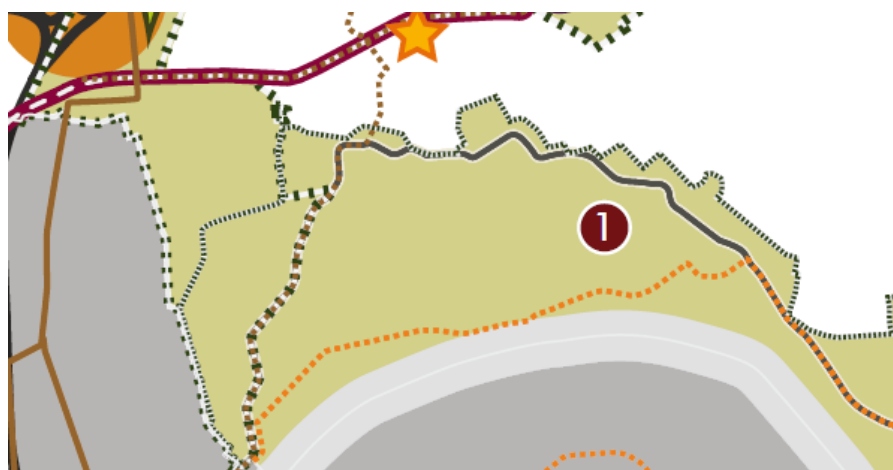
- de uiterwaarden meer toegankelijk en recreatief aantrekkelijker maken;
- Park Lingezegen realiseren;
- hoogwaardig openbaar vervoer uitbouwen in samenhang met toekomstige ontwikkelingen;
- een nadere visie ontwikkelen op knooppunten waar autowegen en openbaar vervoer bij elkaar komen;
- verbeteren van het recreatieve routenetwerk met onder andere lokale ommetjes en doorlopende en goed bewegwijzerde routes;
- concentreren van de glastuinbouw op Bergerden en in het herstructureringsgebied bij Huissen en Angeren. Het gebied tussen de Kampsestraat en de Betuweroute wordt daarbij niet benut voor glastuinbouw;
- versterken van de economie in en rond het Huissense centrum;

- recreatie gericht op de beleving van het rivierenlandschap en haar geschiedenis bevorderen zonder aantasting van de natuurlijke en landschappelijke waarden die het gebied juist aantrekkelijk maken.

Meer lokale of 'typisch Lingewaardse' hoofdkeuzes:

- cultuurhistorie en het historisch gegroeide landschap in de zone langs de rivierdijken in belangrijkere mate gebruiken als kader voor ontwikkelingsmogelijkheden;
- ruimte voor waterberging reserveren zoals afgesproken in het gemeentelijk Waterplan;
- met inrichtingsmaatregelen de 'ringweg' die de woon- en werkgebieden met elkaar verbindt en de rivierdijken meer accentueren. De 'ring' is daarbij vooral een vlotte verplaatsingsroute en de rivierdijk een route voor de genieter;
- het beter verbinden van woonkernen en bedrijventerreinen met hoofdwegen en openbaar vervoer;
- het bouwen van voldoende woningen binnen de vastgestelde contouren en afgestemd op de behoefte;
- het versterken van de lokale economie, zowel in de kernen en op de bedrijventerreinen als in het landelijk gebied. Daarbij worden mogelijkheden voor hergebruik van gebouwen of functieverandering die passen in het landschap en bij de omgeving niet uit de weg gegaan.

In de structuurvisie is ook een uitvoeringsstrategie opgenomen. Daarin is aangegeven op welke wijze de gemeente de visie wil verwezenlijken en hoe met kostenverhaal wordt omgegaan. Daarmee is voor initiatiefnemers duidelijk voor welke zaken de gemeente kostenverhaal toepast.

Uitsnede visiekaart structuurvisie: gebied voor ontwikkeling van recreatie en natuur, waarbij 1 staat voor het toegankelijk en recreatief aantrekkelijk maken van de uiterwaarden.

Ten aanzien van de uiterwaarden is in de structuurvisie het volgende opgenomen. De herinrichting van veel uiterwaarden hebben onder meer tot doel het landelijk gebied meer toegankelijk te maken voor de inwoners en dat gebeurt niet toevallig. Groen in de omgeving is belangrijk en noodzakelijk voor een goed woonklimaat in de toekomst. Niet alleen in verband met het groeiend aantal inwoners, ook door klimaatverandering zal behoefte aan groene en waterrijke gebieden waar gerecreëerd kan worden in de toekomst nog groter worden. Rivierverruiming kan noodzakelijk zijn voor de veiligheid. De ambitie is dat de ruimtelijke kwaliteit van de uiterwaarden daarbij niet achteruit gaat maar juist verbetert.

De uiterwaarden zullen dan ook toegankelijk en recreatief aantrekkelijk gemaakt moeten worden. De uiterwaarden van de gemeente dienen een aantal belangrijke doelen. Ze vormen voor veel dieren en planten een beschermde omgeving. Daarnaast zorgen ze ervoor dat bij hoge waterstanden water opgevangen kan worden. Ten derde hebben de uiterwaarden een open en weids natuurlijk karakter dat voor recreanten interessant is. Vooral vanaf de dijken is het open en weidse landschap van de uiterwaarden goed te ervaren. De dijken zijn echter voor het grootste gedeelte toegankelijk voor auto's en motoren waardoor wandelen op de dijken soms tot gevaarlijke situaties leidt.

In de uiterwaarden zelf bevinden zich diverse plekken waar je optimaal van de natuur en weidsheid kunt genieten. De manier waarop je deze plekken kunt bereiken is voor veel recreanten minder aantrekkelijk: er zijn nauwelijks wandelpaden in de uiterwaarden, en de paden die er zijn, zijn vaak slecht toegankelijk of lopen dood. Een belangrijke opgave voor de inwoners van de gemeente Lingewaard en de inwoners van de regio is dan ook het vooral te voet toegankelijker maken van de natuur en de groene ruimte in de uiterwaarden. De opgave ligt niet alleen in het toegankelijk maken maar ook het verbinden van diverse (thema) routes.

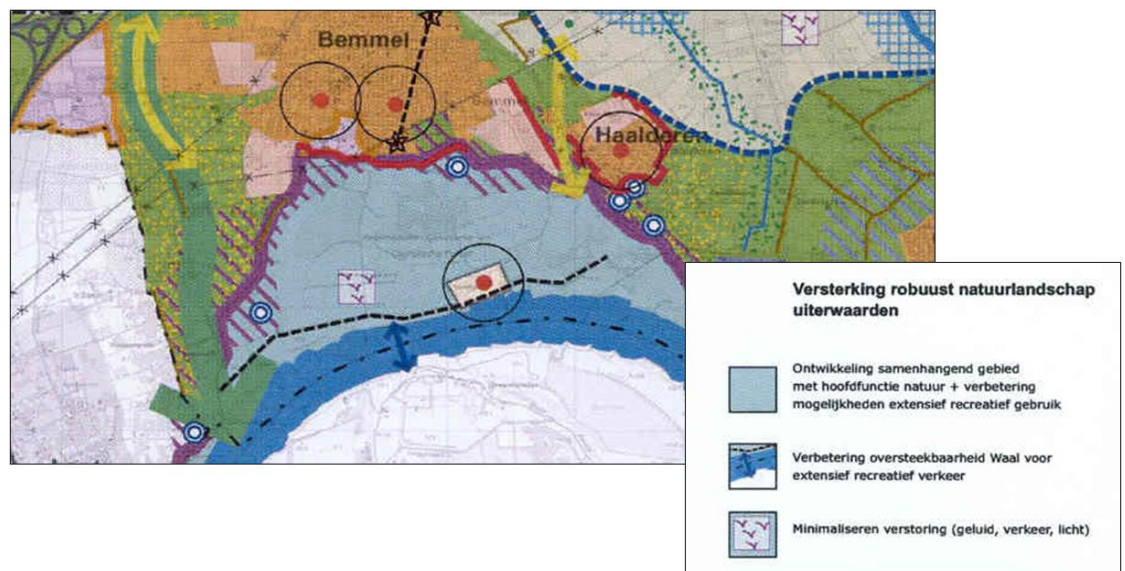
In de 13de eeuw is de dijk aangelegd die voor een enorme cultuuromslag zorgde, men ging anders leven. Wonen gebeurde nog wel steeds op de hoogste plekken maar het bewerken van land werd ineens op meerdere plekken mogelijk. Niet alleen zorgde de dijk voor een andere inrichting achter de dijk, de dijk zelf werd de belangrijkste route voor verplaatsingen. De cultuurhistorische waarde van de dijk met haar directe omgeving, de dijkzone, is dan ook groot. De dijkzone behoort samen met de uiterwaarden tot het Nationaal Landschap "De Gelderse Poort". De waarde van de dijkzone komt ook duidelijk naar voren in het rapport 'Dijk als as van ontwikkeling' van DLA+ landscape architects BV. In dit document wordt de dijkzone omschreven als een gebied met potentie om zich te ontwikkelen, vooral op het gebied van cultuurhistorie met een eigentijds tintje. Bij projecten in de dijkzone liggen talrijke kansen ten aanzien van cultuurhistorie, maar natuurlijk ook op het gebied van water, natuur, landschap, leefbaarheid en economie. In het rapport 'Dijk als as van ontwikkeling' zijn algemene ontwerpregels met betrekking tot cultuurhistorie opgesteld die niet alleen in de dijkzone maar in alle gebieden van de gemeente toegepast kunnen worden. Deze regels zijn voor de dijkzone bedoeld als leidend en voor de uiterwaarden, oeverwallen en kommen als inspirerend. Projecten die onder andere uit dit rapport voortkomen en bijdragen aan de authentieke en cultuurhistorisch landschap zijn het wielenproject en het woerdenproject.

Verder zijn er een aantal maatregelen opgesteld, zoals benoemd in het Landschapsontwikkelingsplan die bijdragen aan het authentieke landschap. Voorbeelden hiervan zijn: oeverontwikkeling langs de Linge en de Haalderensche Zeeg en het toevoegen van karakteristieke en inheemse beplanting, zoals boomgaarden en wegbeplanting op diverse plekken in de gemeente.

Voorliggend bestemmingsplan sluit aan bij de visie op de uiterwaarden, zoals weergegeven in de Structuurvisie Lingewaard 2012 - 2022.

3.3.2 Landschapsontwikkelingsplan (LOP)

In het door de gemeente Lingewaard opgesteld LOP wordt het landschapsbeleid voor het buitengebied van de gemeente voor de komende jaren vastgelegd en worden in het plan concrete en uitvoerbare projecten genoemd. De visie van de gemeente op de wenselijke ontwikkeling van het landschap is verbeeld op de visiekaart. Een gedeelte van de visiekaart is hieronder opgenomen.

Uitsnede visiekaart LOP

De Bemmelse Waard is gelegen binnen de hoofdeenheid: “versterking robuust natuurlandschap uiterwaarden”. Daarbinnen komen de volgende wenselijke ontwikkelingen voor:

- ontwikkelen samenhangend gebied met hoofdfunctie natuur + verbetering mogelijkheden extensief recreatief gebruik;
- verbetering oversteekbaarheid Waal voor recreatief verkeer;
- minimaliseren verstoring (geluid, verkeer, licht).

Om deze ontwikkelingen te bereiken worden in het LOP een aantal maatregelen genoemd:

- grootschalige natuurontwikkeling en verhoging belevingswaarde door inrichtingsmaatregelen (in kader PKB) en beheer;
- maximalisering mogelijkheden tot extensieve recreatie in de uiterwaarden door:
 - aanleg van voorzieningen voor diverse vormen van routegebonden recreatie, zoals wandelen, fietsen, paardrijden, skeeleren;

- vergroting toegankelijkheid uiterwaarden: o.a. toegankelijk maken van de rivieroevers voor wandelaars;
- natuurbeleving (observatiehutten e.d.);
- vissen, et cetera.
- meenemen versterking recreatie in planvorming uiterwaarden (toegankelijkheid, aanleg paden en bruggetjes, kleinschalige voorzieningen zoals banken en uitkijkhutten, informatievoorzieningen, kleinschalige verblijfsplekken, parkeergelegenheid, etc.);
- aanleg van nieuwe voet- en fietspaden en verbinding/toegankelijk maken van bestaande paden, met gebruikmaking van cultuurhistorische gegevens en aaneenschakelen routenetwerken recreatief verkeer tussen verschillende uiterwaarden onderling;
- verbetering oversteekbaarheid Waal voor recreatief verkeer door intensivering bestaand voet-/fietsveer bij Gendt en toevoegen voet-/fietsveer bij Bemmell/Haalteren;
- vergroten herkenbaarheid cultuurhistorisch bijzondere plekken en routes door aanleg paden en kleinschalige voorzieningen (picknickplek, uitzichtpunt, informatieverstrekking);
- terugdringen gemotoriseerd verkeer op de dijken en in de uiterwaarden;
- nemen (forse) inpassingsmaatregelen rondom steen- en betonfabrieken door aanbrengen beplantingen en voorkomen aantasting geomorfologisch waardevolle patronen door activiteiten/kleiwinning steen- en betonfabrieken.

Toetsing

Bij de totstandkoming van voorliggend bestemmingsplan is rekening gehouden met de ontwikkeling die in het LOP ten aanzien van de uiterwaarden is opgenomen en de daarbij behorende maatregelen. Onder meer de volgende onderdelen zoals die worden genoemd in het LOP zijn terug gekomen in het herinrichtingsplan:

- natuurontwikkeling;
- extensieve dagrecreatie als gebruiksfunctie;
- vergroten toegankelijkheid van de uiterwaarden;
- aanleg van nieuwe voet- en fietspaden en aaneenschakeling routes;
- vergroten herkenbaarheid cultuurhistorisch bijzondere plekken;
- landschappelijke inpassing fabrieksterrein.

Met onderhavig plan kan een deel van de doelen zoals genoemd in het LOP dus worden behaald. Een onderdeel uit het LOP wat niet met onderhavig bestemmingsplan kan worden geregeld is het terugdringen van gemotoriseerd verkeer op de dijken. Hier zijn andere maatregelen nodig dan in een bestemmingsplan mogelijk is.

3.3.3 Waterplan Lingewaard

Lingewaard heeft door zijn ligging langs de Waal en het Pannerdens kanaal van oudsher een sterke band met water. Om te komen tot een duurzaam waterbeheer en betere afstemming tussen het waterbeheer en ruimtelijke ontwikkelingen, heeft de gemeente Lingewaard samen met Waterschap Rivierenland een waterplan opgesteld. De nadruk van dit plan ligt op het aanpakken van knelpunten en het pakken van kansen, met name in de kernen van Lingewaard.

Het waterplan Lingewaard bevat een aantal maatregelen die tussen 2009 en 2015 worden uitgevoerd. Belangrijke maatregelen zijn onder andere:

- in Gendt West wordt extra waterberging gerealiseerd. Dit wordt gecombineerd met natuurontwikkeling;
- bij de verplaatsing van de sportvelden in Angeren wordt extra waterberging gerealiseerd;
- in bepaalde wijken van Bemmelen wordt het regenwater los gekoppeld van het riool. Daardoor komt schoon regenwater niet meer in het riool terecht, maar rechtstreeks in sloten en plassen;
- in Bemmelen wordt ruimte ingericht om meer water tijdelijk op te kunnen slaan, bijvoorbeeld na heftige regenval.

De directe omgeving van het gemeentehuis Bemmelen wordt afgekoppeld van het riool, zodat schoon regenwater niet meer in het riool terechtkomt. De historische gracht bij het gemeentehuis Bemmelen wordt hersteld. Naast deze maatregelen worden door zowel de gemeente als het waterschap verschillende kleinere maatregelen uitgevoerd onder de vlag van het waterplan Lingewaard. Zo is in het voorjaar van 2011 de watergang bij de Korte Loostraat in Huissen opgeknapt en voorzien van een beschoeiing om te voorkomen dat de taluds inzakken.

Voorliggend waterplan ziet vooral op stedelijk gebied waar water een ‘probleem’ vormt. Het voorliggende bestemmingsplan ziet ook op een toename van waterberging wat in lijn is met het gedachtegoed zoals verwoord in het Waterplan Lingewaard.

3.4 Milieu

3.4.1 Milieueffectrapportage

Algemeen

M.e.r.-plicht

Op grond van de Wet milieubeheer kan een bestemmingsplan op drie manieren m.e.r.-plichtig worden.

1. De eerste is wanneer het bestemmingsplan activiteiten mogelijk maakt als genoemd in de onderdelen C en D bij de bijlage van het Besluit m.e.r.. Het bestemmingsplan is plan-m.e.r.-plichtig wanneer het een kader stelt voor m.e.r. (-beoordelings)plichtige besluiten als genoemd in de vierde kolom van die onderdelen C en D. Een bestemmingsplan is besluit/project m.e.r.-plichtig wanneer uit een (vormvrije) m.e.r.-beoordeling blijkt dat er belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten of wanneer de omvang van de activiteit boven de drempelwaarden als opgenomen in onderdeel C van de bijlage van het Besluit m.e.r. blijft.
2. Vervolgens wordt een bestemmingsplan m.e.r.-plichtig wanneer het een activiteit mogelijk maakt die als zodanig is aangewezen in de Omgevingsverordening. Omdat hiervan in dit geval geen sprake is, wordt op deze mogelijkheid niet verder ingegaan.
3. Voor een bestemmingsplan moet een planMER worden opgesteld indien daarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998.

Natuurbeschermingswet 1998

Op grond van artikel 19j, eerste lid, aanhef en onder a, van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nbw 1998), moet de gemeenteraad bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een bestemmingsplan dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling voor een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, rekening houden met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied. Ingevolge het tweede lid van dit artikel moet bij een bestemmingsplan, dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende gebied, alvorens het plan vast te stellen een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied, uitgevoerd worden.

Op grond van artikel 7.2a, eerste lid van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) zijn bestemmingsplannen, waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt, m.e.r.-plichtig.

Het plangebied ligt in het Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied De Gelderse Poort. Ten behoeve van de aanvraag om een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 is een voortoets uitgevoerd waarin de gevolgen van de voorgenomen ontwikkeling op dit natuurgebied zijn onderzocht. Uit deze toets blijkt dat significante effecten als gevolg van de ingreep op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied Gelderse Poort alleen kunnen worden uitgesloten als er maatregelen worden genomen. Het is echter niet geheel duidelijk of die benodigde maatregelen het karakter hebben van mitigerende maatregelen. Om die reden wordt toch een passende beoordeling uitgevoerd. Omdat deze passende beoordeling tevens een onderbouwing vormt van het bestemmingsplan Herinrichting Bemmelse Waard, is ervoor gekozen ook een plan-m.e.r. te doorlopen.

Besluit m.e.r.

In het Besluit m.e.r. staat wanneer een m.e.r. of (vormvrije) m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het project mogelijk maakt en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepalend. In de onderdelen C en D in de bijlage bij het Besluit m.e.r. (hierna: C- en D-lijst) staat of sprake is van m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Schema m.e.r.-plicht vanwege Besluit m.e.r.

(Bron: www.infomil.nl)

Bovenstaande afbeelding laat zien dat wanneer een besluit over een activiteit die boven de C-drempel blijft voor dat besluit een m.e.r.-plicht geldt. Tussen de C- en D-drempel geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht.

Als een activiteit onder de drempelwaarden blijft uit onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r., betekent dit echter niet dat er geen beoordeling meer nodig is. De drempelwaarden zijn namelijk indicatieve waarden (zie artikel 2, lid 5, onder b van het Besluit m.e.r.). Dit betekent concreet dat wanneer de omvang van de activiteit onder de drempelwaarden blijft, het bevoegd gezag zich ervan moet vergewissen of de activiteit daadwerkelijk geen belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben, waarbij in het bijzonder moet worden nagegaan of sprake is van de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de Europese Richtlijn betreffende de milieueffectbeoordeling.

Onder de D-drempel moet het bevoegd gezag dus via een vormvrije beoordeling nagaan of een formele m.e.r.-beoordeling nodig is. Dit ziet op de besluiten op grond waarvan de activiteit direct kan worden uitgevoerd.

- In een m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen. Het bevoegd gezag mag de m.e.r.-beoordelingsprocedures ook overslaan en direct de m.e.r.-procedure volgen.
- Ook in de vormvrije m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Deze beoordeling is vormvrij: de wet schrijft geen procedure voor. Als belangrijke nadelige gevolgen niet zijn uit te sluiten, dan moet de formele m.e.r.-procedure worden doorlopen. Uiteraard kan ook direct voor een m.e.r. gekozen worden.

Voor plannen, die een kader vormen voor een activiteit waarvoor op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. een m.e.r. moet worden doorlopen dan wel een formele m.e.r.-beoordeling moet worden opgesteld, moet een planMER worden opgesteld.

In het kader van het bestemmingsplan 'Herinrichting Bemmelse Waard' zijn de onderdelen van het plan getoetst aan de activiteiten waarvoor het Besluit m.e.r. van toepassing is. Er is geconstateerd dat de navolgende activiteiten (mogelijk) relevant zijn.

- *Ontgroning*
De uitbreiding van de zand- en grindwinningslocatie als onderdeel van de herinrichting van de Bemmelse Waard is een activiteit als genoemd in categorie 16.1 van onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r.. De activiteit wordt als volgt omschreven: *'de ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouwmijnen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem'*. De relevante drempelwaarde bij deze categorie is *'een terreinoppervlakte van 12,5 hectare of meer'*. De uitbreiding van de ontgroning heeft een bruto-oppervlakte van circa 12 hectare, waarmee de activiteit onder de drempelwaarde blijft. Aangezien de genoemde maat van 12 ha dichtbij de drempelwaarde ligt, wordt deze activiteit zorgvuldigheidshalve beoordeeld als ware er sprake van een activiteit boven de drempelwaarde. Dit maakt dat er voor de ontgrondingsvergunning op grond van artikel 3 Ontgrondingenwet een formele m.e.r.-beoordeling zou moeten worden uitgevoerd. Aangezien het bestemmingsplan dan het kader vormt voor dit m.e.r.-beoordelingsplichtige besluit, dient voor het bestemmingsplan 'Herinrichting Bemmelse Waard' een planMER te worden opgesteld. In overleg met de provincie is er voor gekozen dat dit MER tevens zal

dienen ter onderbouwing van de ontgrondingsvergunning. Het op te stellen MER is daarmee tevens te beschouwen als een projectMER.

– *Overslaglocatie*

Het is de bedoeling dat de overslaglocatie ook voor de aan- en afvoer van bouwgrondstoffen ten behoeve van riviergebonden op- en overslag, verwerking van zand in de bestaande installatie en aanvoer van klei voor de steenfabriek gebruikt gaat worden. Niet al dit gebruik vindt in de huidige situatie nog niet plaats. Omdat bij het bepalen van de m.e.r.-(beoordelings)plicht moet worden uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden, is er in termen van de m.e.r.-regelgeving sprake van een uitbreiding c.q. wijziging van de bestaande activiteit. Deze uitbreiding c.q. wijziging van de activiteiten van de overslaglocatie ten opzichte van de huidige situatie zou daarmee een activiteit kunnen vormen die voorkomt in de m.e.r.-regelgeving. Alhoewel in formele zin geen sprake is van een haven met alle bijbehorende voorzieningen zou betoogd kunnen worden dat in dit geval sprake is van categorie 4 van onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r.: 'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een haven voor de binnenscheepvaart...'. De overslaglocatie wordt derhalve zorgvuldigheidshalve als zodanig beoordeeld. De hier bijbehorende drempelwaarde (een oppervlakte van 100 hectare of meer) wordt niet gehaald. Dit betekent dat er voor de overslaglocatie geen sprake is van een formele m.e.r.-(beoordelings-) plicht. Wel is er sprake van de verplichting een vormvrije m.e.r.-beoordeling uit te voeren. In het kader van het bestemmingsplan is reeds een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Omdat echter op grond van artikel 7.2a Wm een plan-m.e.r. wordt doorlopen, wordt deze activiteit meegenomen in de milieubeoordeling die in het kader van de m.e.r. plaatsvindt.

Conclusie

In het kader van de bestemmingsplanprocedure en de vergunningaanvraag voor de ontgroning wordt een m.e.r. doorlopen. Deze verplichting volgt uit het feit dat er voor het bestemmingsplan een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt uitgevoerd. In dit m.e.r. worden ook de gevolgen vanwege de uitbreiding van de ontgroning betrokken, omdat de oppervlakte van de uitbreiding qua omvang dicht bij de drempelwaarde uit het Besluit m.e.r. ligt. Omdat er toch een m.e.r. wordt doorlopen wordt daarin tevens de wijziging c.q. uitbreiding van de gebruiksmogelijkheden van de overslaglocatie meegenomen.

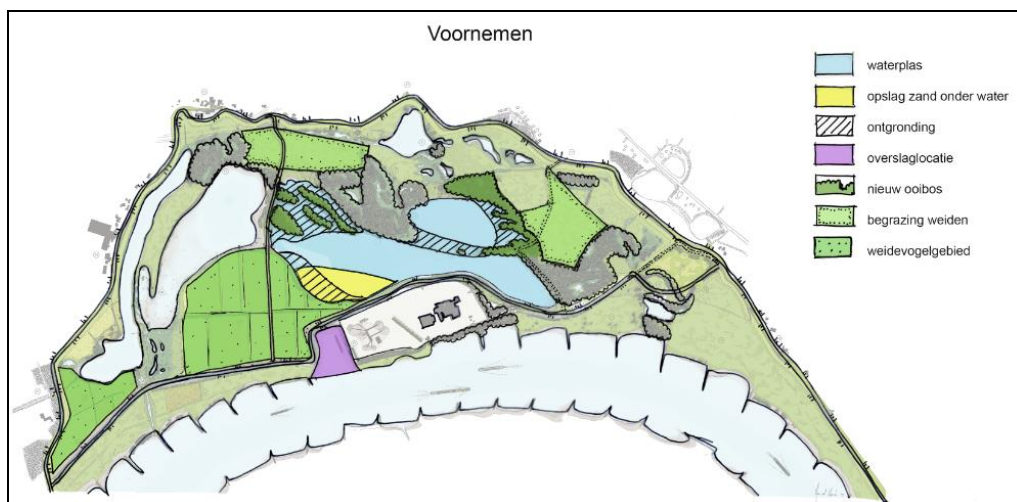
Milieueffectrapportage

Er is een MER³ opgesteld waarin het voornemen alsmede een alternatief beoordeeld zijn. Het voornemen betreft het plan zoals dat in paragraaf 2.3 van deze toelichting is besproken. Het inrichtingsalternatief ziet toe op:

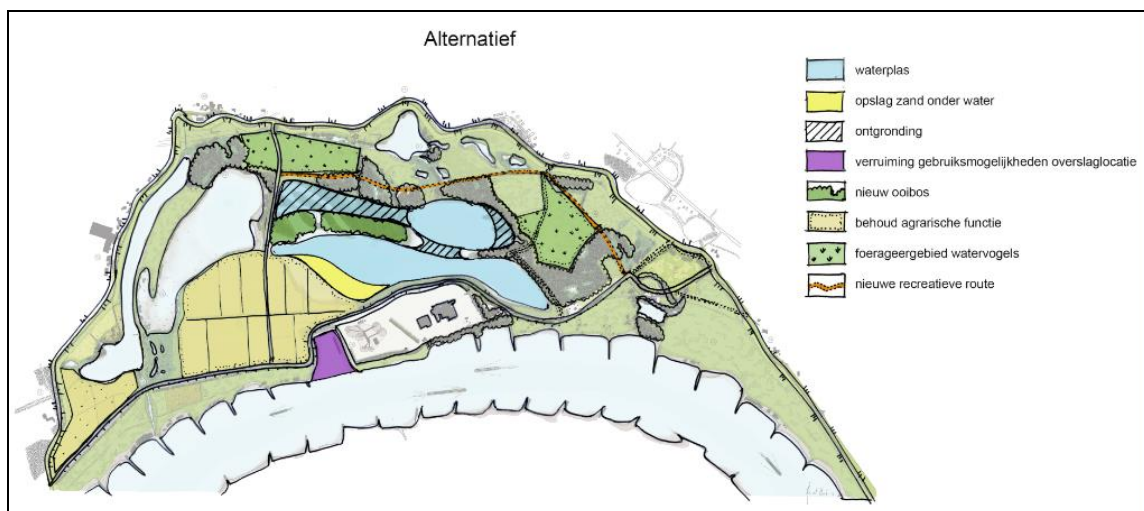
- een gewijzigde locatie van de uitbreiding van de ontgroning ten opzichte van het voornemen;
- een uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten in vergelijking met het voornemen;
- een verandering in de ligging van de recreatieve (struin-)paden en ruiterspaden.

³ MER Herinrichting Bemmelse Waard, gemeente Lingewaard, 4 januari 2016, SAB, kenmerk 110781.

De onderstaande kaartbeelden brengen schematisch het voornemen en alternatief in beeld.

Schematische weergave voornemen

Schematische weergave alternatief

Onderstaand tabel betreft een samenvattend overzicht van de beoordeelde milieueffecten. De beoordeling van de effecten heeft plaatsgevonden aan de hand van de navolgende vijfpunts-beoordelingsschaal.

- Grote verslechtering
- Aanmerkelijke verslechtering
- 0 Geen noemenswaardige verbetering of verslechtering
- + Aanmerkelijke verbetering
- ++ Grote verbetering

Milieuaspect	Toetsingscriterium	Voornemen	Alternatief
Archeologie	– effecten op archeologische waarden	+	+
Bodem	– effecten op bodemopbouw	–	–
	– effecten op de bodemkwaliteit	0	0
Externe veiligheid	– effecten op veiligheidsrisico's	0	–

Geluid	– effecten op geluidsgevoelige functies	–	– –
	– effecten op stiltegebied	0	0
	– effecten wat betreft trillingshinder	0	0
Landschap & cultuurhistorie	– versterking/behoud/verlies fysieke landschappelijke kwaliteiten	–	–
	– versterking/behoud/verlies beleefbaarheid landschap	+	+
	– versterking/behoud/verlies inhoudelijke kwaliteiten	+	–
Licht	– effecten op licht	0	0
Luchtkwaliteit	– effecten op de fijn stof-emissies	0	–
	– effecten op de stikstofdioxide-emissies	0	–
Natuur	– effecten op Natura 2000 gebieden	+	–
	– effecten op GNN/GO (EHS)	++	0
	– effecten op flora en fauna	++	–
Veiligheid & stabiliteit	– effecten op taludstabiliteit	0 (– voor	0
	– effecten op veiligheid	locatie C)	
	t.g.v. oeverinscharing	0	0
Water	– rivierkundige effecten	0	0
	– effecten op kwel binnendijs	+	+

Uit het MER blijkt dat het voornemen beperkte milieueffecten heeft. Er zijn beperkt negatieve effecten op onder meer het aspect bodemopbouw, fysieke landschappelijke kwaliteit en geluid. Deze negatieve effecten worden echter ook bij het alternatief verwacht. Er is echter niet alleen sprake van negatieve milieueffecten, maar ook van positieve effecten. Positieve effecten zijn met name te verwachten op het gebied van landschap en cultuurhistorie (de beleefbaarheid van het landschap), water (kwel binnendijs) en natuur. Verder blijkt dat het alternatief in totaal slechter scoort dan het voornemen, met name wat betreft de aspecten externe veiligheid, landschap en cultuurhistorie (inhoudelijke kwaliteit), luchtkwaliteit en natuur. De uitgevoerde m.e.r. vormt daarmee concluderend geen aanleiding voor een wijziging van het voornemen, anders dan het meenemen van de mitigerende maatregelen.

Doorwerking planMER in het bestemmingsplan

Met inachtneming van de uitkomsten van de passende beoordeling en het MER is gekomen tot de volgende regelingen in het bestemmingsplan.

- Om de mogelijke verstoring van archeologische waarden te voorkomen, zullen ontgravingswerkzaamheden plaatsvinden onder archeologische begeleiding. In het bestemmingsplan is dit geborgd middels bepalingen in een aantal archeologische dubbelbestemmingen;
- Om de effecten van geluidshinder van de bedrijfsmatige activiteiten (ontgroningen) binnen het plangebied te verkleinen, zal de bestaande op diesel aangedreven zandzuiger worden vervangen door een elektrisch aangedreven zandzuiger. In het bestemmingsplan is dit geborgd doordat in de doeleindenomschrijving uitsluitend ‘ontgroningen met behulp van een elektrisch aangedreven zandzuiger’ toegestaan zijn.

- Er is een groenwal aangelegd aan de zuidzijde van het fabrieksterrein, die zorgt voor geluidsdemping richting de woningen aan de overzijde van de Waal (Ooijse Bandijk). Dit is geborgd middels een specifieke aanduiding op de verbeelding met verwijzing naar het inrichtingsplan.

Advies Commissie voor de m.e.r.

De Commissie voor de m.e.r. (Commissie) heeft een toetsingsadvies uitgebracht inzake het MER Herinrichting Bemmelse Waard ('Toetsingsadvies over het milieueffectrapport, 31 mei 2016, kenmerk 3077).

Uit toetsingsadvies blijkt dat de Commissie van oordeel is dat in het MER de essentiële informatie aanwezig is om een besluit te kunnen nemen over het bestemmingsplan waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

Het MER geeft een degelijk en compleet beeld van de te verwachte milieueffecten van de ontgrondingen en de herinrichting van de Bemmelse Waard. De effecten zijn duidelijk beschreven in het MER en de bijlagen.

De Commissie geeft in haar toetsingsadvies twee aanbevelingen over de maatregelen om geluidshinder te voorkomen.

Het advies van de Commissie ondersteunt kortweg de keuze om het uitgewerkte voornemen zoals besproken in het MER in dit bestemmingsplan als uitgangspunt te nemen. De aanbevelingen inzake het beperken van geluidshinder worden meegenomen in de verlening van de omgevingsvergunning milieu (revisie van de bestaande vergunning).

Evaluatie

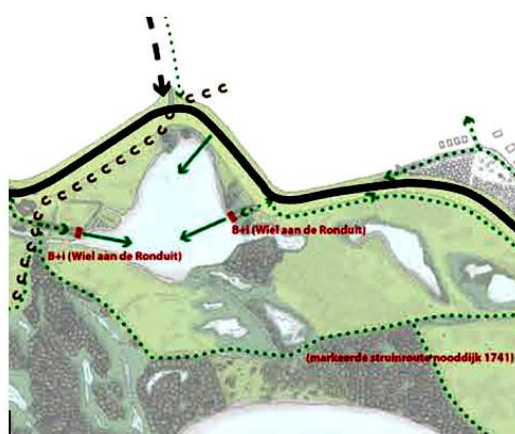
Wat betreft de in artikel 7.39 Wm voorgeschreven evaluatie, wordt opgemerkt dat de gevolgen van het plan voor natuur worden gemonitord.

Reacties op het MER

In het kader van de zienswijzenprocedure van het ontwerpbestemmingsplan is een zienswijze ingediend over een foutief aangeduid struinpad. In de reactienota ontwerpbestemmingsplan, die als bijlage bij deze toelichting is gevoegd, betreft het de reactie zoals besproken in paragraaf 2.7. Deze zienswijze is beoordeeld. Hieruit bleek dat het struinpad fout was aangeduid in het inrichtingsplan dat als bijlage 2 bij het MER was gevoegd. Om die reden is de reactie formeel een reactie op het MER. Besloten is aan de opmerking gehoor te geven door het inrichtingsplan aan te passen op dit punt en het struinpad te verwijderen. Onderstaande afbeeldingen brengen dit in beeld.

Uitsnede oude versie inrichtingsplan

Uitsnede nieuwe versie inrichtingsplan

Gezien het voorgaande is de juiste versie van het inrichtingsplan als bijlage toegevoegd aan deze bestemmingsplantoelichting.

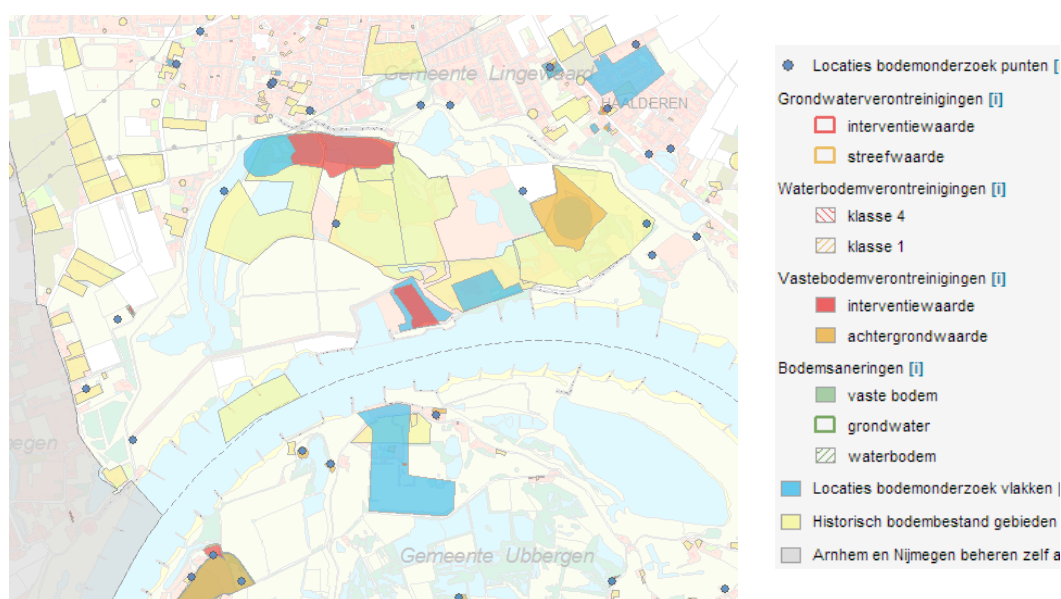
3.4.2 Bodem

Bodemkwaliteit is in het kader van een bestemmingsplan van belang indien er sprake is van functieveranderingen of een ander gebruik. De bodem moet vanuit milieuhygiënisch oogpunt geschikt zijn voor de functie. Bij een functiewijziging die leidt tot een verandering van de bestemming zal eerst een bodemonderzoek moeten worden verricht. Op basis van dit onderzoek kan worden beslist of de bodemverontreiniging dient te worden gesaneerd voordat de nieuwe functie kan worden gerealiseerd.

Het is verder verboden om te graven in een bodemverontreiniging zonder instemmingsbesluit van het bevoegd gezag (Wbb, provincie Gelderland). Verder is van belang dat Besluit bodemkwaliteit (hierna: Bbk), dat onder meer is gebaseerd op de Wbb, het beleidskader voor toepassing van bouwstoffen, grond en bagger vormt. Ten slotte is wat betreft de bodem en oever van oppervlaktewateren de Waterwet van belang.

Algemeen bekende informatie bodemkwaliteit

Op navolgende kaart zijn bekende bodemverontreinigingen aangegeven met de rode kleur.

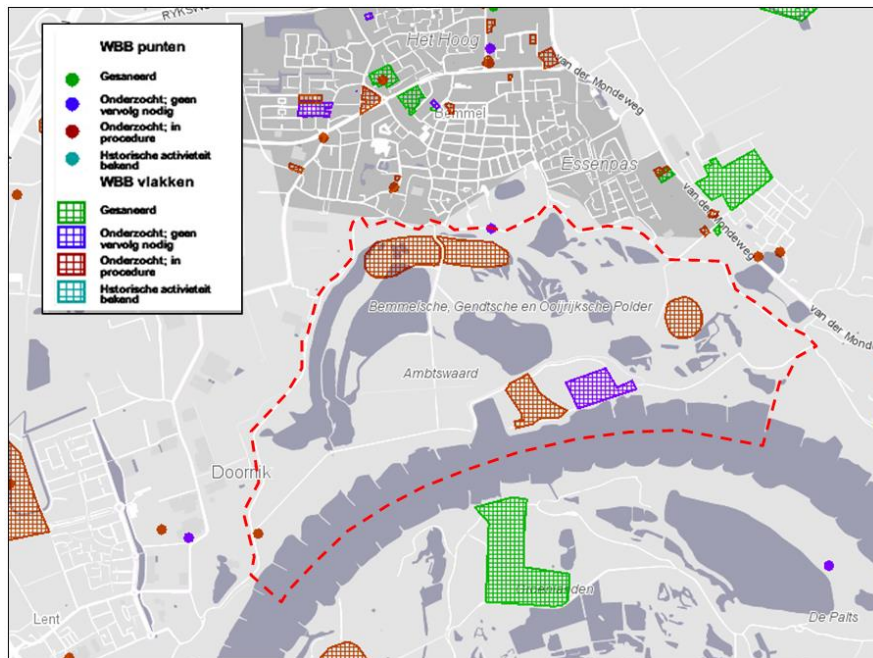

Kaart bekende bodemverontreinigingen

(Bron: Atlas Gelderland)

Op de voorgaande kaart is te zien dat er in de Bemmelse Waard drie gebieden aan zijn geduid waar bodemverontreinigingen bekend zijn. Het betreft het bedrijfsterrein, een gebied aan de noordzijde van het plangebied, dicht tegen de rivierdijk (beide overschrijding interventiewaarde) en ten slotte een gebied aan de oostzijde (overschrijding achtergrondwaarde).

Ook is bekend dat er binnen het plangebied reeds enkele bodemonderzoeken uitgevoerd zijn of in procedure zijn. Dit blijkt uit het onderstaande kaartbeeld.

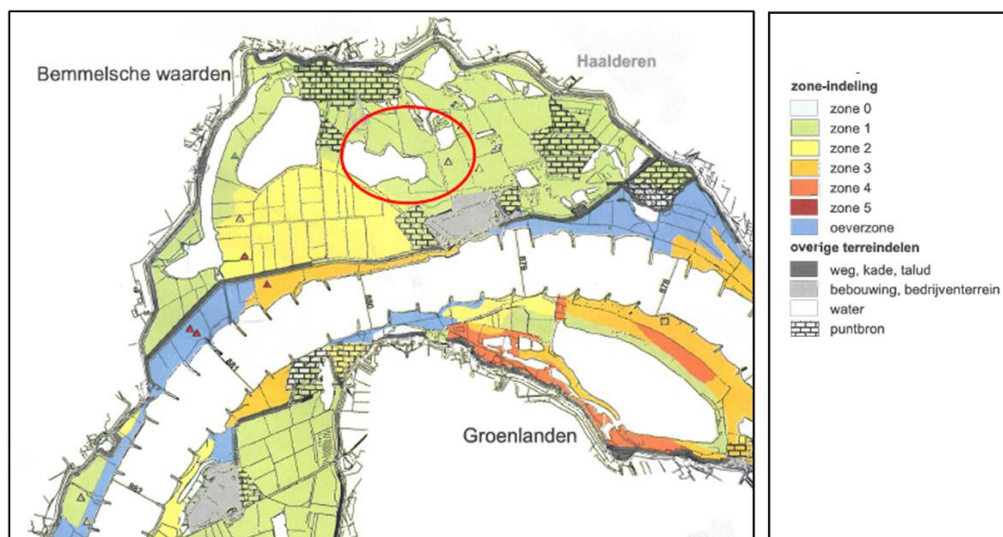

Kaartbeeld bekende saneringen en bodemonderzoeken (Bron: Atlas Gelderland)

Ook is bekend dat een bodemzoneringskaart opgesteld is door Rijkswaterstaat van de uiterwaardengebieden van de Rijntakken, die informatie geeft over de bestaande bodemkwaliteit. De bodemzoneringskaart geeft op basis van bestaande gegevens de best mogelijke schatting van de diffuse verontreiniging in de bodem van de uiterwaarden weer. Bij het opstellen van een bodemzoneringskaart worden de uiterwaarden ingedeeld in terreindelen die kunnen verschillen in mate of homogeniteit van de diffuse bodemverontreiniging. Dit komt vooral door verschillen in overstromingsfrequentie en -duur, onder invloed van verschillen in hoogteligging en reliëf. Voor elk terreindeel is bepaald bij welke waterstand overstroming plaatsvindt en in het verleden plaatsvond (periode 1901-1995).

Empirisch is de relatie bepaald tussen de overstromingsduur en de mate van diffuse bodemverontreiniging. Op deze wijze is aan elk terreindeel een verwachting (uitgedrukt als zone 0, 1, 2, 3, 4 of 5) gekoppeld met betrekking tot de diffuse bodemverontreiniging in de bovengrond (circa 0-0,5 m-mv). Al naar gelang het getal lager is, is de vermoedelijke bodemkwaliteit beter.

Hierna is een uitsnede opgenomen van de bodemzoneringskaart.

Uitsnede bodemzoneringskaart Rijntakken met globale aanduiding plangebied

Uit de kaart blijkt dat het plangebied grotendeels in zone 1 valt en deels in zone 2 (het uitgevoerde waterbodemonderzoek (zie de volgende paragraaf) meldt dat 7 ha is gelegen in zone 1 en 5 ha in zone 2 van de onderzoekslocatie. Hiermee wordt geconcludeerd dat sprake is van een goede bodemkwaliteit.

Verricht onderzoek

Er is een actueel waterbodemonderzoek⁴ verricht in het kader van de voorliggende plannen. Met dit waterbodemonderzoek wordt voorzien in een milieuhygiënische verklaring die nodig is in het kader van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Met de milieuhygiënische verklaring worden de hergebruiksmogelijkheden van de vrijkomende grond bepaald.

Uit het onderzoek blijkt dat de bodem bestaat uit een kleibovengrond van 0,2 m tot 4,7 m dik. Daaronder bevindt zich matig tot zeer grof zand dat plaatselijk zwak grindhoudend is.

Uit de resultaten van het waterbodemonderzoek wordt geconcludeerd dat de vrijkomende grond op de onderzochte locaties wordt ingedeeld in de klassen AW (schone grond), A en B (beide onder interventiewaarde). Er is geen NT-materiaal (niet-toepasbaar) aangetroffen. Dit betekent dat hergebruik van de vrijkomende grond in het kader van het Besluit bodemkwaliteit mogelijk is. Voorliggend rapport kan om die reden worden gebruikt als milieuhygiënische verklaring bij de Bbk-melding. Ten slotte wordt aanbevolen om in het op te stellen werkplan voor de locatie ten noorden van het onderzoeksgebied, waarvan bekend is dat zich hier een voormalige stortplaats bevond, de exacte begrenzing van de stort vast te stellen.

Conclusie

Uit de bekende informatie inzake bodemkwaliteit alsmede uit de uitgevoerde onderzoeken blijkt dat de bodemkwaliteit ter plekke redelijk goed is en dat geen verontreinigingen bekend zijn. De bodemkwaliteit staat hergebruik van de grond en hiermee de ontgronding niet in de weg.

⁴ Verkennend waterbodemonderzoek Bemmelse Waard, definitief, Grontmij Nederland B.V. Arnhem, 21 december 2015, kenmerk GM-0175522, revisie D0.

Aangezien er in voorliggend plan verder geen sprake is van een toevoeging van gevoelige functies vormt het aspect bodem geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van voorliggend bestemmingsplan.

3.4.3 Geluid

Algemeen

De Wet geluidhinder (hierna: Wgh) regelt de mate waarin geluid bepaalde functies mag belasten. Indien geluidgevoelige functies (zoals woningen) worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting een akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van wegen en spoorwegen en industrielawaai. Indien functies worden toegestaan die mogelijk leiden tot geluidshinder op de omgeving, dan dient eveneens vooraf akoestisch onderzoek te worden verricht om te bepalen of dit geen negatieve gevolgen heeft op bestaande geluidgevoelige functies.

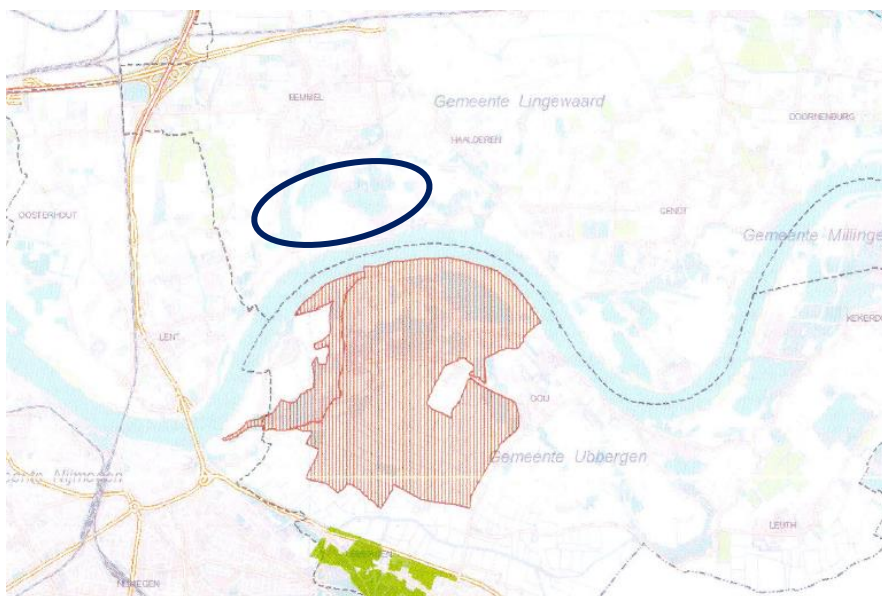
Geluidsgevoelige bestemmingen worden beoordeeld volgens het normenstelsel zoals opgenomen in artikel 11.2 Wm. Hierbij gelden voor wegen de volgende geluidproductieplafonds:

- een voorkeurswaarde van 50 dB;
- een maximale waarde 65 dB.

Naast de directe hinder afkomstig van de activiteiten binnen het plangebied, is er sprake van verkeersaantrekkende werking als gevolg van het in werking hebben van de zandwinning met landinstallatie. Deze indirecte hinder heeft ook invloed op een grotere afstand van de inrichting. Hiervoor dient aanvullend te worden getoetst aan de circulaire van VROM uit 1996. Deze geeft aan dat de indirecte hinder beoordeeld dient te worden als wegverkeerslawaaï en getoetst dient te worden aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde voor equivalente geluidsniveaus.

Stiltegebied

Het plangebied bevindt zich ten noorden van het stiltegebied van de Ooijpolder. De provincie Gelderland heeft acht gebieden aangewezen met een stiltedoelstelling. Stiltegebieden in het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone (aangegeven in de Omgevingsvisie) kennen speciale gedragsregels, die de provincie via het ruimtelijk beleid handhaaft. Verstoring van de rust en stilte kan dan door de provincie worden verboden. Liggen stiltegebieden buiten de stiltebeleidsgebieden dan kan de provincie het gedrag van gebruikers trachten te sturen of de gemeente verzoeken maatregelen te nemen. Gebiedseigen activiteiten, zoals normale agrarische bedrijfsvoering, ondervinden van de provinciale bevoegdheden geen belemmeringen. Het doel van stiltegebieden is om in het gebied een geluidsniveau van lager dan 40 dB(A) te behouden, waarbij gebiedseigen geluid niet wordt meegerekend.

Weergave stiltegebied Ooipolder (rood gearceerd) ten opzichte van het plangebied (globaal aangegeven met een ellips)

Onderzoek

In het kader van het bestemmingsplan en MER heeft onderzoek plaatsgevonden naar het aspect⁵. Hierna wordt kort op dit onderzoek ingegaan.

Uitgangspunten onderzoek

In het onderzoek zijn de volgende activiteiten beschouwd die mogelijk leiden tot geluidshinder:

- uitvoeren van het nieuwe inrichtingsplan, waardoor er ontgrondingsactiviteiten plaatsvinden dicht bij bestaande woningen;
- uitvoeren van werkzaamheden, waarbij de bovengrond (roofgrond en kleilaag) van de oostelijke plas in de uiterwaarden op een aantal locaties wordt afgegraven en de onderliggende zandlaag met een drijvende zandzuiger wordt gewonnen;
- het vervangen van een diesel aangedreven zandzuiger door een akoestisch gunstigere elektrisch aangedreven zandzuiger;
- aan- en afvoer van bouwgrondstoffen per schip via een kraan op een ponton aan de westkant van de haven of via een bakkenzuiger in de haven naast het fabrieksterrein, hierbij is in de representatieve bedrijfssituatie uitgegaan van acht schepen per dag;
- de aan en afvoer van bouwgrondstoffen per vrachtwagen, waarbij wordt uitgegaan van twintig vrachtwagens per dag in de representatieve bedrijfssituatie;
- de bestaande centrale zandwinplas voor een deel te gebruiken voor de tijdelijke opslag van zand in een onderwaterdepot.

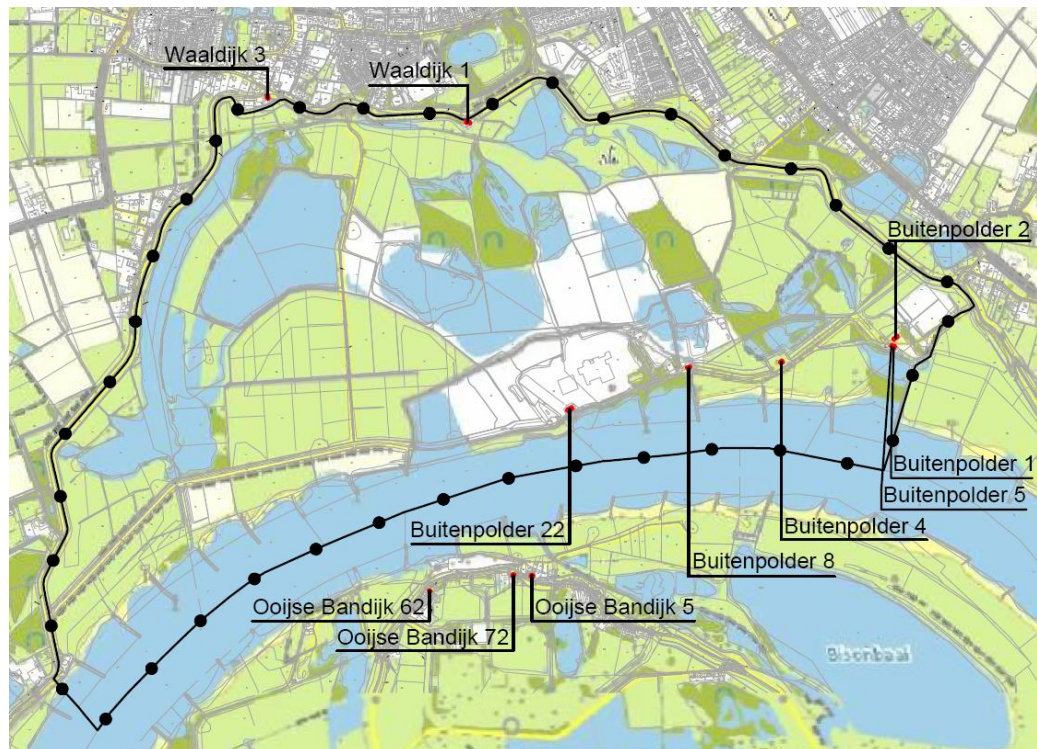
Er zijn verder twee representatieve bedrijfssituaties doorgerekend, te weten:

- Natte zandwinning;
- Tijdelijk droog grondverzet.

⁵ Akoestisch onderzoek Herinrichting zandwinning Bemmelse waard, Ecopart, 31-7-2015, kenmerk 16009, v.1.1.

Ligging geluidgevoelige functies

De ligging van de geluidgevoelige functies die zijn beoordeeld binnen en buiten het plangebied zijn weergegeven op de onderstaande kaart.

Ligging geluidsgevoelige functies aangeduid op kaartbeeld plan

Beoordeling geluidsaspecten

De beoordeling van de geluidsaspecten spitst zich toe op de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus, de maximale beoordelingsniveaus en het verkeer van en naar de inrichting.

Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus

De gemiddelde geluidsniveaus zijn getoetst aan het toetsingskader (de Nota geluidsbeleid gemeente Lingewaard en de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening). Hieruit is gebleken dat er op geen enkel beoordelingspunt sprake is van een overschrijding van deze waarden. Hierbij wordt uitgegaan van de berekeningsresultaten voor de representatieve bedrijfssituatie 'Natte zandwinning'.

Beoordelingspunt	H [m]	L _{A,LT} [dB(A)]				Toetsingswaarde			Overschrijding		
		dag	avond	nacht	etmaal	dag	avond	nacht	dag	avond	nacht
006_A woning Waaldijk 3	1,5	31,8	17,9	2,8	32	45	40	35	--	--	--
008_A woning Waaldijk 1	1,5	30,9	11,8	-4,3	31	45	40	35	--	--	--
013_A Buitenpolder 2 (Herman Plones Etalage Bu	1,5	29,6	13,2	-3,6	30	45	40	35	--	--	--
014_A woning Buitenpolder 1	1,5	30,9	15,4	-2,4	31	45	40	35	--	--	--
015_A woning Buitenpolder 5	1,5	23,2	3,6	-11,9	23	45	40	35	--	--	--
016_A woning Buitenpolder4	1,5	23,1	5,0	-12,0	23	45	40	35	--	--	--
017_A woning Buitenpolder 4	1,5	36,3	16,5	0,7	36	45	40	35	--	--	--
018_A dienstwoning Buitenpolder 8	1,5	31,2	15,9	-5,5	31	45	40	35	--	--	--
019_A dienstwoning Buitenpolder 22	1,5	43,2	27,4	14,1	43	45	40	35	--	--	--
020_A woning Ooijse Bandijk 5	1,5	38,7	26,4	9,3	39	40	35	30	--	--	--
021_A woning Ooijse Bandijk 72	1,5	39,3	27,4	10,1	39	40	35	30	--	--	--
022_A woningen zw-zijde Ooijse Bandijk 62	1,5	39,4	28,1	10,6	39	40	35	30	--	--	--

Tabel: berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus bij 'Natte zandwinning'⁶

Maximale beoordelingsniveaus

De maximale geluidsniveaus zijn getoetst aan het gestelde toetsingskader. Er is uitgegaan van een worst-case-scenario. Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat er op geen enkel beoordelingspunt sprake is van een overschrijding van deze waarden.

Beoordelingspunt	H [m]	L _{A,max} [dB(A)]			Toetsingswaarde			Overschrijding		
		dag	avond	nacht	dag	avond	nacht	dag	avond	nacht
006_A woning Waaldijk 3	1,5	39,8	30,3	8,8	55	50	45	--	--	--
008_A woning Waaldijk 1	1,5	41,5	24,1	1,7	55	50	45	--	--	--
013_A Buitenpolder 2 (Herman Plones Etalage Buro	1,5	34,5	26,0	2,4	55	50	45	--	--	--
014_A woning Buitenpolder 1	1,5	35,7	28,1	3,6	55	50	45	--	--	--
015_A woning Buitenpolder 5	1,5	34,0	16,3	-5,9	55	50	45	--	--	--
016_A woning Buitenpolder4	1,5	30,1	17,7	-6,0	55	50	45	--	--	--
017_A woning Buitenpolder 4	1,5	46,2	29,3	6,7	55	50	45	--	--	--
018_A dienstwoning Buitenpolder 8	1,5	49,9	28,6	0,6	55	50	45	--	--	--
019_A dienstwoning Buitenpolder 22	1,5	45,9	40,2	20,1	55	50	45	--	--	--
020_A woning Ooijse Bandijk 5	1,5	40,9	39,3	15,3	50	45	40	--	--	--
021_A woning Ooijse Bandijk 72	1,5	41,8	40,3	16,1	50	45	40	--	--	--
022_A woningen zw-zijde Ooijse Bandijk 62	1,5	41,1	41,1	16,6	50	45	40	--	--	--

Tabel: berekende maximale beoordelingsniveaus

Verkeer van en naar de inrichting

De optredende geluidsniveaus van het verkeer van en naar de inrichting zijn getoetst aan het toetsingskader van 50 dB(A) etmaalwaarde. Op het beoordelingspunt ter plaatse van de dienstwoning Buitenpolder 8 is sprake van een overschrijding van de toetsingswaarde van 11 dB(A) in de dagperiode. Dit als gevolg van langsrijdende vrachtwagens. Het betreft een bedrijfswoning. Hiervoor is het mogelijk om middels een maatwerkvoorschrift een hogere waarde vast te stellen, temeer omdat de maximale grenswaarde van 65 dB(A) etmaalwaarde hierbij niet wordt overschreden. Voor het overige wordt overal aan de gestelde grenswaarde voldaan.

⁶ Ter verduidelijking het volgende: Bij beoordelingspunt 22_A is de woning Ooijse Bandijk 62 beschouwd alsmede de woning die hier in zuidwestelijke richting op aansluiten: de woning Ooijse Bandijk 62 vormt hierbij de dichtstbij het plangebied gelegen woning van twee rijen aaneengeslotenwoningen, lopend van het adresnummer 62 tot en met 40.

Beoordelingspunt	H [m]	L _{AF,LT} [dB(A)]				Toetsingswaarde			Overschrijding		
		dag	avond	nacht	etmaal	dag	avond	nacht	dag	avond	nacht
006_A woning Waaldijk 3	1,5	9,9	0,0	0,0	10	50	45	40	--	--	--
008_A woning Waaldijk 1	1,5	-0,2	0,0	0,0	0	50	45	40	--	--	--
013_A Buitenpolder 2 (Herman Plones Etalage Bu	1,5	47,3	0,0	0,0	47	50	45	40	--	--	--
014_A woning Buitenpolder 1	1,5	32,1	0,0	0,0	32	50	45	40	--	--	--
015_A woning Buitenpolder 5	1,5	32,2	0,0	0,0	32	50	45	40	--	--	--
016_A woning Buitenpolder 4	1,5	46,0	0,0	0,0	46	50	45	40	--	--	--
017_A woning Buitenpolder 4	1,5	42,7	0,0	0,0	43	50	45	40	--	--	--
018_A dienstwoning Buitenpolder 8	1,5	60,7	0,0	0,0	61	50	45	40	11	--	--
019_A dienstwoning Buitenpolder 22	1,5	11,5	0,0	0,0	12	50	45	40	--	--	--
020_A woning Ooijse Bandijk 5	1,5	20,4	0,0	0,0	20	50	45	40	--	--	--
021_A woning Ooijse Bandijk 72	1,5	20,1	0,0	0,0	20	50	45	40	--	--	--
022_A woningen zw-zijde Ooijse Bandijk 62	1,5	7,8	0,0	0,0	8	50	45	40	--	--	--

Tabel: berekende indirecte hinder

Effecten op stiltegebied

In het voornoemde geluidsonderzoek zijn ook woningen betrokken die aan de rand liggen van het stiltegebied in de Ooijpolder. Het betreft de woningen zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau	Indirecte hinder dagperiode verkeer
Woning Ooijse Bandijk 5	39 dB(A)	20,4 dB(A)
Woning Ooijse Bandijk 72	39 dB(A)	20,1 dB(A)
Woningen zw-zijde Ooijse Bandijk 62	39 dB(A)	7,8 dB(A)

Tabel geluidshinder op woningen in stiltegebied

Zoals gesteld is het doel van stiltegebieden om in het gebied een geluidsniveau van lager dan 40 dB(A) te behouden, waarbij gebiedseigen geluid niet worden meegerekend. Uit voorgaande tabel blijkt dat deze waarden in alle gevallen worden gehaald. Aanvullend kan hieraan worden toegevoegd dat de betreffende geluidsbelastingen zijn berekend op een waarnemingshoogte van 1,5 m. Het is echter gebruikelijk wat betreft stiltegebieden uit te gaan van een waarnemingshoogte 0,5 m. Dit aangezien de dieren in het stiltegebied vaak dicht bij de grond verblijven. In het algemeen is de geluidsbelasting op een lagere beoordelingshoogte gunstiger, aangezien bij een lagere beoordelingshoogte in een grotere mate sprake is van een afschermende werking door obstakels of hoogteverschillen in het landschap. Bovendien wordt het bedrijfsterrein in de toekomstige situatie voorzien van een groene afscherming, die ook vanuit akoestisch oogpunt een beperkt positief effect zal hebben. Om die reden kan er van worden uitgegaan dat sprake zal zijn van geluidsbelastingen die nog lager uitvallen. In ieder geval zullen de geluidsbelastingen niet hoger dan 40 dB(A) zijn.

Conclusie

Concluderend blijkt uit het akoestische onderzoek dat wat betreft de gemiddelde geluidsniveaus (langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus) geen sprake is van overschrijding van de grenswaarden. Wat betreft geluidshinder van verkeer van en naar de inrichting is alleen sprake van een verhoogd geluidsniveau op een bedrijfswoning, die behoort tot het bedrijf. Voor het overige blijft de geluidshinder onder de grenswaarden. Ook wat betreft het stiltegebied is geen sprake van een overschrijding van de maximale geluidsbelasting van 40 dB(A).

Hiermee blijkt uit het akoestische onderzoek dat het aspect 'akoestiek' niet leidt tot belemmeringen voor onderhavig bestemmingsplan.

3.4.4 Luchtkwaliteit

Algemeen

De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Projecten die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in het NSL in de provincies c.q. regio's waar overschrijdingen plaatsvinden. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Projecten die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO₂ en PM₁₀ betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is significant is ten opzichte van een etmaal. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval is bij een woning, school of sportterrein.

Onderzoek

Algemeen

In het kader van het bestemmingsplan en MER is een onderzoek uitgevoerd naar de luchtkwaliteit⁷. Enkele onderdelen van het plan voor de herinrichting van de Bemmelse Waard kunnen leiden tot effecten op de luchtkwaliteit. Bij het gebruik van machines, verkeer en schepen vinden emissies plaats van fijnstof (PM₁₀, PM_{2,5}) en NO₂. Tevens vindt tijdens de zand- en grindwinning en het verzet van bovengrond en klei emissie van fijnstof plaats door verstuiving van stuifgevoelige materialen. In dit onder-

⁷ Onderzoek luchtkwaliteit herinrichting Bemmelsewaard, toets Wet luchtkwaliteit PM10, PM2,5 en NOx, Buro Blauw, kenmerk BL2015.7678.01-V02, 8 oktober 2015.

zoek zijn de concentraties fijnstof en NO₂ als gevolg van de activiteiten getoetst aan de wettelijke grenswaarden voor luchtkwaliteit.

Onderzoeksresultaten

De achtergrondconcentraties, planbijdragen en totale concentraties voor NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} zijn voor ruim 20 meetpunten binnen het plangebied berekend. Uit de emissieberekeningen blijkt het volgende:

- NO₂
De bijdrage NO_x van de uitbreiding aan de achtergrondconcentratie is ter hoogte van de meeste toetsingslocaties lager dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde voor NO_x (40 µg/m³). De inrichting draagt dus voor de meeste locaties niet in betekenende mate (NIBM) bij aan de achtergrondconcentratie NO_x. De grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie NO₂ van 40 µg/m³ wordt niet overschreden. Ook de grenswaarde van NO₂ als uur-gemiddelde van 200 µg/m³ wordt niet vaker dan 18 keer overschreden.
- PM₁₀
De bijdrage PM₁₀ van de activiteiten aan de achtergrondconcentratie is ter hoogte van de toetsingslocaties lager dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde voor PM₁₀ (40 µg/m³). De herinrichting draagt dus niet in betekenende mate (NIBM) bij aan de achtergrondconcentratie PM₁₀. De grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie PM₁₀ van 40 µg/m³ wordt niet overschreden. Ook de grenswaarde van PM₁₀ als 24-uursgemiddelde van 50 µg/m³ wordt niet vaker dan 35 keer overschreden.
- PM_{2,5}
De grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie PM_{2,5} van 25 µg/m³ wordt ter hoogte van de toetsingslocaties niet overschreden. Voor PM_{2,5} geldt geen norm vanuit de ministeriële regeling NIBM.

De grenswaarden uit de Wet Luchtkwaliteit worden als gevolg van de activiteiten voor de herinrichting van de Bemmelse Waard niet overschreden, de activiteiten voldoen hiermee aan de Wet Luchtkwaliteit.

Conclusie

Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat het aspect 'luchtkwaliteit' niet leidt tot een belemmering voor onderhavig bestemmingsplan.

3.4.5 Bedrijven en milieuzonering

Inleiding

Indien door middel van een plan nieuwe, milieuhindergevoelige functies mogelijk worden gemaakt, dient te worden aangetoond dat deze niet worden gerealiseerd binnen de hinderzone van omliggende bedrijven. Anderzijds mogen milieuhindergevoelige functies in de directe omgeving van het plangebied niet negatief worden beïnvloed door nieuwe ontwikkelingen die met een plan mogelijk worden gemaakt.

Toetsing

Steenfabriek

In het voorliggende bestemmingsplan is allereerst de bestaande steenfabriek opgenomen. Er wordt geen uitbreiding van deze steenfabriek mogelijk gemaakt. De bedrijfsactiviteiten betreffen uitsluitend de voortzetting van bestaande bedrijfsactiviteiten.

In de bedrijvenlijst uit de genoemde VNG-publicatie Baksteen en baksteenelementenfabrieken onder de SBI-code (2008) 233.A. Dit is een categorie 4.1. bedrijf. Hiervoor gelden de volgende richtafstanden:

- geur en gevaar: 30 meter;
- geluid en stof: 200 meter.

Voor de bedrijfsactiviteiten van de steenfabriek geldt dus dat in principe rekening gehouden moet worden met de maximale milieucontour, dus van 200 meter.

Ontgroning

Hiernaast is in het bestemmingsplan de ontgroning opgenomen. In het onderhavige bestemmingsplan wordt een geringe uitbreiding van de ontgroning mogelijk gemaakt. In de bedrijvenlijst uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) valt de winning van onder meer zand, grind, klei en zout onder de SBI-code (2008) 0812(1). Dit is een categorie 4.1-bedrijf. Hiervoor gelden de volgende richtafstanden:

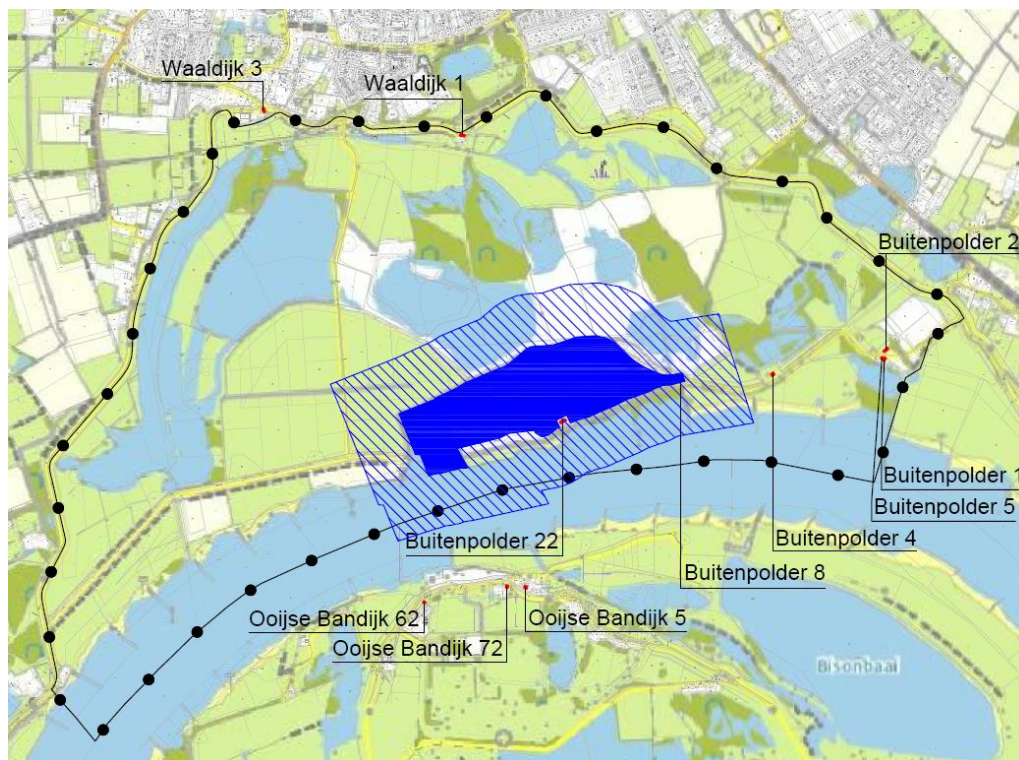
- geluid: 200 meter;
- stof: 100 meter;
- geur en gevaar: 10 meter.

Hiernaast bevindt zich een overslaglocatie naast de landinstallatie van de ontgrondingen. Deze overslaglocatie maakt deel uit van de bedrijfsvoering inzake de ontgrondingen, de landinstallatie van K3 Delta B.V. en de op- en overslag van zand en grind en is hier mee verbonden. Om die reden wordt ook bij de overslaglocatie uitgegaan van de bedrijfscategorie 'ontgroning'.

Voor de bedrijfsactiviteiten van de ontgroning ter plaatse van de landinstallatie geldt dus dat in principe rekening gehouden moet worden met de maximale milieucontour, dus van 200 meter.

Toetsing richtafstanden

Geconcludeerd kan worden dat voor zowel de steenfabriek als de landinstallatie behorende bij de ontgroning een indicatieve hinderzone geldt van 200 m. Dit is middels een kaartbeeld in beeld gebracht. Deze kaart duidt binnen het blauwe gekleurde gebied de steenfabriek aan, alsmede de landinstallatie van de ontgroning (incl. de overslaglocatie). Het gearceerde gebied vormt de 200m-zone. Zoals uit de onderstaande kaart blijkt, zijn er geen hindergevoelige functies gelegen binnen deze zonering. Binnen de zone zijn uitsluitend twee bedrijfswoningen gelegen (Buitenpolder 8 en 22) die niet worden gehinderd door bedrijfshinder van de bedrijven waartoe ze behoren.

Kaartbeeld globale ligging fabrieksterrein bijbehorende indicatieve hinderzone` en ligging gevoelige functies

De ontgrondingsactiviteiten bevinden zich ruwweg in het gebied ten noorden van de steenfabriek, de landinstallatie en de overslaglocatie. Er kan worden gesteld dat het geluid van de ontgroning voornamelijk wordt veroorzaakt door de installatie zelf en maar in zeer beperkte mate door de zandzuiger die zich bevindt in de te ontgronden gebieden. Deze installatie zal zich centraal in het gebied bevinden, op een afstand ruim meer dan 200 m van de omringende gevoelige functies. Er hoeft daarom wat dit betreft ook geen belemmering te worden verwacht.

Conclusie

Gelet op bovenstaande zal er naar verwachting geen belemmering bestaan voor de realisatie van het bestemmingsplan vanwege de bedrijven en de bijbehorende milieuzonering.

3.4.6 Externe veiligheid

Inleiding

Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire bronnen (chemische fabriek, lpg-vulpunt) en de mobiele bronnen (route gevaarlijke stoffen). Er wordt bij externe veiligheid onderscheid gemaakt in plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het plaatsgebonden risico biedt burgers in hun woonomgeving een minimum beschermingsniveau tegen gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde. Voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten.

Het plaatsgebonden risico mag in principe nergens groter zijn dan 1 op 1 miljoen (ofwel 10^{-6}). Dit is de kans dat een denkbeeldig persoon, die zich een jaar lang perma-

nent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend), dodelijk verongelukt door een ongeval. Deze kans mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar. Elke ruimtelijke ontwikkeling wordt getoetst aan het plaatsgebonden risico van 10^{-6} als grenswaarde.

Het groepsrisico geeft de kans aan dat in één keer een groep mensen die zich in de omgeving van een risicosituatie bevindt, dodelijk door een ongeval wordt getroffen. Groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij groepsrisico is het dan ook niet een contour die bepalend is, maar het aantal mensen dat zich gedurende een bepaalde periode binnen de effectafstand van een risicovolle activiteit ophoudt. Welke kans nog acceptabel geacht wordt, is afhankelijk van de omvang van de ramp. Een ongeval met 100 doden leidt tot meer ontwrichting, leed en emoties, dan een ongeval met 10 dodelijke slachtoffers.

Aan de kans op een ramp met 100 doden wordt dan ook een grens gesteld, die een factor honderd lager ligt dan voor een ramp met 10 doden. In het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) (stb. 250, 2004) wordt verder een verantwoordingsplicht (door de overheid) voor het groepsrisico rond inrichtingen wettelijk geregeld (art. 13). De verantwoording houdt in dat wordt aangegeven of risico's acceptabel zijn en welke maatregelen worden genomen om de risico's te verkleinen. Voor transportassen zijn de regels vastgelegd in de 'Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (CRNVGS)', voor buisleidingen in het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB)' en voor bedrijven in het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI)'. De besluiten hanteren dezelfde risicobenadering. Voor het plaatsgebonden risico geldt een grens en een richtwaarde. De beoordeling van het groepsrisico vindt niet plaats door toetsing aan een vaste norm, maar door middel van het afleggen van een verantwoording. Het bevoegd gezag beoordeelt hierbij de aanvaardbaarheid van het groepsrisico in het besluit.

Toetsing

Voorliggend bestemmingsplan geeft ruimte aan recreatie, ecologie en waterberging. Het gebied zal een extensief gebruik krijgen. Er zijn in de huidige situatie vijf (bedrijfs)woningen, een restaurant, een zandafscheidingsinstallatie, een overslaglocatie en een steenfabriek binnen het gebied aanwezig. Tevens vindt in het gebied zandwinning plaats. Het bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe, voor externe veiligheid, kwetsbare objecten.

Hoogspanningsleiding

In het plangebied ligt een tracé van een hoogspanningsleiding. De contractstrook is 25 meter aan weersijden van het hart van de leiding. Binnen deze strook zijn uitsluitend werkzaamheden (bouwen) – anders dan het normale gebruik – toegestaan, nadat toestemming van de leidingbeheerder is verkregen. Van belang daarbij zijn de hoogte van het maaiveld (ophogen in verband met waterhuishouding), wegen en bebouwing in relatie tot de hoogte van de leiding.

Mobiele bronnen

Random en in het plangebied zijn een aantal externe veiligheidsrisicobronnen gelegen die relevant zijn. Hierbij gaat het om de hogedrukaardgasleidingen N-578-04, N-578-20 en N-578-21 en het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Waal.

Waal

De Waal heeft vanuit het Basisnet Water de 10^{-6} risicocontour op de oever liggen. Vanuit de circulaire is alleen aangegeven dat de exacte ligging van de 10^{-6} risicocontour is op te vragen bij de 'Dienst Verkeer en Scheepvaart' van Rijkswaterstaat. Het plangebied is hierbinnen gelegen. Het invloedsgebied groepsrisico bedraagt 1.070 meter vanaf het midden van de vaarweg. Het plangebied ligt binnen dit invloedsgebied. De zaken dit met dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt leiden niet tot een toename van het aantal personen in het gebied. Hierdoor treedt er ook geen verandering op in de hoogte van het groepsrisico. Volgens de circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen hoeft er in dat geval geen verantwoording groepsrisico plaats te vinden (zie paragraaf 4.3 CRNVGS). In het basisnet water is opgenomen dat de hoogte van het groepsrisico voor de Waal beneden de oriëntatiewaarde ligt.

Hogedrukaardgasleidingen

In het plangebied zijn een drietal gastransportleidingen gelegen. De eerste, met een diameter van maximaal 4" en een werkdruk van maximaal 40 bar, is de gasleiding die de steenfabriek van gas voorziet. Deze loopt van noord naar zuid door het plangebied. Aan de noordkant gaat de gasleiding over in twee andere gasleidingen. Langs de Waaldijk in noordwestelijke richting loopt de tweede gasleiding, deze heeft een diameter van 8" en een werkdruk van maximaal 40 bar. De gasleiding verlaat halverwege het plangebied aan de noordkant. De derde gasleiding loopt in zuidoostelijke richting, langs de Waalwijk, en heeft een diameter van maximaal 12" en een werkdruk van maximaal 40 bar. Deze gasleiding verlaat in het oosten het plangebied. Het invloedsgebied bedraagt maximaal 140 meter van de grootste aardgastransportleiding. Voor de overige aardgastransportleidingen is het invloedsgebied groepsrisico kleiner.

De zakelijk recht zone langs de gastransportleidingen zijn beschermd. Bouwen is binnen deze zone alleen met toestemming van de leidingbeheerder toegestaan. Daarnaast is een zone voor de bescherming van het leefmilieu opgenomen van respectievelijk 20, 25 en 30 meter. Binnen deze zone mogen geen bouwwerken worden opgericht voor de opslag van brandgevaarlijke, explosieve of giftige stoffen.

De leidingen dienen te worden getoetst aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen. Hiervoor moet het plaatsgebonden risico en het groepsrisico in beeld gebracht worden. Daarnaast moet er ook een verantwoording groepsrisico worden opgesteld. Hiervoor is verplicht advies nodig van de 'Veiligheid Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)'. In de verantwoording groepsrisico moet aandacht zijn voor de in het BEVB voorgeschreven motivatieonderdelen en niet enkel de onderdelen uit de Handreiking Groepsrisico. In opdracht van de gemeente Lingewaard heeft de Milieusamenwerking Regio Arnhem (MRA) een analyse uitgevoerd ten behoeve van toetsing aan het BEVB⁸. Hierbij is het plaatsgebonden risico en het groepsrisico in beeld gebracht. Voor het plaatsgebonden risico zijn Carola berekeningen uitgevoerd, om helder te krijgen of de situatie voldoet aan het BEVB. De Aardgastransportleiding hebben geen 10^{-6} risicocontour.

Voor het groepsrisico is ook een analyse uitgevoerd. Voor het plangebied is geen overschrijding van de oriëntatiewaarde. Omdat het een conserverend bestemmings-

⁸ Externe veiligheid buisleidingen MRA, Analyse t.b.v. toetsing, aan het Bevb, SAVE, kenmerk 111038-241309.01, 6 februari 2012.

plan betreft, is er geen toename van het aantal personen te verwachten. Hierdoor treedt er ook geen verandering op in de hoogte van het groepsrisico.

Verantwoording groepsrisico aardgastransportleidingen:

De gemeente Lingewaard is op grond van het Besluit Externe Veiligheid buisleidingen (artikel 13) verplicht het groepsrisico voor het plangebied 'Bemmelse Waard' in het onderhavige ruimtelijke plan te verantwoorden. Doordat het groepsrisico onder oriëntatiewaarde ligt en niet toeneemt kan er worden volstaan met een beperkte verantwoording groepsrisico.

De gemeente heeft bij het invullen van de verantwoordingsplicht een grote mate van beoordelingsvrijheid. Ten aanzien van criteria 3 en 4 heeft de Veiligheidsregio adviesrecht. Bij het invullen van de verantwoordingsplicht is gebruik gemaakt van het advies van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden⁹. Conform het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen worden in de motivering (verantwoording) van het betrokken besluit de volgende gegevens opgenomen:

1. De aanwezige en de op grond van het besluit te verwachten dichtheid van personen in het invloedsgebied van de buisleiding of buisleidingen die het groepsrisico mede veroorzaakt of veroorzaken.

De gemeente Lingewaard is voornemens een herinrichting van de ruimte mogelijk te maken, in het uitwaarden gebied 'Bemmelse Waard'. Hierin staat natuurontwikkeling, ruimte voor de rivier en behoud van cultuurhistorie voorop. De herinrichting heeft geen invloed op de al aanwezige (beperkt) kwetsbare objecten. Het plan is voor de aanwezige bebouwing dan ook conserverend (geen toename van het aantal personen). Het betreft hier een buitengebied met een lage personendichtheid. Volgens de PGS 1 deel 6 aanwezigheidsgegevens gaat het hier om een personendichtheid van 1 persoon per hectare.

2. De omvang van het groepsrisico.

In opdracht van de gemeente Lingewaard heeft de Milieusamenwerking Regio Arnhem (MRA) een analyse uitgevoerd ten behoeve van toetsing aan het BEVB. Hierbij is het groepsrisico in beeld gebracht (zie bijlage Rapport Externe veiligheid buisleidingen MRA). Voor de aardgastransportleiding in het plangebied is geen overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico geconstateerd. Voor de aardgastransportleidingen aanwezig binnen het plangebied is de hoogte van het groepsrisico laag. Doordat de herinrichting geen invloed heeft op de al aanwezige (beperkt) kwetsbare objecten, vindt er geen toename plaats van de al aanwezige personen. Hierdoor neemt het groepsrisico niet toe door de herinrichting van de 'Bemmelse Waard'.

3. De mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval.

Het maatgevende scenario voor een aardgastransportleiding is een fakkelbrand als gevolg van een externe beschadiging van de leiding. Het plangebied ligt binnen de 1% letaliteitsafstand van de fakkelbrand. De mogelijkheden voor de rampbestrijding worden o.a. bepaald door de mogelijkheden voor de hulpdiensten om het gebied te bereiken en de aanwezigheid van bluswatervoorzieningen.

⁹ Advies voorontwerp bestemmingsplan Bemmelse Waard, Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM), 18 november 2013, kenmerk: 131114-0021.

Het advies van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden van 18 november 2013 (kenmerk: 131114-0021) geeft aan dat de mogelijkheden voor de hulpverlening niet worden overstegen. Er wordt dan ook geen reden gezien om nader advies uit te brengen over een eventuele optimalisatie van de rampenbestrijding.

Wel wordt er aangegeven om contact op te nemen met Brandweer Lingewaard over de basisbrandweer zorg en brandpreventieve zaken. Na navraag bij de brandweer Lingewaard blijkt dat er geen brandkraan aanwezig is in het plangebied. Wel is er voldoende open water aanwezig wat als secundaire bron gebruikt kan worden. Gezien de aard van de bebouwing en de ligging ten opzichte van het water is dit een verantwoord risico.

4. De mogelijkheden van personen die zich in het invloedsgebied van de risicobron bevinden om zichzelf in veiligheid te brengen.

Voor het vermogen om jezelf en of anderen in veiligheid te brengen bij de dreiging van, of het bestaan van een gevaarlijke situatie wordt de term zelfredzaamheid gebruikt. Bij het bepalen van de mate van zelfredzaamheid spelen onder andere de fysieke gesteldheid en zelfstandigheid van de aanwezigen, de alarmeringsmogelijkheden en vluchtmogelijkheden een rol.

Het advies van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden van 18 november 2013 (kenmerk: 131114-0021) geeft aan dat de mogelijkheden voor de hulpverlening niet worden overstegen. Er wordt dan ook geen reden gezien om nader advies uit te brengen over een eventuele optimalisatie van de zelfredzaamheid. Het plangebied wordt echter niet gedekt door het sirenenetwerk. Wel kunnen mensen gericht gewaarschuwd worden middels NL-Alert.

Conclusie

Het bestemmingsplan 'Bemmelse Waard' beoogt alleen een herinrichting van de uiterwaarden. De herinrichting heeft geen invloed op de al aanwezige (beperkt) kwetsbare objecten (aantallen personen). Hierdoor treedt er ook geen verandering op in de hoogte van het groepsrisico. De gemeente Lingewaard acht het groepsrisico acceptabel, om de volgende redenen:

1. er vindt geen toename plaats van het groepsrisico;
2. de Veiligheids- Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) geeft aan dat hulpverleningscapaciteit niet wordt overstegen;
3. er is geen brandkraan aanwezig in het gebied. Wel is er voldoende openwater beschikbaar als secundaire bron; en
4. mensen kunnen gericht gewaarschuwd worden middels NL-Alert.

3.5 Flora en fauna

Inleiding

In de natuurbeschermingswetgeving wordt een onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is in Nederland verankerd in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998. Met deze wetten geeft Nederland invulling aan de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. De regels voor de Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofd-

structuur zijn opgenomen in het Barro. Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht. Door Bureau Waardenburg is daarom een natuurtoets¹⁰ uitgevoerd. Dit onderzoek is opgenomen in de bijlage van dit bestemmingsplan. De belangrijkste resultaten staan hieronder beschreven.

Algemeen

Met het nieuwe plan wordt een belangrijke stap gezet in de eindinrichting van de Bemmelse Waard. Aanwezige natuurwaarden zijn ingepast en potenties worden versterkt. Het beheerplan voor de Ambtswaard is van groot belang voor het behoud van weidevogels in dit deel van het riviereengebied. Door realisatie van dit plan komt bijna de hele Bemmelse Waard in eigendom en beheer bij natuurorganisaties. Dit is een belangrijke meerwaarde van het plan.

Onderzoeksresultaten

Flora- en faunawet

Voor het herinrichten van het voormalige installatieterrein worden verbodsbepalingen overtreden en wordt geadviseerd een ontheffing aan te vragen. Concreet dient voor de rugstreep een ontheffing aangevraagd te worden voor het overtreden van artikel 11. Door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode uit te voeren wordt overtreding van artikel 9 (doden individuen) voorkomen.

Ten aanzien van de overige beschermde soorten wordt gewerkt conform de gedragscode 'Zorgvuldig winnen'. In deze door de minister goedgekeurde gedragscode, zijn spelregels vastgelegd zodat de staat van instandhouding van beschermde soorten bij zand- en kleiwinning in principe niet in het geding komt.

Onderdelen van de gedragscode zijn het opstellen van een werkplan met bijbehorende maatregelen, monitoring en begeleiding tijdens de werkzaamheden en indien nodig aanpassen van het werkplan.

Concluderend kan worden gesteld dat de Flora- en faunawet niet in de weg staat aan het nieuwe bestemmingsplan.

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied is gelegen in het Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied Gelderse Poort. Significante effecten zijn op alle onderdelen (instandhoudingsdoelen en kernopgaven) uitgesloten. Voor alluviale bossen zijn de effecten positief aangezien extra oppervlakte wordt gecreëerd.

Tevens is, in het kader van de toets aan de Natuurbeschermingswet 1998, een passende beoordeling uitgevoerd naar effecten op instandhoudingsdoelen voor in het rapport beschreven relevante habitattypen en soorten. Uit de beoordeling blijkt dat er zowel op de korte als lange termijn géén tijdelijke en/of permanente negatieve effecten op de verschillende soorten en hun instandhoudingsdoelen zijn. De effecten zijn, mede als gevolg van de voorgenomen herinrichting, op de korte en lange termijn neutraal tot positief. Significante negatieve effecten zijn daarmee uitgesloten en er is geen sprake van aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

¹⁰ Natuurtoets bestemmingsplan Herinrichting Bemmelse Waard, Bureau Waardenburg, 22 oktober 2015, kenmerk 11-191.

EHS /GNN

De Ecologische Hoofdstructuur van Nederland (EHS) wordt sinds kort aangeduid als het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In de provincie Gelderland is dit vervolgens omgedoopt tot het GNN, het Gelders Natuur Netwerk. Het beschermingsregime voor de is vastgelegd in de Omgevingsvisie Gelderland. Kortweg geldt dat een 'nee, tenzij'-toets dient te worden uitgevoerd. Deze is uitgevoerd. Hieruit blijkt dat aantasting van wezenlijke kenmerken van het GNN niet aan de orde is.

Conclusie

Het aspect 'flora en fauna' leidt niet tot belemmeringen voor onderhavig bestemmingsplan. Wel dient te worden gewerkt conform een werkplan en dient ontheffing voor de rugstreeppad te worden aangevraagd.

3.6 Water

Relevant beleid

Algemeen

Op het gebied van het water gelden diverse beleidsstukken en wetten. Het Nationaal Waterplan beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid op basis van de Waterwet. De notitie 'Waterbeleid 21e eeuw' beschrijft de beoogde principes voor duurzaam waterbeheer, waarbij twee tritsen voorop staan, te weten de tritsen: 'vasthouden, bergen en afvoeren' en 'schoonhouden, scheiden en zuiveren'. Verder is specifiek voor riviergebieden de beleidslijn Grote Rivieren (2006) van belang, waarin er naar wordt gestreefd meer ruimte voor de rivier te creëren. Op enkele van deze rapporten wordt hieronder nader ingegaan.

Nationaal Waterplan

Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer.

In het Nationaal Waterplan is opgenomen dat de Planologische Kernbeslissing (PKB) 'Ruimte voor de Rivier' voortvarend wordt uitgevoerd. Ook is opgenomen dat, waar dit mogelijk en kosteneffectief is, geanticipeerd kan worden op de lange termijn en nu al maatregelen genomen kunnen worden voor rivierafvoeren die op de langere termijn worden verwacht. Ook is in het plan opgenomen dat het Rijk in samenwerking met alle betrokken overheden een lange termijnopgave voor de buitendijkse gronden langs de rivieren formuleert. Hierbij wordt rekening gehouden met veiligheid, waterkwaliteit, natuur, ruimtelijke kwaliteit en (regionale) ruimtelijke ontwikkelingen ten behoeve van een afgewogen inzet, beheer en benutting van het rivierbed.

Waterwet

In Nederland is de bescherming tegen overstromingen van levensbelang en is daarom bij wet vastgelegd in de Waterwet. Deze wet stelt normen aan de primaire waterkeringen. De Waaldijk rondom de Bemmelse Waard maakt deel uit van dijkkring 43. Volgens de Waterwet dient deze beschermd te worden tegen waterstanden die voorkomen met een overschrijdingskans van 1/1250 per jaar. Dit betekent dat de waterkeringen het nog moeten houden onder omstandigheden van rivierhoogwater die voorkomen met een kans van ongeveer 0,08% per jaar.

Om te bepalen tegen welke concrete waterstanden de waterkeringen bestand moeten zijn, worden allereerst de maatgevende rivierafoeren bepaald. De maatgevende rivierafoer is de extreme afvoer die gemiddeld eens per 1250 jaar voorkomt. Van deze maatgevende rivierafoer wordt vervolgens voor een groot aantal locaties langs de rivier de Maatgevende Hoogwaterstand (MHW) afgeleid. De waterkeringen dienen deze MHW's te kunnen keren.

PKB Ruimte voor de Rivier

De besluitvorming over het noodzakelijke maatregelenpakket voor het plangebied Cortenoever en Voorsterklei heeft in eerste instantie plaatsgevonden in het kader van een Planologische Kernbeslissing (PKB) "Ruimte voor de Rivier".

In de PKB Ruimte voor de Rivier wordt een visie op de ontwikkeling van meer ruimte voor de rivier neergelegd, met een concreet maatregelenpakket voor de korte termijn, een doorkijk naar de lange termijn en in samenhang daarmee een gedifferentieerde ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit.

De nationale doelstelling in de PKB richt zich op een integrale aanpak van de hoogwaterproblematiek, waarbij voor het rivierengebied als geheel één koers wordt uitgezet en waarbij rekening wordt gehouden met de functies en belangen die in de betreffende deelgebieden aan de orde zijn. De doelstelling in de PKB is tweeledig:

- het veilig stellen van gebieden voor toekomstige wateroverlast.
- het benutten van kansen om de omgeving van de rivieren mooier en aantrekkelijker te maken, het rivierengebied moet er in economisch, ecologisch en landschappelijk opzicht beter van worden (ruimtelijke kwaliteit).

De nationale doelstelling is door het Rijk uitgewerkt in 39 maatregelen. Ter plaatse van de Bemmelse Waard gelden geen specifieke maatregelen. Wel maakt het plangebied deel uit van het grotere gebied Waalbochten, waar wordt gestreefd naar kribverlagingen.

Beleidslijn grote rivieren

Doelstelling van de Beleidslijn grote rivieren is om de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een 'bergend' regime en een 'stroomvoerend' regime. Voor het plangebied geldt uitsluitend het 'stroomvoerend' regime. Dit houdt in dat er stringente beperkingen gelden voor de uitbreiding van bestaande niet-riviergebonden activiteiten. Nieuwe niet-riviergebonden activiteiten zijn binnen dit regime alleen mogelijk als er sprake is van het hergebruiken van bestaande gebouwen of als er met rivierverruimingsmaatregelen per saldo meer ruimte voor de rivier wordt geboden.

De juridische vertaling van de regimes is verwerkt in de Beleidsregels grote rivieren. De Beleidsregels grote rivieren zijn beleidsregels in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Deze moeten worden gehanteerd bij de beslissing tot verlening van een Watervergunning. De Watervergunning waar de beleidsregels betrekking op hebben is opgenomen in artikel 6.12, eerste lid Waterbesluit.

Waterschap

De eisen welke het Waterschap Rivierenland stelt aan het onderhoud en beheer van watergangen, alsmede beperkingen voor de aanliggende gronden staan in de Keur. In aanvulling op de Keur zijn in dit bestemmingsplan de dijken en de beschermingszones van deze dijken specifiek bestemd. Deze worden beschermd door bouwen op deze gronden uit te sluiten en risicovolle werkzaamheden aan een omgevingsvergunning te binden. Vergunningen worden slechts verleend nadat de dijkbeheerder en de rivierbeheerder een advies hebben uitgebracht.

Watertoets

Een belangrijk instrument om waterbelangen in ruimtelijke plannen te waarborgen is de watertoets, die sinds 1 november 2003 wettelijk is verankerd. Initiatiefnemers zijn verplicht in ruimtelijke plannen een beschrijving op te nemen van de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Het doel van de wettelijk verplichte watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgedwongen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Huidige situatie

De Bemmelse Waard ligt tussen de rivierkilometers 878 en 881. De rivier heeft een gemiddeld waterpeil van 7,6 meter + NAP. Het waterpeil schommelt van 5,4 meter + NAP tot 13,5 meter + NAP, waarbij voor ongeveer 30 dagen een overschrijding van 10,2 meter + NAP en 150 dagen van 8 meter + NAP plaatsvindt.

De defensiedijk (minimale hoogte 12,5 meter + NAP, overstrooming 2 dagen per jaar) voorkomt voor een groot deel de overstrooming van de uiterwaarden. In de huidige situatie loopt de polder via een inlaat benedenstrooms vol. Via een sluis loopt de polder vertraagd leeg. Voor een snellere afvoer is ook een gemaaltje gebouwd. De gemiddelde overstroomingsduur ligt voor 50% van het oppervlak op 35 tot 80 dagen per jaar. Voor het overige deel is dit 14 tot 35 dagen per jaar. Door het kleine verhang en de vlakke ligging is de stroomsnelheid bij overstrooming beperkt. Omdat de uiterwaard vertraagd via benedenstroomse inlaat volstroomt, is de sedimentlast beperkt. Alleen wanneer het water over de defensiedijk komt wordt meer materiaal afgezet in de uiterwaard. Deze geringe sedimentatie is ook af te lezen uit de relatief lage ligging ten opzichte van de omringende uiterwaarden.

In het plangebied loopt de zomerkade, die ervoor zorgt dat het rivierwater in de zomerperiode gekeerd wordt. Aangezien er binnen het plangebied agrarische gronden aanwezig zijn en blijven, behoudt de Bemmelse Waard de status van zomerpolder en behoudt ook deze dijk de functie van zomerkade. De beschermingszones van de zomerkade zijn op de verbeelding en in de regels van dit bestemmingsplan opgenomen.

Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat Oost-Nederland is beheerder van het rivierbed: de Waal en de bijbehorende uiterwaarden. Voor alle nieuwe activiteiten binnen het rivierbed dient een waterwetvergunning bij de rivierbeheerder te worden aangevraagd. Er is inmiddels een watervergunning verleend.

Onderzoek

Er zijn diverse onderzoeken uitgevoerd. Hieronder wordt ingegaan op de uitgevoerde onderzoeken inzake rivierkundige effecten en kweleffecten.

Rivierkundige effecten

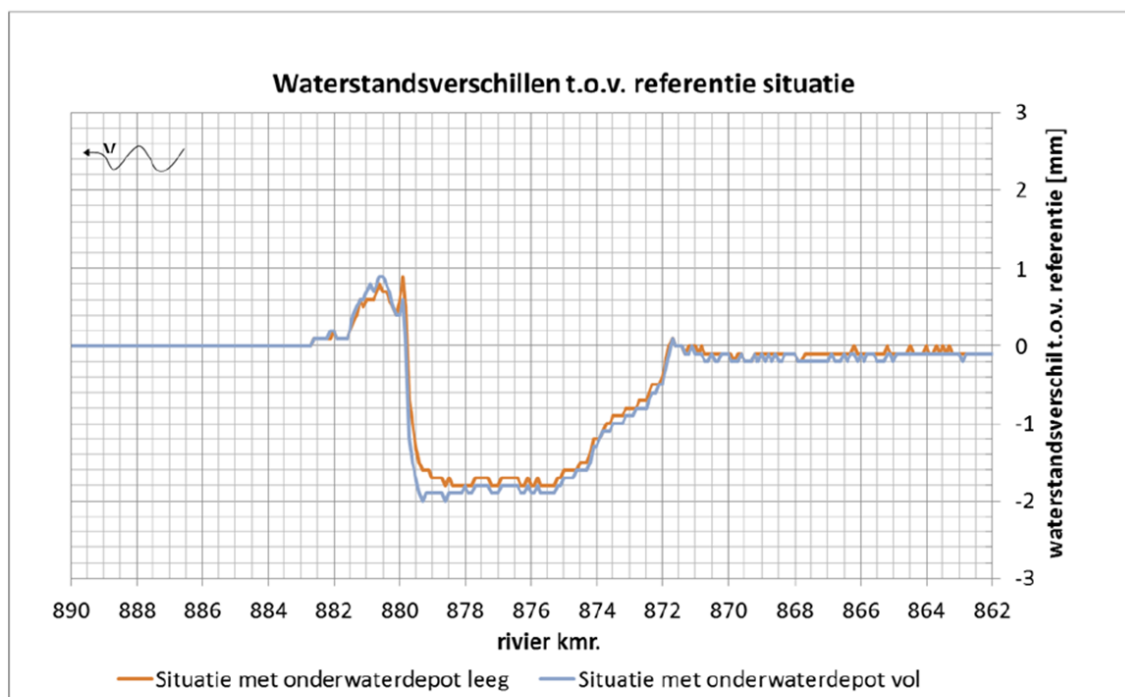
Inleiding

Er is een rivierkundig onderzoek¹¹ uitgevoerd in het kader van het MER. Doel van dit onderzoek was om de rivierkundige effecten te onderzoeken van het voorliggende plan en deze effecten te toetsen aan de criteria uit het rivierkundig beoordelingskader versie 3.0.

Maatgevende Hoogwaterstand (MHW)

De algemene voorwaarde bij de beoordeling is dat de ingreep niet mag leiden tot een verhoging van de maatgevende hoogwaterstanden (MHW's). In de praktijk wordt in de as van de rivier een verhoging tot 1 mm nog geaccepteerd i.v.m. zogenaamde "numerieke instabiliteit" van modellen.

De figuur toont dat de ingreep in bovenstroomse richting waterstandsneutraal is. Benedenstrooms van de overslaghaven (rivierkm 880) is een kleine opstuwingspiek aanwezig van maximaal 0,9mm. Deze opstuwingspiek wordt veroorzaakt door het geconcentreerder terugstromen van water vanuit de uiterwaard.

Figuur Waterstandseffect in de as van de rivier, voor een afvoer van 16.000 m³/s bij Lobith

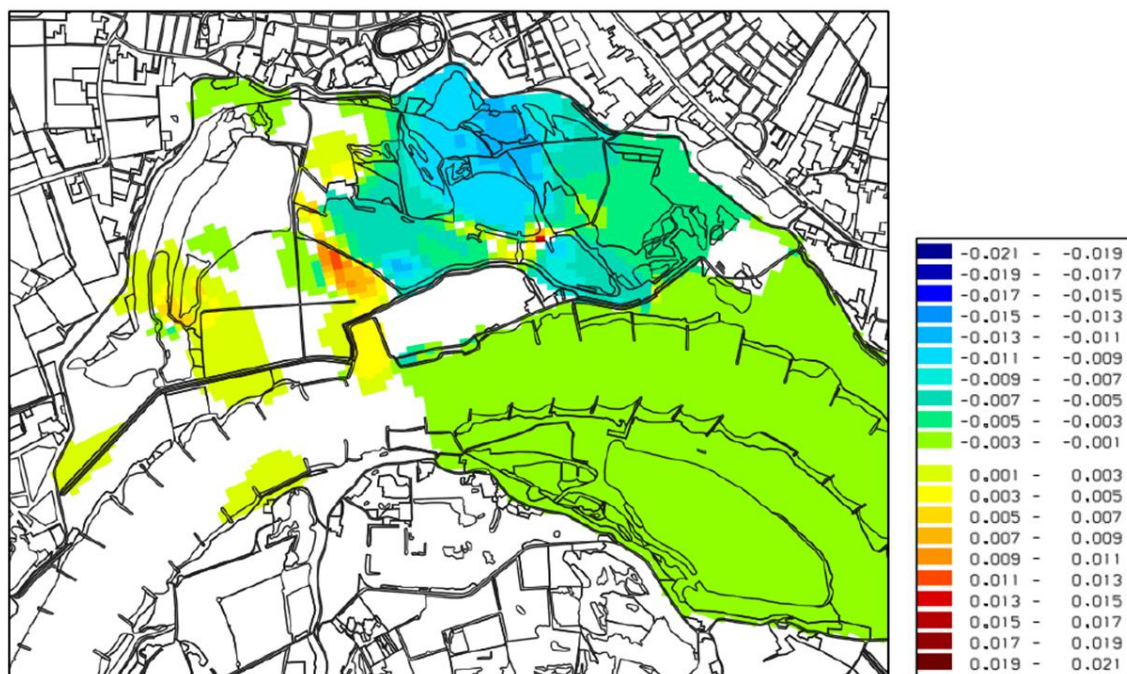
¹¹ Inrichtingsplan Bemmelse Uiterwaard Rivierkundige Beoordeling, Royal Haskoning, 9 maart 2015, definitief rapport.

Waterstandseffecten

Er is gekeken naar het waterstandseffect op de Waal en in de uiterwaard. De navolgende figuur toont het waterstandseffect. In het westelijke deel van de uiterwaard is voornamelijk sprake van een afname van de waterstand van enkele millimeters. Dit is positief.

De opstuwing langs de bandijk blijft zeer beperkt. De maximale opstuwing langs de bandijk is maximaal 3 mm, deze opstuwing vindt plaats aan in het westen van de Bemmelse Waard. Deze opstuwing zal waarschijnlijk binnen de oeverhoogte van de dijk op te vangen zijn. De ervaring leert dat de dijkbeheerder in dergelijke geringe opstuwingseffecten geen bezwaar ziet. Door uitvoering van project Ruimte voor de Waal is bekend uit de paketsommen van Deltares dat de waterstanden direct benedenstrooms van Nijmegen circa 30 cm onder de HR96 komen te liggen.

De maximale opstuwing in het projectgebied is ca. 1,4 cm, en bevindt zich ten noordoosten van het hoogwatervrije terrein. Ten locatie van de uitbreiding van de centrale plas is de opstuwing maximaal 1,2 cm.

Figuur Waterstandseffecten (m) ten gevolge van het inrichtingsplan van de Bemmelse Waard

Effect op afvoerdeling

De inschatting is dat er dan ook geen effecten op de afvoerdeling plaats vinden en dus wordt voldaan aan de norm van een maximale toelaatbare wijziging van 20 m³/s.

Effect op waterstanden en inundatiefrequentie

Als gevolg van het onderhavige plan worden er geen aanpassingen aan de zomerka-de of andere kades uitgevoerd. De inundatiefrequentie van de uiterwaard blijft daar-mee gelijk aan de huidige situatie. Er wordt daarom geen schade voor gebruikers of omwonenden verwacht.

Effect op stroombeeld in de uiterwaard

Op de oever van de rivier, tussen het zomerbed en de zomerkade, zijn de stroomsnelheden ca. 0,5 tot 1,0 m/s. Als gevolg van de aanpassing in beheer van natuurlijk grasland naar productiegrasland nemen stroomsnelheden hier toe met 0,07 tot 0,09 m/s. Deze toename leidt niet tot schade of hinder. De stroomsnelheden blijven dermate laag dat er geen erosie van een grasbodem is te verwachten.

Op basis van de gepresenteerde stroomsnelheden wordt geen lokale erosie bij constructies of kades verwacht bij deze afvoer. Er treedt geen hinder of schade op ten gevolge van de ingrepen.

Effect op stroombeeld bij in- en uitstroomopeningen

Bij in en uitstroming van de uiterwaard kan een hinderlijke dwarsstroming voor scheepvaart aanwezig zijn welke de veiligheid (navigatie) nadelig kan beïnvloeden. is geconcludeerd dat het inrichtingsplan geen negatieve effecten heeft op het aspect dwarsstroming. De scheepvaart zal geen hinder onder vinden van de realisatie van het inrichtingsplan.

Effect op aanzanding en erosie van het zomerbed

Ingrepen langs de rivier kunnen effect hebben op de stroomsnelheid in het zomerbed. Deze verandering van stroomsnelheid kan leiden tot ongewenst aanzanding of erosie, hetgeen een effect kan hebben op de bevaarbaarheid van de vaargeul voor de scheepvaart.

In de vaargeul zijn geen effecten waarneembaar. Op basis van het resultaat is geconcludeerd dat de ingreep geen negatief morfologisch effect heeft in de vaargeul. Dit komt voornamelijk doordat de frequentie van meestromen niet wijzigt.

Effect op aanzanding en erosie in de uiterwaard

Ingrepen langs de rivier kunnen effect hebben op de stroomsnelheid in de uiterwaard. Dit kan hinder of schade opleveren voor terreineigenaren of gebruikers.

Uit de stroombeelden bij normaal hoogwater blijkt dat er nauwelijks een wijziging in stroomsnelheden optreedt ten gevolge van de ingreep. Effect op de (lokale) erosie van de oevers is daarmee niet te verwachten. Als gevolg van het onderhavige plan zal het aanzandings- of erosiepatroon in de uiterwaard niet wijzigen.

Conclusie

Het voornemen heeft geen ontoelaatbare negatieve rivierkundige effecten. De maatgevende hoogwaterstanden nemen heel beperkt toe, maar binnen de bandbreedtes die over het algemeen worden geaccepteerd. Wat betreft de effecten op de maatgevende hoogwaterstanden buiten de as van de rivier heeft overleg met het waterschap plaatsgevonden. Het waterschap heeft aangegeven akkoord te zijn met de plannen en heeft de benodigde Waterwet-vergunning verleend.

Wat betreft de afvoerdelingen wordt voldaan aan de geldende voorwaarden. Er wordt geen hinder of schade verwacht. Ook voldoen de bodemligging en morfologie aan de geldende voorwaarden.

Alle voornoemde aspecten zijn samengevat in de onderstaande tabel:

	Beoordeeld aspect	Effect/voorwaarde	Conclusie	Oordeel
Hydraulische effecten	Aspect 1.1: MHW stand op de as van de rivier.	Geen waterstandsverhoging bij 16.000 m ³ /s (< 1,0 mm)	in bovenstroomse richting is het project waterstandsneutraal. Bij rivierkm 880 is er een kleine waterstandspiek aanwezig van maximaal 0,9 mm. De verschillen tussen de situatie met onderwaterdepot vol en met onderwaterdepot leeg zijn nihil.	Voldoet. <i>De resterende opstuwing is lokaal, lager dan 1 mm en gemiddeld is de verruiming groter dan de opstuwing. Er is geoptimaliseerd om de benedenstroomse piek kleiner te krijgen</i>
	Aspect 1.2: MHW stand buiten as van de rivier.	Toename waterstand aan de bandijk. Ter acceptatie aan dijkbeheerder.	De opstuwing langs de bandijk blijft zeer beperkt. De maximale opstuwing 3 mm.	Ter beoordeling van Waterschap Rivierenland
	Aspect 1.3: Afvoerverdeling bij MHW.	Afwijking van de afvoerverdeling <5 m ³ /s bij afvoer van 15.000 m ³ /s.	Waterstandseffect op splitsingspunt is 0,1 mm. Op basis hiervan ingeschatte effect op afvoerverdeling is kleiner dan 1 m ³ /s.	Voldoet
	Aspect 1.4: Afvoerverdeling bij normaal hoogwater.	Afwijking van de afvoerverdeling <20 m ³ /s bij afvoer van 10.000 m ³ /s.	Geen effect op afvoerverdeling.	Voldoet
Hinder of schade	Aspect 2.1: Effecten op inundatiefrequentie.	Verandering inundatiefrequentie t.o.v. de huidige situatie.	De inundatiefrequentie van de uiterwaard wijzigt niet.	Voldoet
	Aspect 2.2: Stroombeeld in de uiterwaard.	Verandering grootte en richting van stroomsnelheden. Beoordeeld bij 10.000 m ³ /s	Er vinden nauwelijks wijzigingen plaats ten opzichte van de huidige situatie. Enkel op de oever kunnen de stroomsnelheden toenemen met enkele cm/s. Er treedt geen hinder of schade op ten gevolge van de wijzigingen.	Voldoet
	Aspect 2.3: Stroombeeld in hoofdgeul bij de aan- en aftakking van de nevengeul.	Stroomsnelheid dwars op vaarweg ≤ 0,3 m/s als Q _{geul} < 50 m ³ /s of 0,15 m/s indien Q _{geul} > 50 m ³ /s.	Bij afvoeren van 8000 m ³ /s en 10000 m ³ /s is er in de huidige situatie sprake van een overschrijding van de norm van 0.15 m/s. Het inrichtingsplan heeft een verwaarloosbaar effect op de dwarsstroming, en verslechtert de situatie niet. Er treedt geen (extra) hinder op voor de scheepvaart.	Voldoet
	Aspect 2.4: Afvoerverdeling bij normaal hoogwater.	Verandering afvoerverdeling bij Boven-Rijn afvoer van 10.000 m ³ /s.	Geen effect op afvoerverdeling.	Voldoet
Bodemligging en morfologie	Aspect 3.1: Aanzanding en erosie van het zomerbed.	Geen vermindering vaargeulafmetingen. Beperkte hinder door baggeren.	Er vindt geen aanzanding plaats ten gevolge van de ingreep in het zomerbed. Het gemiddelde jaarlijkse baggerbezwaar neemt niet toe in de vaargeul.	Voldoet
	Aspect 3.2: Aanzanding en erosie van uiterwaard en nevengeul.	Beperkte sedimentatie t.o.v. beheerkosten. Opwerveling van sediment	De wijzigingen t.g.v. het aangepaste inrichtingsplan zullen het aanzandings- of erosiepatroon in de uiterwaard niet wijzigen.	Voldoet

Samenvattende tabel rivierkundige aspecten

Invloed op kwel

Er is een notitie¹² geschreven waarin de effecten van de herinrichting en de invloed van de ontgraving zijn beschreven op de optredende kwel. Uit dit kwel-effecten-onderzoek blijkt dat het voorliggende plan geen invloed heeft op de kwel binnendijs. Door het verondiepen van de recreatieplas zal het doorlaatvermogen van de onder-

¹² Briefadvies hydrologisch onderzoek Bemmelse Waard, Grontmij, kenmerk 332382/GM-0105404, 16 augustus 2012.

grond afnemen (deels opgevuld met fijn zandig en kleiig materiaal). Hierdoor kan minder water in de ondergrond stromen en neemt de kwel aan de westelijke zijde binnendijs af. Uit het onderzoek blijkt hiermee dat er geen problemen ten aanzien van de optredende kwel te verwachten zijn.

Conclusie

De rivierkundige effecten en de kweleffecten van het plan zijn in beeld gebracht. Er worden geen belemmeringen verwacht.

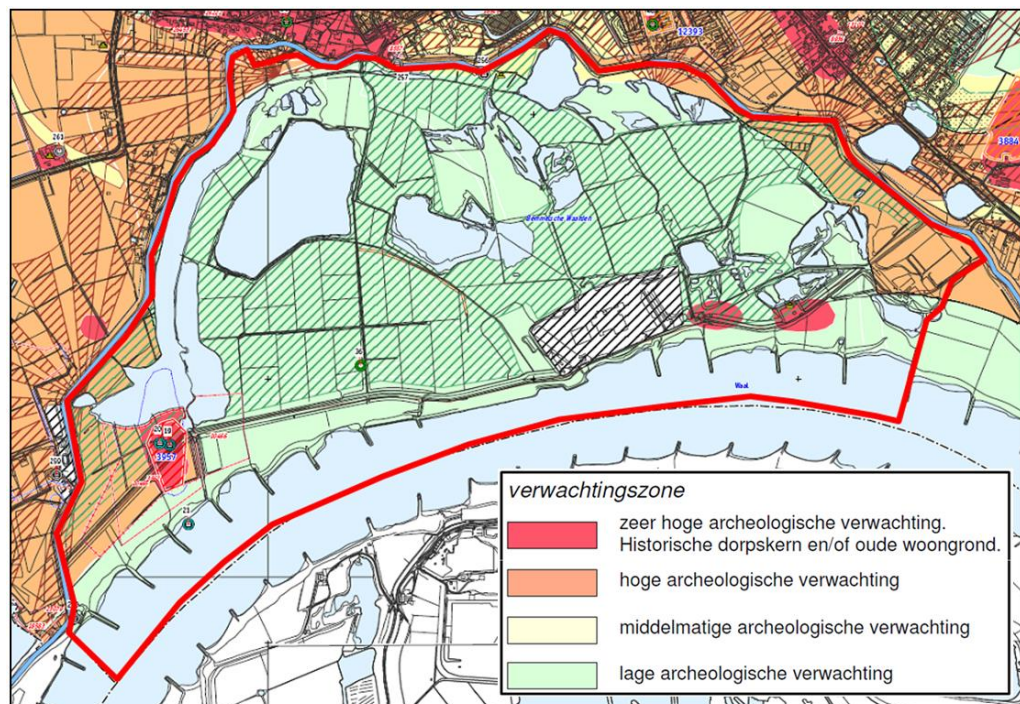
In voorliggend plan is het verder de bedoeling waterberging mogelijk te maken en de natuur en het landschap te ontwikkelen. De herinrichting draagt hieraan bij en past binnen het beleid voor water.

3.7 Archeologie en cultuurhistorie

3.7.1 Archeologie

Algemeen

Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast. De locatie van het plangebied waar bodemingrepen worden uitgevoerd ligt op grond van de 'Archeologische beleidsadvieskaart' van de gemeente Lingewaard in een gebied met grotendeels een lage verwachting. Enkele kleine gebieden hebben echter een hogere archeologische verwachting.

Uitsnede archeologische beleidsadvieskaart gemeente Lingewaard

Ter bescherming van de mogelijk aanwezige archeologische waarden in het plangebied is het gemeentelijk archeologiebeleid in dit bestemmingsplan verwerkt. Op de verbeelding en in de regels zijn, bij de aanwezige verwachtingswaarden passende, dubbelbestemmingen voor archeologie opgenomen. Op deze manier worden mogelijke archeologische waarden in de bodem beschermd tegen bodemingrepen in de toekomst.

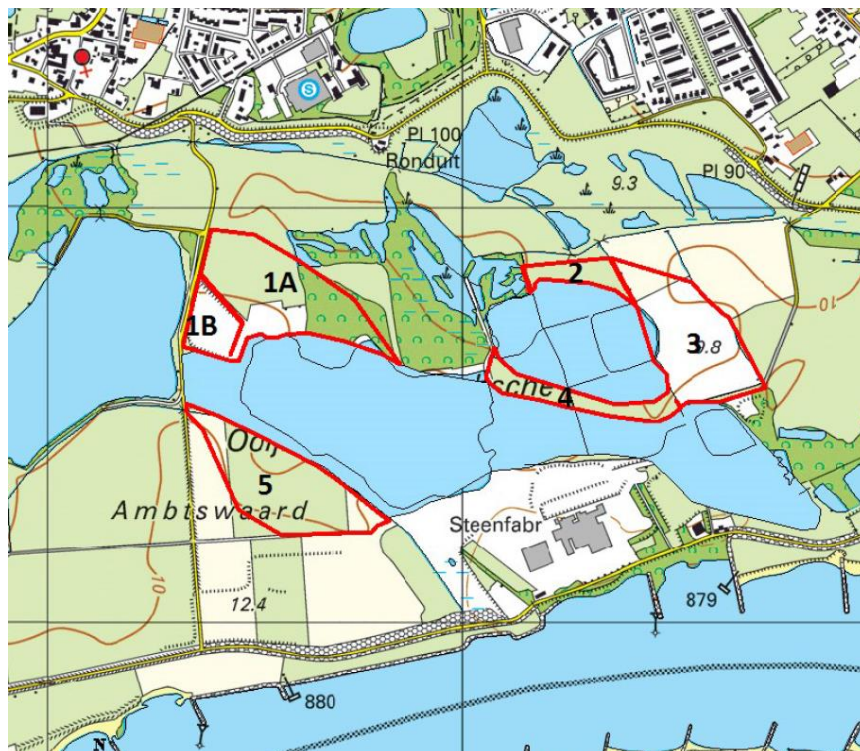
De beschermende regeling is niet van toepassing op ingrepen die in het kader van het herinrichtingsplan Bemmelse Waard plaatsvinden. Deze uitzondering is toegevoegd, aangezien voor deze werkzaamheden een specifiek archeologisch onderzoek is opgesteld waarin in beeld is gebracht wat de gevolgen van het herinrichtingsplan Bemmelse Waard op de archeologische waarden. Dit onderzoek wordt hierna besproken.

Verricht onderzoek

Er is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor diverse bij elkaar gelegen plangebieden in de Bemmelse Waard¹³. Het plangebied bestaat uit een aantal locaties (zie navolgende afbeelding). Dit zijn globaal de locaties waar gegraven gaat worden in het kader van de herinrichting van de Bemmelse Waard. Bij deze ondiepe en diepere ontgroningen kunnen eventuele archeologische waarden verstoord worden. Om deze reden zijn deze locaties nader onderzocht.

Als gevolg van het meanderen van de Waal binnen haar eigen stroomgordel zijn afzettingen van vóór de late middeleeuwen binnen de plangebieden geërodeerd. Door de ligging in de uiterwaarden kwamen en komen frequent overstromingen voor. Desondanks stond er tussen 1649 (waarschijnlijk al eerder) tot na 1718 een huis op een hoog opgeslibde kronkelwaard binnen een van de plangebieden. Met het afkleien is deze woning waarschijnlijk geheel verdwenen evenals mogelijk andere sporen uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd op hoog opgeslibde plekken binnen de uiterwaarden. Als gevolg van het afkleien worden er geen archeologische resten meer verwacht in de plangebieden. Uitzondering hierop is de mogelijk aanwezigheid van scheepswrakken in zandige en grindige beddingafzettingen van de Waal. Ter plaatse van de plangebieden zijn resten van scheepswrakken te verwachten afkomstig uit de tijd voor de meanderdoorsnijding in 1649 tot de 11e of 12e eeuw.

¹³ Archeologisch vooronderzoek & advies, Bommel, Bemmelse waard (Gemeente Lingewaard), een bureauonderzoek, ArGeoBoor, kenmerk: rapport 1259, versie 2, 23 januari 2014.

Kaartbeeld onderzoekslocaties archeologisch bureauonderzoek

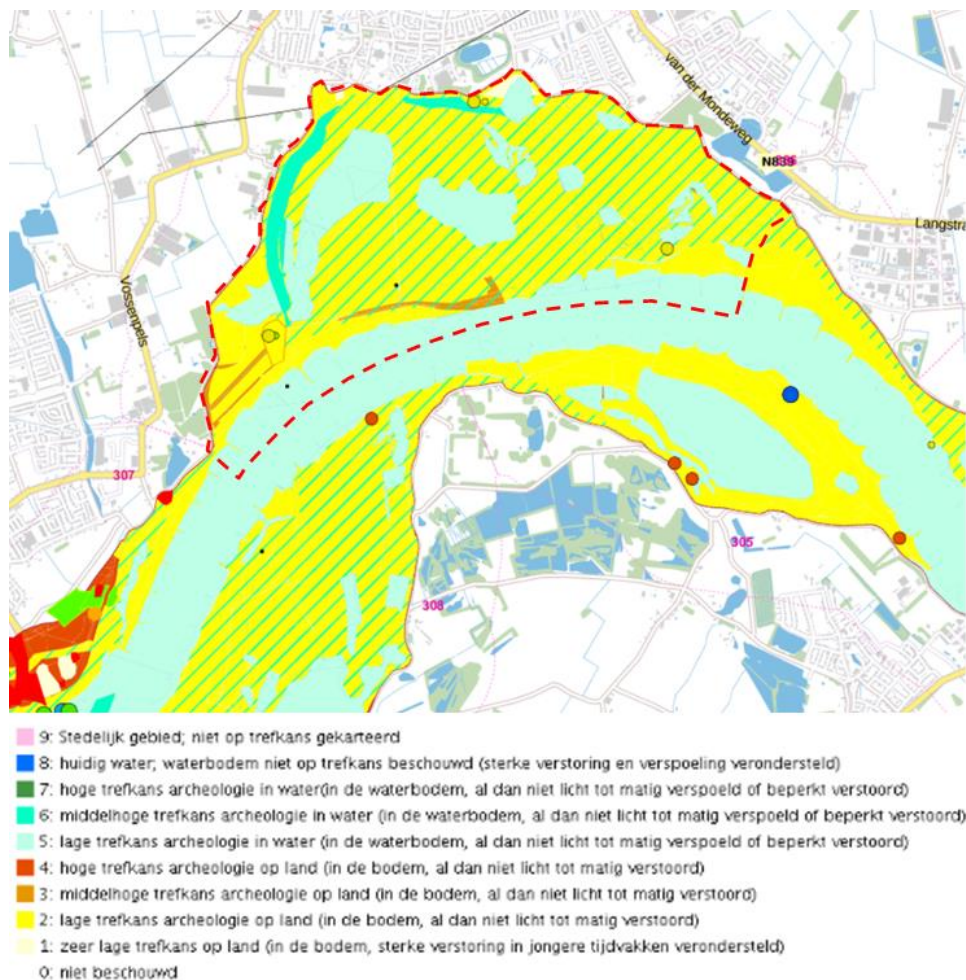
Op basis van de lage archeologische verwachting wordt er geen archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen in de plangebieden. Met betrekking tot de scheepswrakken geldt de volgende standaard opmerking: indien bij de graafwerkzaamheden bodemvreemd materiaal wordt aangetroffen dan heeft men de plicht om dit te melden bij de Minister van OCW conform artikel 53 van de Monumentenwet uit 1988. In dit geval wordt aangeraden om attent te zijn op de aanwezigheid van scheepswrakken en bij vondsten van verdacht materiaal direct contact op te nemen met de gemeente Lingewaard. Van belang hierbij is het om de kraanmachinisten goed in te lichten voorafgaand aan het graafwerk. Het wordt aangeraden om dit op te nemen in het werkplan voor start uitvoering.

Advies regio-archeoloog

Het advies van de regio-archeoloog luidt om bij de ontgrondingen binnen het plangebied archeologisch onderzoek te laten plaatsvinden door middel van een extensieve vorm van archeologisch begeleiding. Concreet houdt dit in dat een archeoloog regelmatig de graafwerkzaamheden komt inspecteren op sporen en vondsten en deze indien aanwezig te bergen en zo goed mogelijk te documenteren. Hierbij wordt opgemerkt dat in de ontgrondingsvergunning zal worden opgenomen dat tijdens de uitvoering een extensieve vorm van archeologische begeleiding zal plaatsvinden.

Archeologische verwachtingskaart uiterwaarden

Er is recent een nieuwe archeologische verwachtingskaart van de rivierengebieden beschikbaar gekomen. Deze is opgesteld door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Rijkswaterstaat Ruimte voor de Rivier. Hieronder is een uitsnede uit deze kaart weergegeven.

Uitsnede uit verwachtingskaart uiterwaarden rivierengebieden met aanduiding contour plangebied (rode stippellijn) (bron: www.archeologieinnederland.nl)

Uit de kaart blijkt dat voor het grootste deel van het plangebied een lage trefkans voor archeologie op land (in de bodem) geldt, en een middelhoge trefkans voor archeologie in water (in de waterbodem). De kaart sluit hiermee in grote lijnen aan op de archeologische beleidskaart die de gemeente Lingewaard hanteert en leidt niet tot andere inzichten. De conclusies uit het archeologische onderzoek kunnen worden gehandhaafd. Dit blijkt uit een korte aanvullende archeologische memo¹⁴.

Conclusie

Op basis van voorgaande kan worden gesteld dat in het plangebied een lage archeologische waarde geldt. Ook ter plaatse van de ontgroningen worden op basis van het specifieke archeologische bureauonderzoek, geen archeologische waarden verwacht. Wel zal, conform het advies van de regio-archeoloog, er een extensieve archeologische begeleiding plaatsvinden van de graafwerkzaamheden.

¹⁴ Aanvulling op ArGeoBoor rapport 1259. Bemmelerwaard, Bemmelse waard (Gemeente Lingewaard). Een bureauonderzoek, ArGeoBoor, drs. L.C. Nijdam, 18 november 2015.

3.7.2 Cultuurhistorie

Algemeen

Per 1 januari 2012 is in het kader van de modernisering van de monumentenzorg (MOMO) in het Besluit ruimtelijke ordening van het rijk opgenomen dat gemeenten bij het maken van bestemmingsplannen rekening moeten houden met cultuurhistorische waarden. In deze paragraaf worden de verschillende cultuurhistorische waarden in de nabijheid van het plangebied benoemd en wordt besproken op welke wijze met de cultuurhistorische waarden wordt omgegaan.

Onderhavig plangebied

Het plangebied Bemmelse Waard en haar omgeving kent een rijke historie, die duidelijk zijn sporen heeft achtergelaten op het landschap en de ontwikkeling daarvan. De cultuurhistorisch waardevolle elementen worden uitgebreid besproken in het document 'Uitwerking Voorkeursmodel Bemmelse Waard' (juni 2015). Uit dit document blijkt dat er globaal genomen drie types cultuurhistorische elementen zijn:

1. Rivierlandschap

In het plangebied zijn de sporen te zien van de strijd die de bewoners al eeuwen strijden om de vruchtbare gronden. Door de tijd wisselden het indijken zich af met dijkdoorbraken. Bij dit eerste ontstonden de oude dijken en kades die in het landschap zichtbaar zijn. Deze liggen in een landschap met een karakteristieke kleinschalige verkaveling (hooilandjes en akkers). Bij diverse dijkdoorbraken ontstonden wielen en waaien. De twee bestaande wielen zijn samen met de kronkelende dijken hier rondomheen nog steeds zeer kenmerkend. Het betreft het buitenwiel Ronduit tegen Bemmelse aan en het buitenwiel Doornik. Ook zijn er nog restanten gevonden van de weggespoelde nederzetting Oud Doornik. Hiernaast bevinden zich in het plangebied diverse strangen (oude rivierlopen), die deels zijn verzand. Deze zijn zowel cultuurhistorisch als aardkundig zeer waardevol. Een ander element van historische waarde dat is gekoppeld aan de ligging in het rivierlandschap zijn de rabatten (op verhoogde grondruigen groeiend bos) die ten zuiden van Haalderen zijn gelegen. Ten slotte is in het plangebied een oud gemaal aanwezig, wat buiten gebruik is geraakt door het toepassen van een open verbinding in door de dijk.

Oude gemaal aan Defensiedijk

Zicht op het landschap

Bestaand wiel in plangebied

2. Koude Oorlog

Binnen het plangebied zijn diverse restanten aanwezig vanuit de tijd van de Koude Oorlog (met name 1950-1955). Gedurende deze tijd lag op de locatie van de huidige overslaghaven een caissonhaven. Hierin lag een 200 meter lange caisson, die in tijden van nood in de waal getrokken kon worden en deze kon afsluiten voor de scheepvaart. Hiernaast is de voormalige defensiedijk van de Rijn-IJssellinie nog steeds zichtbaar. Ten slotte zijn er restanten aanwezig van tankkazematten op betonaffluiten. Samen met de Defensiedijk en haven vertellen zij het verhaal over 'de dreiging uit het oosten'.

Door RE&O Consulting is in januari 2007 een onderzoek gedaan naar het deel van de Rijn-IJssellinie waar de Bemmelse Waard onderdeel van uitmaakt. Hieruit is gebleken dat meer militair historische elementen in het plangebied aanwezig zijn. Direct naast de inmiddels niet meer bestaande haven lag een genieterein met daarop onder andere een militaire barak en een netversperringsloods. Verder lag ten (noord)westen van de haven een aantal terpen tegen de militaire dwarskade aan met daarin onder andere zoeklichten, een grote infanterieopstelling en een ingebetonnerde tank, waarvan nog enkele restanten aanwezig zijn.

3. Steenfabriek

In het plangebied ontstonden in de loop der tijd steenfabrieken. Bij de steenfabrieken werden kleiputten gegraven, die steeds groter werden. In de huidige situatie hebben de nu zo karakteristieke, diepe plassen alsmede de nog steeds bestaande schoorsteen van de voormalige steenfabriek een cultuurhistorische waarde. Dit is een gemeentelijk monument dat via de Monumentenwet is beschermd.

Ook het 'Huize Kamtsjtaka' op het voormalige fabrieksterrein heeft cultuurhistorische waarde.

Restant tankkazematten

Schoorsteen vm. steenfabriek

Omgang met cultuurhistorie in dit bestemmingsplan

Bij onderhavig plan is het behoud en het versterken van de cultuurhistorische waarden een belangrijk uitgangspunt geweest. Hoe dit vorm heeft gekregen, is uitgebreid besproken in de notitie 'Uitwerking Voorkeursmodel Bemmelse Waard' (juni 2015). In deze notitie wordt besproken op welke wijze de bestaande cultuurhistorische elementen worden beschermd of worden versterkt. De van belang zijnde landschappelijke cultuurhistorische waarden zijn in het bestemmingsplan beschermd middels een omgevingsvergunningsplicht voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken, en andere werken.

De bescherming van specifieke cultuurhistorische elementen uit het vigerende bestemming is opgenomen. Het betreft het behoud van de historisch waardevolle schoorsteen en het behoud van het wiel. Deze staan beide op de verbeelding aangeduid.

De grootste elementen die nog steeds functioneel zijn gebleven, zoals: de dijken, toegangswegen, agrarische verkavelingen en het watersysteem, zijn goed onderhouden en daarmee zichtbaar gebleven. De (cultuurhistorische) elementen die hun functie verloren hebben of door de jaren heen vergeten zijn, worden al jaren niet meer onderhouden of zijn uit het zicht onttrokken door een hoge vegetatie. In het inrichtingsplan van de Bemmelse Waard is voor beide elementen aandacht om zo het complete verhaal te vertellen via het landschap. Door de cultuurhistorie zichtbaar te maken in het landschap, door middel van rustpunten en informatievoorzieningen, wordt het verhaal van de plek verteld. De cultuurhistorie meer beleefbaar gemaakt, door de zichtbaarheid in het landschap te vergroten, onder meer door middel van rustpunten en informatievoorzieningen het verhaal van de plek verteld wordt. Op deze manier is voor de bezoekers te zien hoe en waarom het landschap de huidige vorm heeft gekregen. Voor een uitgebreide beschrijving van alle inrichtingsaspecten wordt verwezen naar het hier voor genoemde rapport.

In dit bestemmingsplan zijn verder alle specifieke cultuurhistorische elementen overgenomen, die werden beschermd in het vigerende bestemmingsplan 'Bemmelse Waard'. Deze zijn aangeduid op de verbeelding. Het gaat in ieder geval om dezelfde elementen:

- het wiel wat ontstaan is in 1799 door de dijkdoorbraak waarbij Oud Doornik verloren is gegaan, buitenwiel Doornik genaamd;
- het buitenwiel Ronduit, net ten zuiden van Bommel, noordelijk in het plangebied gelegen;
- de oude strang van de voormalige Waalloop langs Bommel (historische waarde);
- de overblijfselen van de caissonhaven met omliggende terpen, tankkazematten en genietereinde aan de noordoever van de Waal, naast de steenfabriek.

3.8 Overige aspecten

Radarverstoringsgebied

Het plangebied ligt net binnen het radarverstoringsgebied van de vliegbasis Volkel. Dit houdt in, dat, om het ongestoord functioneren van radar- en communicatieapparatuur op de vliegbasis te waarborgen, er rond deze vliegbasis een cirkel met een straal van

15 nautische mijl (= 27,8 km) geldt, gemeten vanaf de positie van de radar. Binnen dit radarverstoringgebied dient voor ieder obstakel, hoger dan 65 meter boven NAP, te worden berekend of er verstoring van de radar optreedt.

De mate van verstoring van de radar is afhankelijk van onder andere hoogte, breedte en opstelling van objecten. Plannen tot het oprichten van hoge objecten dienen altijd individueel getoetst te worden door het Ministerie van Defensie, voor deze, de Dienst Vastgoed Defensie, Directie Zuid te Tilburg. De bestaande terreinhoogte varieert van 10 m tot 16 m + NAP. Aangezien binnen het plangebied de maximale bouwhoogte kleiner dan 30 meter is hoeft er geen berekening te worden opgesteld of er verstoring van de radar optreedt en hoeft er binnen het plangebied geen afzonderlijke regeling te worden opgenomen voor het radarverstoringgebied.

Gasontvangststation

Binnen het plangebied is een gasontvangststation gelegen van de Gasunie. Het gasontvangststation valt niet onder de werkingssfeer van het Bevi. Binnen dit bestemmingsplan heeft dit gasontvangststation een specifieke bestemming gekregen.

3.9 Verkeer en parkeren

De situatie voor gemotoriseerd verkeer in het gebied verandert niet. Allen de ingang bij Haalderen naar de woningen en het fabrieksterrein is opengesteld voor gemotoriseerd verkeer. Alle andere wegen en paden zijn uitsluitend toegankelijk voor recreatieve fietsers en wandelaars (voor hulpdiensten en beheerders is het wel mogelijk om hier met gemotoriseerd verkeer te komen).

Het verkeer van en naar het bedrijfsterrein zal gebruik maken van de bestaande infrastructuur. Het verkeer kan binnen het bestaande verkeersbeeld ingepast worden.

De bestaande parkeerplaatsen onder aan de dijk bij Lent, bij de recreatieplas en bij de ingang aan de Haalderense kant blijven bestaan. Er vindt geen uitbreiding plaats van recreatieve of andere voorzieningen waardoor de bestaande parkeervoorzieningen als voldoende worden geacht.

3.10 Economische uitvoerbaarheid

Door de initiatiefnemers is een samenwerkingsovereenkomst getekend. Hierin is opgenomen dat K3Delta BV de uitvoering op zich neemt. De gemeente heeft met K3Delta BV een overeenkomst gesloten waarin is opgenomen dat alle kosten voor rekening van initiatiefnemer zijn. Voor de gemeente zijn aan dit plan geen kosten verbonden. De economische uitvoerbaarheid wordt hiermee geacht te zijn aangetoond.

4 Juridische vormgeving

4.1 Algemeen

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening volgt een belangrijk principe: het gaat om toelatingsplanologie. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder etc.) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft uit te oefenen. Dit houdt in dat:

1. de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren, en
2. de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (de overgangsbepalingen zijn hierbij mede van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (bouwvergunning) en regels voor het verrichten van 'werken' (aanlegvergunning).

Een bestemmingsplan regelt derhalve:

1. het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen) en kan daarbij regels geven voor:
2. het bebouwen van de gronden;
3. het verrichten van werken (aanleggen).

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid, maar het is zeker niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels zoals bijvoorbeeld de Woningwet, de Monumentenwet 1988, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet Milieubeheer en de bouwverordening zijn ook erg belangrijk voor het uitoefenen van het ruimtelijke beleid.

4.2 Bestemmingen

Aan alle gronden in het plangebied zijn enkelbestemmingen toegekend. Een (enkel)bestemming geeft aan voor welk doel of welke doeleinden (functies) de als zodanig op de verbeelding aangegeven gronden mogen worden gebruikt en bebouwd. Behalve om functies gaat het bij de bestemmingen altijd om concreet ruimtegebruik of om fysiek aanwezige ruimtelijke objecten. Ieder bestemmingsvlak heeft een relatie naar planregels waarin deze bestemming nader geregeld is. Een voorbeeld van een enkelbestemming in voorliggend bestemmingsplan is de bestemming 'Water'.

Daarnaast kent het plan ook dubbelbestemmingen. Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Er is sprake van een dubbelbestemming, als op een stuk grond twee of meer onafhankelijk van elkaar voorkomende bestemmingen, doeleinden (functies) en/of bouw- en gebruiksregelingen voorkomen, waarbij er sprake is van een rangorde van die doeleinden. De specifieke kenmerken van dubbelbestemmingen brengen met zich mee dat deze bestemmingen in de regel een relatief groot gebied beslaan en veelal op meer-

dere enkelbestemmingen betrekking hebben. Een voorbeeld van een dubbelbestemming in voorliggend bestemmingsplan is 'Waarde - Archeologie'.

Met behulp van aanduidingen wordt nader invulling gegeven aan de gebruiks- en bouwmogelijkheden van de gronden. Een aanduiding wordt weergegeven door een arcering, symbool, letter, cijfer, lijn of punt op de verbeelding. Via een aanduiding wordt in de regels 'iets' geregeld. Dat 'iets' kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Een aanduiding heeft door de koppeling met de regels juridische betekenis. Er zijn de volgende aanduidingen.

- Functieaanduidingen: deze aanduidingen hebben tot doel binnen een bestemming de functie te verduidelijken, in te perken of uit te breiden.
- Bouwaanduidingen: dit zijn alle aanduidingen met betrekking tot de wijze van bouwen en de verschijningsvorm van bouwwerken.
- Maatvoeringsaanduidingen: deze aanduidingen hebben betrekking op afmetingen, percentages, oppervlakten, hellinghoeken en aantallen, zowel ten aanzien van het bouwen als ten aanzien van het gebruik.
- Gebiedsaanduidingen: dit betreffen aanduidingen die verwijzen naar een gebied waarvoor bij de toepassing van het bestemmingsplan specifieke regels gelden of waar nadere afwegingen moeten worden gemaakt. Bij gebiedsaanduidingen gaat het veelal om zones en gebieden die aan sectorale wetgeving zijn ontleend.

Tot slot zijn er de figuren. Figuren geven iets naders weer op de verbeelding over een aspect in de regels en zijn nodig voor een goede planologische regeling.

4.3 Opbouw regels

De regels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende onderdelen:

- inleidende regels;
- bestemmingsregels;
- algemene regels;
- overgangs- en slotregel.

Inleidende regels

In dit hoofdstuk zijn de in dit plan voorkomende begripsdefinities opgenomen, alsmede de wijze waarop metingen plaatsvinden. Het eerste artikel 'Begrippen' definieert de begrippen die in het bestemmingsplan worden gebruikt. Dit wordt gebruikt om interpretatieverschillen te voorkomen. In het artikel 'Wijze van meten' is aangegeven hoe de lengte, breedte, diepte, hoogte, oppervlakte en dergelijke van gronden en bouwwerken wordt gemeten of berekend. Alle begrippen waarin maten en waarden voorkomen worden in dit artikel verklaard.

Bestemmingen

Agrarisch - Landschappelijke en natuurwaarden

Deze bestemming is gelegd op een tweetal percelen die vooralsnog een agrarische bestemming houden. Naast agrarische activiteiten zijn de gronden bestemd voor de instandhouding van de bestaande landschappelijke en natuurwaarden. Ter bescherming van die waarden is het uitvoeren van bepaalde werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden vergunningplichtig.

Bedrijf

De op het binnen de Bemmelse Waard aanwezige fabrieksterrein is de bestemming 'Bedrijf' geprojecteerd, alsmede op de bestaande overslaglocatie. De steenfabriek is separaat aangeduid evenals de zandclassificeerinstallatie. Deze kan worden gebruikt zolang er ontgrondingswerkzaamheden plaatsvinden in de Bemmelse Waard. Daarna mogen deze gronden worden gebruikt ten behoeve van riviergebonden op- en overslag.

De toegestane gebouwen binnen de bestemming staat aangegeven in een bijlage bij de regels. Daarbij is ook de maximale oppervlakte per gebouw aangegeven. Het geheel of gedeeltelijk vernieuwen, veranderen en of vergroten (anders dan de oppervlakte) is aan regels gebonden. Dit is noodzakelijk vanwege de ligging van de bestemming, en dus de gebouwen, in de uiterwaarden van een grote rivier (in stroomvoerend gebied op grond van het Barro). Deze regeling is opgenomen in alle bestemmingen waarin bebouwing is toegestaan.

Bedrijfswoningen zijn toegestaan daar waar deze zijn aangeduid. Ter plaatse van de aanduiding 'groenvoorziening' is uitsluitend een groenwal toegestaan ter afscherming van dit gedeelte van het bedrijfsterrein.

Bedrijf - Gasontvangststation

Het bestaande gasontvangststation binnen het plangebied dat in beheer is bij de Gasunie en behoort tot de gastransportleiding die in het plangebied is gelegen, is binnen deze bestemming gelegd. De veiligheidszone is geregeld binnen de algemene aanduidingsregels.

Bos

De gronden met de bestemming 'Bos' zijn bedoeld voor bos en bebossing en het behoud, het herstel en/of ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden en de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Ook zijn deze gronden bedoeld voor extensieve dagrecreatie. Daar waar de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - ontgroning' is opgenomen, mogen ontgroningen en opslag van zand en grind plaatsvinden.

De bosbestemming biedt, net als de natuurbestemming, mogelijkheden voor waterberging, bos-, natuur- en landschapsontwikkeling en beleving van bos, natuur en landschap in de uiterwaarden door middel van extensieve dagrecreatie.

Middels een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden worden diverse activiteiten vergunningplichtig om zo natuur- en landschapswaarden te beschermen.

Horeca

Aan de horecagelegenheid binnen de Bemmelse Waard is de bestemming 'Horeca' toegekend. Binnen deze bestemming is horeca en de bestaande bedrijfswoning ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning' toegestaan.

Natuur

De gronden met de bestemming 'Natuur' zijn bedoeld het agrarisch natuurbeheer en het behoud, het herstel en/of ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden en de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Ook zijn deze gronden bedoeld voor extensieve dagrecreatie, daartoe is ook een aanduiding opgenomen om een uitkijktoren op te richten. Daar waar de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - ontgronding' is opgenomen, mogen ontgrondingen en opslag van zand en grind plaatsvinden.

De natuurbestemming biedt dan ook mogelijkheden voor waterberging, natuur- en landschapsontwikkeling en beleving van natuur en landschap in de uiterwaarden door middel van extensieve dagrecreatie.

Middels een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden worden diverse activiteiten vergunningplichtig om zo natuur- en landschapswaarden te beschermen. Er hoeft geen omgevingsvergunning te worden aangevraagd voor werken en werkzaamheden in het kader van het inrichtingsplan Bemmelse Waard, dat als bijlage bij de regels is gevoegd. Als bijlage bij de regels is overigens uitsluitend de plantekening toegevoegd. De notitie van het inrichtingsplan geldt als toelichting en verduidelijking van dit inrichtingsplan. Deze notitie is als bijlage bij deze toelichting toegevoegd.

Verkeer

De gronden met de bestemming Verkeer zijn bedoeld voor het behoud, het herstel en/of ontwikkeling van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, de aanleg, instandhouding, het onderhoud en de verbetering van de waterkering alsmede verkeersdoeleinden ter plaatse van de aanduiding 'waterkering' en wegen, voet- en fietspaden.

Water

De gronden met de bestemming 'Water' zijn bedoeld het behoud, het herstel en/of ontwikkeling van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Daar waar de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - ontgronding' is opgenomen, mogen ontgrondingen plaatsvinden. Opslag van zand en grind onder water is toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'opslag'.

Wonen

De gronden met de bestemming 'Wonen' betreffen de bestaande burgerwoningen Buitenpolder 1, 4 en 5 met aan huis verbonden beroepen.

Dubbelbestemmingen

Leiding - Gas

De gronden met de bestemming 'Leiding - Gas' zijn bedoeld voor twee ondergrondse gasleidingen, het beheer en onderhoud van de leiding en de bescherming van het woon- en leefklimaat. Hiertoe is ook een beschermingszone opgenomen. Op deze gronden mogen binnen 4 m aan weerszijden van de gasleiding geen nieuwe bouwwerken worden gebouwd.

Leiding - Hoogspanningsverbinding

De gronden met de bestemming 'Leiding - Hoogspanningsverbinding' zijn bedoeld voor een bovengrondse hoogspanningsverbinding, het beheer en onderhoud van de hoogspanningsverbinding en de bescherming van het woon- en leefklimaat. Hiertoe is een beschermingszone opgenomen.

Binnen de bestemming mag alleen gebouwd worden als de leidingbeheerder om advies wordt gevraagd.

Waarde - Archeologie

Binnen het plangebied komen vijf verschillende verwachtingswaardes voor archeologie voor. Afhankelijk van de verwachtingswaarde is een dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2, 3, 4, 5 of 6 opgenomen. De gronden ter plaatse van deze bestemming zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud en de bescherming van te verwachten archeologische resten in de bodem.

Ter bescherming van mogelijk aanwezige archeologische waarden is een omgevingsvergunningenstelsel opgenomen. Er hoeft geen omgevingsvergunning te worden aangevraagd voor de locaties binnen het plangebied waar bodemingrepen worden uitgevoerd in het kader van het inrichtingsplan Bemmelse Waard, dat als bijlage bij de regels is gevoegd. Als bijlage bij de regels is overigens uitsluitend de plantekening toegevoegd. De notitie van het inrichtingsplan geldt als toelichting en verduidelijking van dit inrichtingsplan. Deze notitie is als bijlage bij deze toelichting toegevoegd.

Waterstaat - Kade

Deze dubbelbestemming is toegekend aan de zomerkade en is bestemd voor de bescherming, het onderhoud en de verbetering daarvan.

Op de gronden gelegen binnen deze dubbelbestemming mag alleen gebouwd worden, indien dat op de onderliggende directe bestemming is toegestaan, als de beheerder van de kade, het Waterschap, om advies wordt gevraagd. Dit advies is eveneens nodig wanneer er gebruik wordt gemaakt van één van de flexibiliteitsbepalingen uit het plan die zijn toegestaan op deze gronden alsmede wanneer op deze gronden een aanvraag wordt ingediend voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

Waterstaat - Waterkering

De voor 'Waterstaat - Waterkering' aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de bescherming, het onderhoud en de verbetering van de waterkering.

Binnen de bestemming mag alleen gebouwd worden als de beheerder van de waterkering om advies wordt gevraagd. Ook moet om advies worden gevraagd bij de uitoefening van de bevoegdheid door burgemeester en wethouders om een omgevingsvergunning te verlenen dan wel een wijzigingsplan op te stellen.

Waterstaat - Waterstaatkundige functie

Deze dubbelbestemming heeft betrekking op de gronden die behoren tot een oppervlaktewaterlichaam waarop het stroomvoerend regime van de Beleidslijn Grote Rivieren van toepassing is. Behalve voor de daar voorkomende bestemmingen zijn de

gronden mede bestemd voor water, waterhuishoudkundige- en waterstaatsdoeleinden, en het beheer en onderhoud ervan, voor de afvoer en berging van water, ijs en sediment en voor de vergroting, de bescherming en het behoud van de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit.

In afwijking van het bepaalde in de andere daar voorkomende bestemmingen mogen op de gronden met de dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterstaatkundige functie' bouwwerken ten dienste van deze dubbelbestemming, zoals duikers, keerwanden en merktekens, worden gebouwd. Hiervan kan door middel van een omgevingsvergunning worden afgeweken en kan na advies van de waterbeheerder onder voorwaarden worden meegewerkt aan het bouwen in overeenkomst met andere hier geldende bestemmingen. Advies van de waterbeheerder is eveneens verplicht bij de verlening van omgevingsvergunningen op grond van de andere op de gronden van de dubbelbestemming voorkomende gronden.

In deze bestemming zijn geen regels opgenomen voor een omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit, omdat de Waterwet reeds regels kent voor dergelijke activiteiten. Voor de gemeente geldt in dit kader geen aanvullende beoordelingsbevoegdheid in het kader van de waterveiligheid.

Algemene regels

In dit onderdeel van de regels komen algemene regels aan de orde die gelden voor alle bestemmingen in het bestemmingsplan. De algemene regels bestaan uit de volgende artikelen.

Anti-dubbeltelregel

De formulering van de anti-dubbeltelregel wordt bindend voorgeschreven in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.2.4 Bro).

Algemene bouwregels

In dit artikel is een bepaling opgenomen inzake het toestaan van bestaande afmetingen van bouwwerken.

Algemene gebruiksregels

Dit artikel geeft aan wat in ieder geval als strijdig gebruik met de bestemmingen wordt gezien.

Algemene aanduidingsregels

In dit artikel zijn de volgende gebiedsaanduidingen opgenomen:

- vrijwaringszone - dijk 1
Deze gebiedsaanduiding is opgenomen met het oog op de bescherming van de waterkering. Deze houden in dat op de betreffende gronden een omgevingsvergunning geldt voor het bouwen, anders dan ten behoeve van de waterkering. Daarnaast is opgenomen dat wanneer een ontwikkeling wordt beoogd op deze gronden door middel van bijvoorbeeld van een afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid advies wordt gevraagd aan de beheerder van de waterkering.
- vrijwaringszone - dijk 2
Binnen deze aanduiding ligt de buitenbeschermingszone van de primaire waterkering.
- vrijwaringszone - vaarweg

Deze gebiedsaanduiding is gelegd op de vrijwaringszone langs de vaargeul in de Waal, conform de eisen van het Barro. In de regeling is opgenomen dat in deze vrijwaringszone bij alle afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden die kunnen leiden tot aantasting van een vlotte en veilige doorvaart van de Waal overleg met de waterbeheerder dient plaats te vinden.

- veiligheidszone - gasontvangstation

Deze gebiedsaanduiding is gelegd op de veiligheidszone van 15 m rondom het gasontvangstation dat in beheer en gebruik is bij de Gasunie. Binnen deze zone mogen geen nieuwe kwetsbare functies worden gerealiseerd.

Algemene afwijkingsregels

In dit artikel wordt omschreven in welke gevallen afwijking kan worden verleend voor overschrijding van de bouwgrenzen. Dit betreft bijvoorbeeld de bevoegdheid om af te wijken van de voorgeschreven maten en percentages.

Algemene wijzigingsregels

In dit artikel is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt te switchen tussen de bestemmingen 'Bos', 'Natuur' en 'Water'.

Overgangs- en slotregel

In het afsluitende onderdeel van de regels komen de overgangs- en slotregels aan de orde, zoals het overgangsrecht (bindend voorgeschreven in artikel 3.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening) en de slotregel. De slotregel bevat de benaming van het voorliggende bestemmingsplan.

5 Procedure

5.1 Voorontwerpbestemmingsplan

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Herinrichting Bemmelse Waard' heeft van heeft voor een ieder ter inzage gelezen van 6 maart 2014 tot en met 16 april 2014. Tijdens deze periode is op 25 maart 2014 een inloopavond gehouden. In de 'reactienota voorontwerpbestemmingsplan', die als bijlage bij deze toelichting is gevoegd, zijn de resultaten van de procedure opgenomen.

5.2 Ontwerpbestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan 'Herinrichting Bemmelse Waard' heeft voor eenieder met ingang van 31 maart 2016 gedurende zes weken ter inzage gelegen. In de 'reactienota ontwerpbestemmingsplan', die als bijlage bij deze toelichting is gevoegd, zijn de resultaten van de procedure opgenomen.